THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES

OFFICIAL REPORT

Second day of the Second Session of
The Andhra Pradesh Legislative Assembly.

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Tuesday, the 26th November, 1968.

The House met at Half past Eight of the Clock.

(Mr. Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS.

LOANS TO AGRICULTURISTS

21—

* 711 (6380) Q.—Sri S. Vemayya (Sarvepalli): —Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state:

whether it is a fact that Hyderabad State Bank has envisaged four Schemes under the liberalised Scheme for Agriculture Finance to the farmers for providing short term, long term and medium term credit facilities to the ryots in the State now: and

(b) if so, the details of the Scheme?

The Minister for Agriculture (Sri P. Thimma Reddy) :—(a) Yes, Sir. The State Bank of Hyderabad has formulated Schemes for grant of crop loans, loans for purchase of farm machinary and equipment, sinking of wells and for land reclamation and land development etc.

(b) Statement containing salient features of the Schemes is placed on the Table of the House.

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE
VIDE ANSWER TO L. A. Q. NO. 6380 (STARRED) [* 21)

The State Bank of Hyderabad has formulated four schemes for grant of loans to farmers.

The salient features of each of the loans scheme are given below:

(*i*) *Crop loans*: Under this scheme loans will be granted to farmer for purchase of improved, high yielding and hybrid varieties

of seeds, fertilisers, various pesticides and also for payment of wages. Preference is given to owner cultivators possessing 25 acres or more. The farms proposed to be financed should have irrigation facilities, being within a localised area of a major/medium or minor irrigation project or lift irrigation facilities from a well or any other source. A farmer's requirement under this scheme should not normally exceed Rs. 50,000 per crop seasons. No insurance of crop is needed at present.

At present the intention of the Bank is to finance only those farmers who have no browings from Co-operative or other sources. Crop loans should be repaid as soon as the crops financed are harvested. Reasonable time for marketing (30 to 45 days) is allowed. Minimum of 9% interest will be charged.

(ii) *Loans for Farm Machinery and equipment*: Under this scheme the Bank will grant loans for purchase of Farm machinery and equipment such as Tractors, Trailors, powertillers, power sprayers, irrigation pumpsets and similar other minor irrigation equipments and Agricultural Impl ments.

Eligibility; A 25 acre farm land is considered as viable unit for economic and profitable use of heavy machinery like Tractor. Preference is given to owner cultivators possessing 25 acres or more.

Limits :Loans for purchase of new machinary and equipments will be considered upto 75% of the cost thereof. The loanes should meet 25% cost of the machinery from his own resources.

Security: Loans upto Rs. 7,500 for this purpose may be considered against (i) Hyptothecation of machinery and implements proposed to be bought from the Bank finance; and (ii) a third party guarantee acceptable to the Bank. No dues certificate from Co-operative Department is necessary.

(b) Loans owner Rs. 7,500 should be further collaterally secured by (i) Life Insurance Policies having surrender value; or (ii) shares of approved Companies, having market value, covering 50% of the cost of machinery; (iii) or legal mortgage of farm/immovable properties worth atleast equal to the amount of the loan, in which cases the Bank may consider waiving the third party guarantee Where, however, a farmer has alredy encumbered his other assets to the local Land Development Bank or from any Co-operative Society in connection with any Land Development Loan availed from them, the Bank may consider relaxing the collaterals in special and appropriate cases, care being taken in dealing with such a proposal, and further satisfying ourselves that the relative Co-operative Societies Act does not invalidate any charge to be created in our favour. The equipment should be covered by insurance against viz., Fire, Theft, Breakage and Breakdown.

(iii) *Loans for minor irrigation schemes*: To begin with the Bank proposes to provide term loans to farmers for sinking of both masonary and tubewells. After the bank gains some experience it may consider extending term loans to farmers for minor irrigation schemes.

Eligibility: Owner cultivators possessing 10 acres and above farm lands, requiring finance for construction of masonary or

tubewells and for installation of mechanical or electrical pumpsets are entertained by the Bank. In the intial stages, preference is given to owner cultivators possessing 25 acres or more. A portion of the development expenditure should be brought in by the farmer from his own resources. A legal mortgage of his Farm property should be created in favour of the Bank wherein the well is proposed to be sunk from the Bank finance. The loans sanctioned under this scheme should be repaid within five to seven years depending on the cropping pattern proposed to be adopted on the farm and the farmer's income from other sources.

Loan disbursement :—Loan amount should be disbursed in phases, subsequent instalments being released after verification of the due and proper utilisation of the instalments earlier released.

(iv) *Loans for land reclamation and Land Development* :— Considering the technical and other related aspects, the Bank proposes to provide assistance for land development purposes, for the present, to farmers in Sindhnoor Taluk of Raichur District, Mysore State, where about 80,000 acres localised for lift irrigation (to be irrigated dry cops) under the Tungabhadra Project are yet to be developed. Along with the other Taluks in Raichur District, this area is selected for Intensive Agricultural Development (I. A. D P.) to be implemented from 1-4-1968. As it gains experience the Bank may consider extending this facility to other places in the command areas of the other new projects. A 25 acres farm is considered as a viable unit and, therefore, owner cultivaters requiring finance for development of 25 acres and over farm lands are entertained by the Bank. Interest at 1% above the Reserve Bank of India rate with minimum of 9% will be charged. Loan amount should be disbursed in phases, subsequent instalments being released after verification of the due and proper utilisation of the Instalments earlier released.

Loans schemes of State Bank of India :—The present enlarged activities of the State Bank of India in the field of agriculture cover the following activities which it may be observed encompass every sphere of agricultural activity.

DIRECT FINANCING

(*a*) *Farm Finance* :—(*i*) *Production.*

i) Development of land :—Improvement of land and irrigation thereof, sinking of wells, installation of pumpsets etc.;

ii) Mechanisation/Modernisation of farms;

iii) Foodgrains :—All operations including various stages of production of foodgrains, from ploughing till harvesting of crops;

iv) Commercial crops :—All operations including various stages of production of sugarcane, oil-seeds, cotton, jute, tobacco etc., from ploughing still harvesting of crops·

vi) Processing :—(i) Rice mills (ii) Processing of other agricultural produce (iii) Seed industry (iv) Others (like oil mills.)

(iii) Pre servation :—Pre servation of agricultural produce including Food Grains, Fruits and Vegitables.

(iv) Storage :—Advances against warehouse receipts; construction of godowns/warehouses etc.

(v) Transportation.

(vi) Marketing :—Activities in items (iv), (v) and (vi) to be taken up only where these form part of integrated schemes approved by the Bank for production of agricultural produce,

(b) *Special farming* :—(i) Animal Husbandry, Cattle breeding, Dairy Farming, Pisciculture, Piggery and Poultry farming.

(ii) Horticulture and orchards, garden produce of all kinds.

(c) *Plantations* :—Tea, Coffee, Rubber, Cashenut, Arecanut, Coconut etc.

INDIRECT FINANCING

(1) Land Mortgage Banks-Interim finance. Subscriptions towards debentures- these are considered as at the beginning of every year at Central Office.

(2) Manufacture of agricultural inputs, such as, tractors motors, pumpsets. oil engines, fertilisers, pesticides and agricultural implements.

(3) Purchase, storage and distribution of agricultural imputs including fertilisers, pesticides, seeds etc.

(4) Financing of Joint Stock Companies for undertaking agricultural operations through farmers, such as, production of sugarcane, tobacco, hybrid seeds etc.

(5) Financing of agro-Industries Co-operations to enable them to supply pumpsets and other irrigation ecquipment to farmers on hire purchase basis.

In providing the above finance, the Bank's role will, however, be complementary to the existing credit agencies in the Co-operative Sector with whom, it will be ensured that there is no competition for this business

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నక్రేకల్):—ఈ table మీద పెట్టిన దాంట్లో 25 ఎకరాలులోపు వాళ్లకు ఈ scheme వర్తించదనేవిధంగా చెప్పారు. 25 ఎకరాలు లోపువాళ్లే అసలు సాధారణంగా ఇట్లాంటి కొనలేని పరిస్థితులలో ఉంటారు. కనుక 25 ఎకరాలలోపువారికికూడా ఇది వర్తించేటట్లు ప్రభుత్వము ఆలోచిస్తుందా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి:—ఇదేదో కొత్తగొడ్డును కాడిక్రిందకి ఈడ్చినట్లు వీళ్ళను ఒక పద్ధతిలో దించుతున్నాము, ఏ level లోనో ఒక level లో ప్రారంభమై దాంట్లో లోతుపాతులు తెలుసుకొనిన తరువాత, మరి ఇంకా చిన్నవాళ్ళకు చేయాలనికదా మనప్రయత్నం! వాళ్లు అక్కడనుంచి ఉంటే బాగుంటుందని ఇదివరకు చర్చలలో వచ్చింది. ప్రారంభమైన తరువాత వాళ్లను ఇంకా ఎక్కడికి దించాలో అక్కడికి దించుతాము.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు (కాకినాడ): —పాపము పెద్దవాళ్ళను ముందుకు ఈడుస్తున్నారు. తరువాత చిన్నవాళ్ళకు చేస్తారేమో. ఇదేనా మీ సిద్ధాంతం.

శ్రీ కె. అంజనరెడ్డి (హిందూపూర్): —ఇందులో 25 ఎకరాలలోపు ఉండేటటువంటి వాళ్లకు అవకాశంలేదు. ఇప్పుడు towns లో finaace Corpo_tions ఎక్కువగా వచ్చిన తరువాత రైతుకు finance దొరకడం చాలా కష్టంఅయిపోయింది అనేది ప్రభుత్వదృష్టికి వచ్చిందా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి: —రైతుకు finance ఇబ్బంది ఉన్నదనేది సర్వవిదితము. దానికి ఏదేదో అనేక ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాము

శ్రీ ఎం. వీరరాఘవరావు (పత్తిపాడు) —Baroda Bank of India వాళ్లు, ఇన్ని ఎకరాలలోపు అనే నియామకంలేకుండా, ప్రతి చిన్న రైతుకు పరపతి సౌకర్యాలు ఇవ్వడానికి, వారు ఒక పథకము తయారుచేసి banks open చేస్తున్నారు. ఈవిషయాన్ని ప్రభుత్వము encourage చేస్తుందా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—అది మాకేమీ తెలియదు. నా notice కు వచ్చినప్పుడు తెలుసుకుంటాను ఇప్పుడు తమరుచెప్పారు కాబట్టి తెలుసుకోడానికి ప్రయత్నం చేస్తాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (సత్తెనపల్లి): —State bank of India Andhra bank వాళ్లుకూడా ఇది చేయడానికి మనము వొత్తిడిచేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. వాళ్ళకు staff తక్కువగా ఉన్నదనే పేరుతోటి ఆలస్యం జరుగుతున్నదని, అందువల్ల staff గనుక వచ్చినట్లయితే 5 ఎకరాలవాళ్ళకు ఇస్తామని అన్నారు. అందువల్ల high level లో గవర్నమెంటు మాట్లాడి staff create చేసినట్లయితే. వాళ్ళకు ఎక్కువ సౌకర్యం వస్తుంది. అందువల్ల ఆ ఏర్పాటు ఏమైనా చేస్తారా. ఇతర banks వాళ్లకుకూడా.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి: —ఆవిషయం ప్రభుత్వనోటీసుకు వాళ్లు తీసుకురాలేదు. తమరు చెప్పుతున్నారు, అట్లైమైనాఉంటే ఆసంగతి విచారిస్తాను.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య (చీరాల) :—ఇప్పుడు రైతులకు కావలసినటువంటి పరపతి సౌకర్యాలను పూర్తిగా సహకార సంఘాలద్వారా అందజేయాలని ఒకవైపున చెప్పుతూ తిరిగి State bank, Scheduled banks దగ్గరకు వెళ్లుతున్నారు. అంతేకాకుండా 250 కోట్ల రూపాయిలు పరపతిసౌకర్యం కావాలని, ఆంధ్రదేశంలో ఉన్నటువంటి రైతాంగానికి ప్రస్తుతం సహకార సంఘాలద్వారా 40 కోట్లు కంటెలేదు. మరి private వడ్డీవ్యాపారాన్ని నిషేధించాలని ఒకప్రతిపాదన ఆలోచిస్తున్నారు అంటున్నారు. ఏమిటి ఈ ఆలోచనలన్నీ ఏమైనా స్పష్టీకరణ చేయగలరా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి: —ఈ ఆలోచనలు చాలా ఉన్నాయండి. ఇప్పుడు సహకార రంగములో ఈ 20 యేళ్ళలో ఎంత అభివృద్ధికి వచ్చింది, గడిచిన 5, 6 యేళ్ళలో ఎంత అభివృద్ధికి వచ్చింది, ఈ లెక్కలన్నీ మీరు తెలిసినవారు,

సహకార రంగంలో ప్రత్యేకమైన ప్రాముఖ్యత గలిగినవారు, మిల్లులు ఇవన్నీ కూడా జరుగుతున్నాయి సహకార రంగములో, సహకార రంగంలో జరుగుతున్న ఇబ్బందులుకూడా దేశానికి విదితమే. అందువల్ల ఎన్నికోణాలనుంచి రైతుకు పరపతి ఏర్పాటు చేసేదానికి అవకాశం ఉంటుందో అవన్నీ కూడా explore చేస్తున్నాము. ఈమధ్య మనకు తెలిసిన విషయమే. గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియావాళ్ళు ఈ Scheduled Banks నుంచి ప్రత్యేకంగా రైతు పరపతికి వాళ్ళను ముందుకుఈడ్చినారు. మిగతా ఇతరదేశాలనుంచివచ్చే assistance నుంచి ఇప్పుడు Agricultural Refinance Corporation ఉన్నది, విజయభాస్కరరెడ్డిగారు దానిని deal చేస్తున్నారు. కొన్ని కోట్లరూపాయలు రైతుకు reclamation కు దానికి దీనికి దానినుంచికూడా సంపాదించుకోవడం కూడా జరిగింది. Co-operation వల్లనే జరగాలనేటట్లుగా ఉంటే, అవిబహుశా వీలయ్యేటట్లుగాఉంటె చేస్తామనే ఉద్దేశము. కాని మిగతావాటిద్వారాకూడా వచ్చేటట్లుఉంటె ఎందుకు దానికి ఇబ్బంది ఉండాలి ?

శ్రీ సి. హెచ్. వెంకటరావు (మైలవరం) : — దీంట్లో, Table మీద సమాధానం పెడుతూ, "No insurance of the crop is need at present" అన్నారు. మరి ఈమధ్యనే జరిగిన అనుభవాల దృష్ట్యా అయినా insurance అవసరమని దాన్ని గురించి తమరు ఆలోచించి ఆ పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టడానికి ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— గౌరవసభ్యులకు తెలుసునండి. గౌరవ సభ్యులతో పాటు నేను కూడా anxious గా ఉండేవాడిని. దానికి ఎన్నో సాధక బాధకాలు ఉన్నాయి. చూస్తాము. ఏమి చేయగలమో.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య (ఎర్రగొండిపాలెం) :— అధ్యక్షా, పరపతి State Bank ద్వారా రావడం మంచిది. Credit faeilities ఏ మేరకు వచ్చినా ఆ మేరకు మనము తీసుకోవడం మంచిది. కాని రైతులు Cooparative Societies లో గాని ఇతరత్రాగాని ఇదివరకు loans తీసుకొన్నట్లయితే, ఆ విలువతో నిమిత్తం లేకుండానే మేము ఇవ్వము అంటున్నారు. పదివేలకు భూమి ఉన్నదనుకోండి. ఒక వెయ్యి రూపాయలు Co-opratatives ద్వారా తీసుకొన్నారు. అనుకోండి. అక్కడ తీసుకొన్నారు. కాబట్టి ఇక మేము ఇవ్వము అంటున్నారు. అట్లాంటిది లేకుండా వారి విలువకు తగినట్లుగా State Bank కూడా మనకు loans ఇచ్చేటట్లు చేస్తే బాగుంటుంది. అది ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— అది మంచి సలహా అండి.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి (ఎల్లారెడ్డి) :— అధ్యక్షా, ఈ State Banks Andhra Banks ఏవైతే ఉన్నాయో, అవి మొత్తం talukwise ఉన్నాయా ? రెండవది. ఈ Banks లో డబ్బు పేదవాళ్ళకు ఇస్తున్నారా, లేక గొప్పవాళ్లకు కలిగిన వాళ్ళకు ఇస్తున్నారా?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— ఆ వివరాలన్నీ అందులో పెట్టినాము. ఇదివరకే అడిగినారు 25 ఎకరాల లోపు వాళ్ల సంగతి ఏమని. గౌరవ సభ్యులు ఏమైనా

ప్రశ్నలు వేసేటప్పుడు ముందు ఏమి ప్రశ్నలు వేశారు, ఏమి జరిగింది? అనేది కూడా గమనంలోకి తీసుకొంటె సుఖంగా ఉంటుంది.

Sri C· V. K. Rao :—Sir, is it proper for the Minister to advise the hon. Members like that?

Sri P. Thimma Reddy :—I am bringing to the notice of the Speaker.

Sri C. V. K. Rao :—Sir, he is advising the hon Speaker. It is not necessary. It is not permissible, Sir.

Mr. Speaker :—Very good· That supplementary question was put by Sri Raghava Reddy before. The hon. Member was not present then·

శ్రీ ఎం. వెంకటనారాయణ (ఏలూరు) :— సహకార సంఘాలద్వారాను ఇతరత్రా కొంత మంది రైతులు తీసుకొన్నటువంటి అప్పులను మళ్లీ అవసపు వడ్డీలకు ఇస్తూ దానిని దుర్వినియోగం చేస్తున్న కారణంగా ఈ మధ్య మళ్లీ ఆ విధంగా ఇవ్వటం అనేదానిని ప్రభుత్వము ఆపు చేస్తారనే మాట అది ఎంతవరకు నిజమండి?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి:—అవి West Godavari లోనే 2 కేసులు అక్కడ జరిగినట్లు విన్నానండి, చూస్తాము.

INCOME FROM DUGGIRALA TURMERIC MARKET YARD

22 –

* 705 (6369) Q.—Sri Y. Venkata Rao (Vemuru) :—Will the hon Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) what is the income from the turmeric market yard, Duggirala Guntur District to the Governm nt in 1967-1968 ;

(b) whether there is any proposal to construct "Auction floor" and godown and provide a weighing bridge in the said place ; and

(c) if not, the reasons therefor ?

Sri P. Thimma Rreddi : —(a) The income realised during the calendar year 1967 which is the official year was Rs. 13,675 and from 1-1-1968 to 30-6-1968 is Rs. 5,702.42. It forms part of Guntur Market Committee's income and does not go to Government account.

(b) and (c) The Guntur Market Committee acquired a site of Ac. 5 78 cents at Duggirala in April 1968. Plans and estimates are being prepered for the godowns and auction floors. Provision of weighing bridge will be considered after the works are completed.

శ్రీ సి. హెచ్. వెంకటరావు :—67వ సంవత్సరము వేసవిలో ఈ రైతులందరు తీసుకువెళ్లి అక్కడ పసుపును yard లో వేసిన తరువాత, అక్కడ improved sheds వేసినారు. అవి చాలా తడిచిపోయి, పాట పాడిన వ్యాపారస్థులు దానిని తీసుకోడానికి నిరాకరిస్తే. అప్పుడు కలెక్టరు interfere అయితే

అప్పుడు తీసుకోవడము జరిగినది. కాబట్టి improved sheds కాకుండా, ఈ auction floor మీద కొన్ని sheds వేయుంచడానికి ప్రయత్నము చేస్తారా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—ఆ సౌకర్యాలు అక్కడ లేవు కాదండి. చాలాచోట్ల ఉన్నాయి. రాబోయే కాలములో తగిన చర్యలు తీసుకొంటాము.

శ్రీ పి. గున్నయ్య (పాతపట్నము) :—ఈ పసుపు ఉత్పత్తి మన రాష్ట్రములో హెచ్చు జరుగుతుంది. దీనికి తగినటువంటి ప్రచారము లేకుండా పోతున్నది. ఈ సబ్బులు వగైరా వాటికి ఎక్కువ ప్రచారము ఉంటున్నది, సినిమాలలోను ఇతరత్రా కూడా కాని ఈ పసుపు నుంచి ఎక్కువభాగము వస్తుంది. ఇతర దేశాలకు వెళ్ళుతుంది. రైతులకు ఎక్కువ లాభము ఉన్నది. అలాంటి దానికి తగిన ప్రచారము చేయడానికి వ్యవసాయ డిపార్టుమెంటు వారు తగిన శ్రద్ధ తీసుకొని పసుపు ప్రజలకు ఉపయోగమనే దృష్టితో ప్రచారము ఏర్పాటు చేస్తారా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—శ్రద్ధ తీసుకొంటామండి.

శ్రీ వి. సి. కేశవరావు (సంతనూతలపాడు) :—అధ్యక్షా, పండిన పసుపు అంతా యీ మార్కెట్ యార్డు మండే అమ్మకము జరుగుతున్నదా ? లేక వేరే ప్రత్యేకముగా ప్రయివేటుడీలర్స్ కొంతమంది కూడ తీసుకొంటున్నారా ? అట్లా అయితే, యీ మార్కెట్ యార్డ్ లోనే దానిని అమ్మించే ఏర్పాటు చేస్తారా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—అది కొంత లోతుగా పోయి ఆలోచించాలి.

DAIRY SCIENCE COLLEGE

23—

* 709 (6333) Q.—Sri A. Madhava Rao (Nellore) :—Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state

(a) whether the Governtment propose to start a Dairy Science College in our State ;

(b) if so, when; and

(c) if not, the reasons therefor ?

Sri P. Thimma Reddy :—(a) No Sir.

(b) Does not arise.

(c) Since the required technical man-power can be trained in this subject as part of the Faculty of Veterinary Science it is considered not necessary to open a Separate Dairy Science College.

Sri A. Madhava Rao:—In Karnal of Haryani State with the aid of the Indian Council of Dairy Science College with Post-Graduate Course has been started. Why not our Government approach the Indian Conncil and get a Science College ? Has any attempt been made if not, are you going to make an attempt ?

శ్రీ పి తిమ్మారెడ్డి :—ప్రత్యేకముగా కాలేజీ పెట్టవలసిన అవసరము కనబడలేదు. ఇపుడు మన వెటర్నరీ సైన్సు లోనే—dairy science is also taught as part of the post-gradate course.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :— అది పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్ కోర్సుగా లేదు. ఎగ్రికల్చరల్‌గా ముందుకు పోయిన హరియానాలో పెట్టినపుడు మనము ఎందుకు ఆలోచించకూడదు ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్ కోర్సు మనము రాజేంద్ర నగర్‌లో పెట్టుకునే అవకాశము ఉంది.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—ఇపుడు అవసరమైన టెక్నికల్ పర్సనల్ లేదని మంత్రిగారు సెలవిస్తున్నారు. మన ఆంధ్రదేశమునుండి బ్రెయిన్ డ్రెయిన్ ఎక్కువ అయిపోయింది ; అని నేను అనుకొంటున్నాను. ఎక్కువ మంది ఇతరదేశాలకు పోతున్నారు. అట్లా పోయే వారిని ఆపు చేసి ఇక్కడ ఉంచితే బాగుంటుంది కదా. మనకు కావలసిన టెక్నికల్ పర్సనల్ ఉన్నారు. లేదంటారేమిటి ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— ఆ డ్రెయిన్‌లో ఎవరెవరు పోతున్నారో నాకు తెలియదండి.

APPOINTMENT OF POET LAUREATE

24—

* 742 (6553) Q.—Sri V. Palavelli, [Put by Sri P. Subbaiah] :— Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Govertment is contemplating to appoint eminent Pandit as Poet Laureate of Andhra Pradesh ;

(b) if so, whom the Government propose to appoint as Poet Laureate ; and

(c) if not, the reasons therefor ?

The Minister for Education (Sri P. V. Narasimha Rao :—(a) Yes, Sir.

The matter is under consideration of Government.

(c) Does not arise.

Sri P. Subbiah :—What are the factors that make a poet Laureate ?

Sri P. V. Narasimha Rao :—Sir, the factors that go to make a great poet go to make a Poet Laureate.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—ఆస్థానకవిని గవర్నమెంట్ ఎపాయింట్ చేస్తారు. కాబట్టి క్రయిటీరియా ఏమిటి ? మన ఆంధ్రదేశములో ఎంతోమంది ఉన్నారుకదా. వారందరిని చేయలేముకదా. దానికి క్రయిటీరియా ఏమిటి ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—మన దగ్గర వున్నటువంటి మహాకవులలో అందరికన్నా గొప్పవారిని గవర్నమెంట్ ఎవరనిఅనుకొంటుందో వారిని పొయిట్ లారేట్ చేస్తుంది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—అట్లా అనుకోటానికి ప్రాతిపదిక ఏమిటి ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—అధ్యక్షా, కవిత్వాన్ని గురించి కవినిగురించి తెల్పటానికి పబ్లిక్ సర్వీస కమీషన్‌లాంటిది ఏమీ లేదు. వారి గ్రేట్‌నెస్ గురించి ప్రత్యేకముగా మనము చదివిఉంటాము. వింటూఉంటాము. పత్రికలలో వస్తూ ఉంటుంది. వారికి సన్మానము జరుగుతూ ఉంటుంది. ఎక్స్‌పర్ట్స్ అభిప్రాయం ఇస్తారు. మన గౌరవసభ్యులు అభిప్రాయము ఇస్తారు. ఇవన్నీ దృష్టిలో ఉంచుకొని అపుడు ఏదైనా ఒక నిర్ణయము తీసుకోవలసివస్తుంది.

DRAWAL OF MONEY BY THE SECRETARY OF AUDIAH MEMORIEL HIGH SCHOOL FOR SCHOLARSHIPS

25—

* 648 (5859) Q.—Sri K. Ramanatham (Mudinepalli) and Smt. J. Eshwari Bai :—Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether it is a fact that Sri K. R. Abbayya, Secretary of Audian Memorial High School at Hyderabad has drawn a sum of Rs. 12,000 from the District Welfare Office for the distribution of scholarships ;

(b) if so, whether the said amount has been disbursed to the students ;

(c) whether it has been brought to the notice of the Government that he absconded with the said amount : and

(d) if so, the action taken thereon ?

Sri P. V. Narasimha Rao :- (a) It is a fact that Sri K. R. Abbaiah, Secratary of the School has drawn a sum of Rs. 11,290 pertaining to the renewal of scholarships sanctioned by the District Social Welfare Officer.

(b) The amount was not disbursed to the students.

(c) Yes, Sir. The fact was reported to Govt. by the Director of Social Welfare.

(d) A complaint against the said Secratary of the School has been lodged with the C. I. D. The Deputy Commissioner. Crime Branch has informed that the case is being charge sheeted in the Court.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—కేవలము చార్జిషీటు ఒక్కటే దాఖలు చేయబడిందా ? ఇంతవరకు ఏమైనా ప్రొసీడింగ్స్ జరిగినవా ? ఆ డబ్బు రాబట్టటానికి ఏమి జరిగింది ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—ఛార్జిషీటు దాఖలుచేశారు. సి. ఐ. డి. కి రిఫర్ చేశారు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—అది ఎంత కాలము అయినది.

Sri P. V. Narasimha Rao :—The records relating to the above case were in the almirah and the key of which was said to be with the accused who was absconding. The almirah was broken up and the

records seized under panchanama by the end of March. Thereafter the case was charge-sheeted.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి : అసలు ఇంత అమౌంట్ కాజేసినటువంటి వారిపై గవర్నమెంట్ తీసుకొన్న యాక్షనుఏమిటి ? పోలీసుకు రిఫర్ చేశారా? ఇంతవరకు అతడు అరెస్టు అయినాడా ?

Sri P. V. Narasimha Rao :—No, Sir. I have no information regarding his arrest. But the police are taking steps in the matter. The case has has been charge-sheeted. అని మాత్రమే ఇప్పటికి ఇన్‌ఫర్మేషన్ వచ్చింది.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—మంత్రిగారి దగ్గర సరిగా ఇన్‌ఫర్మేషన్ లేదు. 1967 లో వారు అరెస్టు అయినారు అది బహుశా అప్పటి విద్యా మంత్రి అయిన రాఘవులు గారికి తెలుసు అనుకొంటాను. అరెస్టు అయి మళ్లీ ఇపుడు కేసు కూడ జరుగుతున్నది. ఇటువంటి వారు డబ్బు కాజేస్తుంటే ప్రభుత్వము.................

Mr. Speaker :— It is possible, he might have been released later on bail by the Court.

Sri P. V. Narasimha Rao :—I am sorry Sir, I have got that information. He was arrested on 23-3-1968 and remanded to the Judical custody from where he was released on bail.

శ్రీ ఆర్. రాజగోపాలరెడ్డి (లక్కిరెడ్డి పల్లి) :—12 వేల రు. అతడు దొంగలించుకొని వెళ్లిపోయిన తర్వాత స్టూడెంట్స్‌కు మళ్ళీ ఏమైనా ప్రత్యేకంగా సదుపాయం చేసి డబ్బు ఇచ్చారా ? వారిగతి ఏమైనది ?

Sri P. V. Narasimha Rao :—Sir, this is regarding misappropriation. What happened to the students, whether they were again paid or not is not here.

Sri R. Rajagopal Reddy :—It is an important point, Sir.

Mr. Speaker :—He is not able to answer that at this stage.

శ్రీ డి. వెంకటేశం (కుప్పం) :—ఈ 12 వేల రు. లు ఆ కార్యదర్శి చేతికి ఇవ్వవలసిన అవసరం ఏమి వచ్చింది ? అది డైరక్ట్‌గా హెడ్ ఆఫ్ ది ఇన్‌స్టిట్యూట్ ద్వారా విద్యార్థులకు అందచేయాలి. ఏ ప్రత్యేక కారణంవల్ల యీ సెక్రటరీకి ఇవ్వబడింది ?

Sri P. V. Narasimha Rao :—Apparently the procedure seems to be that these amounts are disbursed by the institution itself, Sir. Not by the Government direct.

Sri D. Venkatesham :—I am not able to understand as to why it has been given to the Secretary because it goes directly to the Institution, and the head of the institution, the Head Master or the Principal will be there. How did this amount go to the Secretary who is a student Secretary of the Association or the Secretary ?

Mr Speaker :—It is the School Secretary.

Sri P. V. Narasimha Rao :—Sir, obviously he has been acting on behalf of the Management, and he is the Secretary of the management. మేనేజ్‌మెంట్ తరఫునుండి అతడికి ఇవ్వటం జరిగింది. మేనేజ్‌మెంటు తరఫునుండి అతడు పిల్లలకు ఇవ్వాలని పద్ధతి. అతడికి వస్తే అతడు ఇవ్వలేదు.

Mr. Speaker :—It is just possible that there is a Committee and he happened to be the Secretary of the Committee and the amount was being disbursed. But unfortunately he absconded with it. It is not the Students' Association,

శ్రీ టి. జి. యల్. తిమ్మయ్య (ఆదోని) :—అట్లాంటి ఇబ్బందులు తొలగించ డానికి — యీ జిల్లా హరిజన సంక్షేమ కార్యాలయము నుండి విద్యార్థులకు నేరుగా పంపించే ఏర్పాటు చేయడానికి ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—ఇపుడు ఉపాధ్యాయులకు జీతభత్యాలు మనము గవర్నమెంట్ నుండే డైరెక్టుగా ఇవ్వటము జరుగుతున్నది. దానితో పాటు ఒక్కొక్క విద్యార్థికి ఇండివిడ్యువల్‌గా స్కాలర్‌షిప్ గవర్నమెంట్ ద్వారా ఇవ్వాలంటే చాలా చిక్కుతో కూడిన సమస్య. ఎక్కడో ఒక చోట జరిగిన పొరపాటువల్ల — మనము ఇంత పెద్ద నిర్ణయము తీసుకోవటము ఇబ్బంది.

శ్రీ పి. గున్నయ్య :—ఆ 12 వేల రు. లు కాజేసిన సెక్రటరీ పేరు చెప్పాలి. ఆ స్కూలు శిథిలావస్థలో ఉంది. అది చాలారోజుల క్రిందట కట్టింది ఆ స్కూలు మళ్లీ మరమ్మతు చేయటానికి ప్రభుత్వానికి ఆలోచన ఉన్నదా ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—ఆ సెక్రటరీ పేరు కె. ఆర్. అబ్బయ్య అని ప్రశ్నలోనే ఉన్నది. స్కూలు గురించి ఇటీవల కోర్టుకు వెళ్లటము దావాలు వేయటము జరిగినది. దానికి ఒక స్కీము వేయటము జరిగినది. ఆ స్కీము కూడ అన్‌వర్కబుల్ అయినది. దానిలో మెంబర్సుగా ఉన్నవారు వెళ్లిపోయారు. మెంబర్సుగా కోర్టు వారు నియమించిన వారు అంతా వెళ్లిపోయారు. ఇపుడు ఆ స్కీముకు సంబంధించిన వారు ఇద్దరు మాత్రము మిగిలి ఉన్నారు. ఇపుడు అక్కడ జీతాలు గవర్నమెంట్ నుంచే ఇవ్వమని ఉత్తరువు లివ్వటము జరిగినది, ఇంకా, స్కూలు సరిగా నడవడానికి కారణం ఒక రిపోర్టు ఇవ్వమని ఆఫీసర్సుకు చెప్పటము జరిగినది. ఆ రిపోర్టు బహుశా త్వరలో వస్తుంది.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న (ఉరవకొండ) :—ఆ సెక్రటరీకి ఏమైనా ఆస్తిపాస్తులు ఉన్నవా ? ఆ డబ్బు రాబట్టడానికి ఆ ఆస్తిని ఎటాచ్‌మెంట్ చేయడానికి ప్రభుత్వము ఆలోచిస్తుందా ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—ఆస్తిపాస్తులు ఉన్నట్లు ఏమీ లేదండి అందుకే పోలీసుకు ఇవ్వటము జరిగినది.

CO-OPERATIVE CENTRAL BANKS IN ARREARS

26 —

*604 (3944) Q.— Sarvasri K. Ramanatham and Dhanenkula Narasimham (Udayagiri) : - Will the hon. Minister for Co-operation be pleased to state ;

(a) the No. of Co-operative Central Banks which are in arrears in the State ;

(b) whether bank-wise figures of the amount of arrears will be placed on the Table of the House ; and

(c) the steps taken for the recovery of the said arrears ?

The Minister for Co-operation (Sri K. Vijayabhaskara Reddy : (a) It is presumed that the question relates to the Co-operative Central Banks which defaulted repayments to the Andhra Pradesh State Co-operative Bank Ltd., Hyderabad. There are only 2 (two) Co-operative Central Banks, which are in default to the Andhra Pradesh State Co-operative Bank Ltd., i. e. Mahabubnagar and Srikakulam Co-operative Central Banks towards repayment of dues on short-term loans for seasonal agricultural operations as on 30-9-1968

(b) As on 30-9-1968 the Mahbubnagar Co-operative Central Bank Ltd. has defaulted the repayment of an amount of Rs. 15.39 lakhs to the Andhra Pradesh State Co-operative Bank and the Srikakulam Co operative Central Bank Ltd. defaulted repayment of an amount of Rs. 19.20 lakhs.

(c) The problem relating to accumulation of overdues at Co-operative Central Bank level, as discussed fully at the Regional Conference of Co-operative Central Banks specially held for the purpose and the Co-operative Central Banks were advised to draw up programmes of action for recovery of overdues The issue of clearing the overdues substantially is also engaging the attention of the State Development Board and also the District Development Boards in each district. The Collectors have been apprised of this problem and requested to make an all out effect to reduce the overdues. జిల్లా కో-ఆపరేటివ్ మార్కెటింగ్ సొసైటీలు రెండు మాత్రమే state co-operative Bank వారికి default అయి ఉన్నాయి, 30-9-68 వరకు మహబూబ్‌నగర్ Co-operative Central Bank 15 లక్షల 39 వేలు యివ్వవలసియున్నది. శ్రీకాకుళం బ్యాంకు 19 లక్షల 80 వేలు ఇవ్వవలసి వున్నది.

దీనిని గురించి చాలసార్లు సెంట్రల్ బ్యాంకు అధ్యక్షులతోను పాలకవర్గాలతోను Regional conferences పెట్టి overdues తగ్గించాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాము.

శ్రీ కె. రామసంధం :—ఆ రెండు బ్యాంకులలో యింత arrears ఉండడానికి కారణం ఏమిటో కనుక్కున్నారా ? మేనేజిమెంటు లోపమా ?

శ్రీ కె విజయభాస్కర రెడ్డి :—అవును. దానికి కూడ చర్యలు తీసుకొని special officers ను వేసి ఈ overdues ను తగ్గించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—Defaultలో ఉన్నటువంటి Central Banks కు Agriculturists కు weavers కు credit యివ్వడానికి అవకాశం ఉన్నదా ?

అలాలేని పరిస్థితిలో agriculturists వ్యవహారం weavers వ్యవహారం ఏమి చేస్తున్నారు.

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—మహబూబ్‌నగర్ Central Bank వారు Reserve Bank వారికి కొంత డబ్బు యిచ్చి, దానిని మళ్ళీ మంచి పరిస్థితిలో పెట్టాలని, వారిని approach అయినారు. కొంతవరకు యిచ్చారు. శ్రీకాకుళం కూడ ముందు పరిస్థితి ఏదో తేల్చుకొని తరువాత Reserve Bank ను approach కావాలని అనుకున్నాము. బహుశః ఈ సంవత్సరం కొంత వరకు వస్తుందని అనుకుంటున్నాము అది కూడ చాల వరకు తగ్గించాము ఒకటి, 19 లక్షలు, ఒకటి 15 లక్షలు. ఈ సంవత్సరంతో ఆ over-dues complete గా చేయాలనే ఉద్దేశ్యం ఉన్నది.

శ్రీ ప్రగడకోటయ్య :— నేను అడుగుతున్నది ove dues గురించి కాదు. Overdues ఉన్న Central Banks కు Reserve Bank of India finance చేయదుగదా ఆపరిస్థితిలో ఆ Central Banks కు affiliate అయి ఉన్న primary societies కు overdues లేకుండగా ఉండి credit worthyness ఉన్నటువంటి agriculture credit socities కు గాని weavers Cooperative Socities కు గాని finances ఏ విధంగా proride చేస్తూ ఉన్నారు.

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—అదే నేను చెప్పుతున్నాము. వారు చెప్పినది వాస్తవం. Reserve Bank వారిని అడిగి special గా కొంత assistance తీసుకొని ప్రత్యేక పరిస్థితులలో వారికి సహాయం చేయాలని ప్రయత్నం చేశాము. మహబూబ్‌నగర్ జిల్లా బ్యాంకు వారికి పోయిన సంవత్సరంలో కొంత యిప్పించాము. ఈ సారి ఈ రెండు బ్యాంకులకు కూడ Reserve Bank వారి సహాయం పొందగలుగుతామని నేను నమ్ముతున్నాను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు:—ఇప్పుడు మహబూబ్‌నగర్ Co-operative Bank 17 లక్షల పైగా arrears, శ్రీకాకుళం బ్యాంకు 18 లక్షలు పైగా arrears అని అన్నారు. ఇప్పుడు ఆ Banks solvent condition లో ఉన్నాయా, insolvent condition లో ఉన్నాయా ?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—కొంత పరిస్థితి బాగాలేదు. దానికి Special Officer ను వేసి బాగుచేయాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. వారు అనుకొన్నంత పరిస్థితి ఉంటుందేమోనని భయపడ్డాము గాని పరిస్థితులు తెలుసుకొన్న తరువాత వాటిని చక్కపరచవచ్చుననే నమ్మకం మాకు కలుగుతున్నది.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు (సిరిసిల్ల) :— ఈ బ్యాంకు ప్రెసిడెంట్లు పేర్లు ఏమి ?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—Bank-Presidents యిప్పుడు లేరు. దాదాపు రెండు సంవత్సరాలనుంచి Special Officer ఉన్నారు. శ్రీకాకుళం బ్యాంకుకు సంబంధించినంతవరకు, రాజగోపాలరావు. మహబూబ్‌నగర్ జిల్లా బ్యాంకుకు సంబంధించి particulars నా దగ్గర లేవు.

శ్రీ వై. వెంకటరావు :— శ్రీకాకుళం జిల్లా బ్యాంకు ప్రెసిడెంటుగారి యింటిపేరు ఏమిటి ?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి .— తెలియనిది ఏమి లేదు. బి. రాజగోపాలరావు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— కరువులు బాగా గురి అయిన ప్రాంతాలో Central Banks over due అనే question రాకుండా — ఎందుకంటె పంటలు మొత్తం పోయినాయి, ఈ season లో వసూలు కావడం కష్టం, అందువలన short term ను medium term గా, medium term ను long term గా చేయడానికి, కనీసం ఈ ఒక్క సంవత్సరమైనా వాయిదా వేసే పద్ధతిలో గవర్నమెంటు ఆలోచిస్తుందా ?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :— వాయిదా వేసే పరిస్థితిమాత్రం లేదు. అందులో ముఖ్యంగా నల్లగొండ వంటి బ్యాంకు కోట్లకొలది రూపాయలు ఉంటుంది. వాయిదా వేసినట్లయితే మనం రైతులకు కావలసినంత అప్పు యివ్వడానికి వీలుకాదు. కాని వారు చెప్పిన యింకో point— అప్పుడే మేము చర్య తీసుకుంటున్నాము. పంటలు పోయిన పరిస్థితి దృష్టిలో ఉంచుకొని short term ను long term గా convert చేయడానికి Reserve Bank వారి అనుమతి వచ్చినది. జిల్లా వారీగా చేస్తున్నాము.

MISAPPROPRIATION OF FUNDS BY EX-PRESIDENT OF JANGAON CO-OPERATIVE MARKETING SOCIETY

27—

*728 (6527) Q.—Smt. N. Vimala Devi (Chennur) :— Will the hon. Minister for Co-operation be pleased to state :

(a) whether any letter dated 8-4-1968 has been received by hon. Minister for Co-operation from Smt. N. Vimala Devi, M.L.A. relating to the misappropriation of funds by the Ex-President of Co-operative Marketing Society, Janagoan taluk, Warangal District ; and

(b) if so, the action taken thereon ?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :— (a) Yes, Sir.

(b) An enquiry under section 51 of the A. P. Co-operative Societies Act 1964 into the affairs of the Co-operative Marketing Society Jangoan had been ordered even before the letter was received. The Enquiry Officer, was instructed to make a special enquiry on the contents of the letter dt. 8-4-68 of Smt. N. Vimala Devi, M.L.A. During the enquiry, it was revealed that Sri K. Madhusudhanarao, the Ex-President of the Co-op. Marketing Society, Janagaon drew advances from time to time for a total amount of Rs. 16,777.60 from the Society without indicating any specific purposes for the advance. Subsequently, he adjusted a sum of Rs. 9,808.32 to the Society leaving a balance of Rs. 6, 969.28 still with him. Sri Madhusudhana Rao has accepted the liability of Rs. 6,969.28 in his deposition before, the Enquiry Officer on 5-6-1968. The Collector, therefore, directed the Deputy Registrar of Marketing & Fertilisers, Warangal to issue surcharge notice under section 60 of the A. P. Co-operative Societies

Act, 1964 against the Ex-President. The Collector is also examining question of taking criminal action against Sri K. Madhusudhana Rao.

(ఎ) అవునండి.

(బి) శ్రీమతి విమలాదేవిగారు ఉత్తరం వ్రాయకముందే ఆ సొసైటి అధ్యక్షుని గురించి department వారు చర్య తీసుకొన్నారు. శ్రీమతి విమలా దేవిగారు ఉత్తరము వ్రాసిన తరువాత ఆ enquiry Officer కు ఆ ఉత్తరంకూడ పంపించి దానిపైన చర్య తీసుకోమని ప్రభుత్వం వారికి తెలిపింది. 16,777 రూపాయలు suspense account నుంచి President draw చేసినట్లుగా, అందు నుంచి 9,808 రూపాయలు మాత్రం కట్టి మిగతా 6,969 రూపాయలు సొసైటీకి అప్పటి అధ్యక్షులైన కె. మధుసూదనరావుగారు misappropriate చేసినారు అని enquiry Officer report చేశారు. దానిపైన criminal prosecution కూడ చేయమని అప్పుడే ఆదేశాలు ఇవ్వబడినాయి.

శ్రీమతి ఎన్. విమలాదేవి :—దానిపైన ఏమిచర్య తీసుకుంటున్నారు ?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—దానికి criminal action కూడ తీసుకుంటున్నాము.

శ్రీమతి ఎన్. విమలాదేవి :—ప్రభుత్వం డబ్బు ఈ విధంగా దుర్వినియోగం చేసిన అధ్యక్షునిపై తీసుకొనేది ఎలాటి చర్యయో చెప్పగలరా ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—వారిపైన criminal case పెడుతున్నారు.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—criminal action తీసుకొని prosecution launch చేయాలని ఏ date న order చేశారు ?

Sri K. Vijayabhaskara Redd :— I am not able to say exactly at what stage it is. They have already taken a decision to launch prosecution.

డాక్టర్ టి. యస్ మూర్తి :—Prosecution launch చేయడం, అప్పుడే case కూడ పెట్టడం అయిపోయిందని విన్నాము. Result ఏమి ? నిజం ఎంతో తెలియదుగాని acquit అయినట్లుగా తెలిసినది.

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :—I am not able to say.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—Misappropriation మీద చర్య తీసుకుంటున్నాము అన్నారు. సంతోషమే. బ్యాంకులలో మొత్తం కాజేసి మొత్తం లెక్క తేలకుండా ఉన్నది. లక్షలు లక్షలు నష్టం అయింది అన్నారు. వారిమీద ఏమిచర్య తీసుకున్నారు. బ్యాంకులు అయితే అక్కరలేదా ? ఏమి చర్య తీసుకోరా ?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—ఏ బ్యాంకు గురించి వారు చెపుతున్నారు? ఎక్కడైనా misappropriation ఉన్నచోట మేము ఖచ్చితంగా తప్పకుండా చర్య తీసుకుంటున్నాము ఏదైన specifiivinstances ఉంటే తప్పకుండా చూస్తాము.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఇంతకు ముందు ప్రశ్నలో చెప్పారు. శ్రీకాకుళం బ్యాంకు, మహబూబ్‌నగర్ వగైరాల సంగతి చెప్పలేదు.

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—వాటి సంగతి కూడ యిదే చర్యలు తీసుకుంటున్నాము. enquiries జరుగుతున్నాయి. కొన్ని police enquiry లో ఉన్నాయి. various stages లో ఉన్నాయి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—రెండు సంవత్సరాలు అయింది. Special Officer వేశాము అన్నారు. అందువల్ల చాల time గడచిపోయింది. ఈ గడచిన time అంతా యిట్లాగే ఉన్నదా ? ఇలోగా ఏమి చేశారు ? రెండు సంవత్సరాల నుంచి ఏమి చర్య తీసుకోలేదు అంటే మేము ఏమి అనుకోవాలి?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :—Government is taking all the steps that are possible. If the hon. Member puts a question I will definitely give the stages at which they are.

శ్రీ కె. బుచ్చిరాయుడు (కొవ్వూరు) :—మన రాష్ట్రంలో చాల బ్యాంకులలో యిలా misappropriations జరుగుతున్నాయి. కాని గవర్నమెంటు immediate గా responsible President పై గాని, staff పై గాని చర్యతీసుకోకుండా enquiries వగైరా జరుపుతూ ఉంటే ఈ లోపల వారు సర్దుకోవడం జరుగుతున్నది. దానివల్ల ఏమి effects రాకపోవడము జరుగుతున్నాయి. Reports వచ్చిన వెంటనే గవర్నమెంటు steps తీసుకోకపోతే ఏమి ఉపయోగం లేదు. మా ఊళ్ళో కూడ బ్యాంకు ఉన్నది. ఆ బ్యాంకులో కూడ వేల కొలది రూపాయలు misappropriation అయినాయి. ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువచ్చినాము కాని effect ఏమి కలగలేదు. Enquiries మొదలైన వాటికి time తీసుకొనేలోపలనే వాళ్ళు సర్దుకున్నారు కాబట్టి గవర్నమెంటుకు ఏదైన report వస్తే immediate గా, without delay, వాటి మీద action తీసుకొనే పద్ధతి చేస్తారా ?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—ఎంత తొందరగా action తీసుకోవలెనో అంత తొందరగా తీసుకోవాలి. దానికి కొన్ని formalities ఉన్నాయి. formalities ఉంటే అసలు పర్పసే చెడిపోతుంది. దీనికంటె యింకొక ముఖ్యమైన విషయం ఉన్నది. Auditing తొందరగా జరిగితే ఈ defects అన్నీ వెంటనే బైటకు వస్తాయి. దానికి గాను audit department ను strengthen చేసి కనీసం సంవత్సరం లోపల ప్రతి సొసైటీని audit చేయాలని నిర్ణయం తీసుకున్నాము. దానివల్ల వెంటనే బైటికివచ్చే అవకాశం ఉన్నది. లేకపోతే 6, 7 సంవత్సరాల తరువాత బైటకువస్తే ఏమి చేసినా ఏమి లేదు.

శ్రీ కె. బుచ్చిరాయుడు :—మా బ్యాంకు విషయంలో మేము personal గా డి. ఆర్. గారి దగ్గరకు వెళ్ళి చెప్పినాగాని ఈ రోజువరకు ఏమి enquiry జరగలేదు. Eight villages కు మా ఊళ్ళో rural Bank ఉన్నది.

శ్రీ జి పాపిరెడ్డి (ఆలూరు) :—శ్రీకాకుళం Co-operative Bank లో 19 లక్షల misappropriation కు కారణం అయిన రాజగోపాలరావుగారిని

D. C. C. President గా చేశారు. ఇంకొకను కూడా కాంగ్రెస్ నా చేస్తారు.

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :- The hon. Member is no posted with the correct information. That amount of Rs. 19.29 lakhs which I referred to is not misappropriation by the President. It represents only overdues. A separate question may be put regarding the other thing and I will give the information.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న (ఉదయగిరి) :- ఈ సంఘాల ద్వారా రైతులకు పరపతి సౌకర్యం కల్పించబడుతున్నదనే ఆశయంతో ప్రభుత్వం సహకారంలో అమలు జరపడం ప్రారంభించింది. కాని, దేశం అన్ని చోట్ల, యీ కో-ఆపరేటివ్ సంస్థలలో చాలా మిస్‌ప్రాప్రియేషన్ స్పష్టంగా కనబడుతున్నది. ఇవన్నీ చక్కబరచడానికి వెంటనే ఒక కమిటీ నియమించి సమగ్రంగా దర్యాప్తు చేయించి, మిస్‌ప్రాప్రియేషన్ చేసినవారిని బయటకు తీసుకొచ్చి యీ సంస్థలను పటిష్ఠం చేయడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా ?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—గౌరవ సభ్యుల అభిప్రాయంతో నేను ఏకీభవించను. ఎక్కడనో ఒకచోట ఎవరో ఒకరు చేసినదానిపై మొత్తం సంస్థలన్నీ యీ విధంగానే వున్నాయనడం సరియైనది కాదు. వెంకన్నగారు కొంచెం శ్రద్ధవహిస్తే మంచిమంచి బాంక్స్ ఏ విధంగా పని చేస్తున్నాయో, అవి రైతులకు బీదవారికి ఏ విధంగా ఉపయోగపడుతున్నవో చూపిస్తే తరువాత తప్పకుండా వారు తమ అభిప్రాయాన్ని మార్చుకుంటారని నా అభిప్రాయం.

శ్రీమతి ఎన్. విమలాదేవి :—నేను ప్రభుత్వంవారికి యిది నుడివి చేసుకుని పదునెలలు అవుతుంది. ఇప్పుడు వారు జవాబు చెప్పారు. అంతకుముందు లెటర్ వచ్చింది అన్నారు. ప్రతి సంవత్సరంకూడా తప్పనిసరిగా ఆడిట్ చేయించి, యిటువంటి సమస్యలపై శ్రద్ధతీసుకుంటే బాగుంటుందని నా అభిప్రాయం.

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—వారి అభిప్రాయంతో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను.

BUILDING FOR ENDOWMENTS OFFICE

28—

*94 (6640) Q. -Sri R. Mahananda (Darsi) : Will the hon. Minister for Endowments be pleased to state :

(a) whether any building to locate the Director of Endowments office was taken on rent at Hyderabad in 1952 ;

(b) if so, the monthly rent paid to that building ;

(c) whether this rent has been enhanced by the Executive Engineer, on the application of the owner on 18-2-1965 ;

(d) if so, what is the revised rate of rent ;

(e) whether the Government approved and paid the revised rent ;

(f) if, so, from which date ; and

(g) who is the owner of this building?

The Minister for Endowments (Sri R. Ramalinga Raju) :— (a) Yes, Sir.

(b) O. S. Rs. 490 p. m. Its equivalent in I. G. currency works to Rs. 420 p. m.

(c) & (d) On an application dated 10-12-1963 from the owner, a reference was made by the then Director of Endowments to the Executive Engineer, Buildings Division, Hyderabad, who fixed the rent at Rs 1,000 p. m.

(e) & (f) As a result of negotiations with the owner, Government fixed the revised rate of rent at Rs. 750 p. m., which was paid with effect from 10-12-1963.

(g) Sri B. Ramlal Kishan.

(ఎ) అవునండి.

(బి) నెలకు ఓ. యస్. 490. ఇది భారత ప్రభుత్వ కరెన్సీలో నెలకు రూ. 460 లకు సమానం.

(సి) అండ్ (డి) యజమాని నుంచి 10-12-63 వ తేదీన దరఖాస్తు అందిన మీదట అప్పటి దేవాదాయశాఖ డైరెక్టర్ చే హైదరాబాద్ బిల్డింగ్స్ డివిజన్ ఎగ్జిక్యూటివ్ యింజినీరుకు ఆ విషయం తెలియచేయబడింది. ఆయన నెలకు వెయ్యిరూపాయిలు అద్దె నిర్ణయించారు.

(ఇ) అండ్ (యఫ్) యజమానితో సంప్రదింపుల ఫలితంగా ప్రభుత్వం అద్దెరేటును నెలకు రూ. 750 లకు నిర్ణయించినది. ఇది 10-12-63 నుండి చెల్లించబడినది.

(జి) బి. రామలాల్ కిషన్.

శ్రీ కె. రామనాథం :—ప్రస్తుతం ఎండోమెంట్స్ ఆఫీసువున్న బిల్డింగుకు అద్దె ఎంత ? అది పడిపోతున్న పాత బిల్డింగు. దాని రిపేర్సుకు ఎంత ఖర్చు పెట్టారు ?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :—దానికి అద్దె మూడు వేలు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఓ. యస్.లో ఇస్తున్నామంటున్నారేమిటి ?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :—ఉస్మానియా సిక్కా నాణెం.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అందుకే అడుగుతున్నాను ; 52లోనే ఇండియా గవర్నమెంటు వచ్చిందిగదా.

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :—అయినప్పటికి, ఆ టైములో నిర్ణయం జరిగింది. సిక్కా పేరుతో నిర్ణయం జరిగింది. తరువాత రూపాయిలలోకి మార్చబడినది.

DECLARATION OF PROBATION OF AGRICULTURAL EXTENSION OFFICERS

29—

*617 (52.9) Q.—Sri S. P Nagi Reddy (Mydukur) :—Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the probation of Agriculture Extension Officers in the Samithis and Zilla Parishads with a service of even seven or eight years has not been declared :

(b) if so, whether the Government will take steps to declare the probation of all those who have put in more than two years of service ; and

(c) if not, the reasons therefor ?

Sri P. Thimma Reddy :—(a) Yes Sir. The probation of several of them has yet to be declared.

(b) & (c) Steps are being taken to declare the probation of all those who have put in the required service, and satisfy the other requirements for declaration of probation.

(ఎ) అవునండి. కొంతమందికి ప్రొబేషన్ యింకా ప్రకటించవలసిన అగత్యమున్నది.

(బి) అండ్ (సి) ప్రొబేషన్ ప్రకటించడానికి కొంతమట్టుగా అవసరం అవుతూ వుంటుంది. అది చేరుతూనే ప్రకటిస్తూ వుంటారు.

శ్రీ ఎస్. పి. నాగిరెడ్డి :— ఈ అగ్రికల్చరల్ ఎక్స్టెన్షన్ ఆఫీసర్సు సుమారు ఆరేడు సంవత్సరాలు సర్వీసు చేసినప్పటికి, యింతవరకూ ప్రొబేషన్ డిక్లేర్ చేయలేదని హైదరాబాదు చుట్టూ, ఆఫీసులచుట్టూ, యం. ఎల్. ఏ. చుట్టూ తిరుగుతూ చాలా గందరగోళ పరిస్థితిలో వున్నారు. ఆరేడు సంవత్సరాలు వారికి సర్వీసు వున్నప్పటికి, యింతవరకు వారి ప్రొబేషన్ డిక్లేర్ చేయకపోవడానికి, యీ ఆలస్యానికిగల కారణమేమిటి ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— ఇది కొంచెం ఆలోచించవలసిన విషయము; చింతనీయమైన విషయమే. వీరు పంచాయతీరాజ్‌కు డెప్యూటేషన్‌మీద పోయినారు. అక్కడనుండి రిపోర్ట్సు రావటంలేదు. దానికి యీమధ్య చాలా గట్టిగా చెప్పడం జరిగింది.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :— మంత్రిగారు యిప్పుడు అసలు విషయాన్ని బయటపెట్టారు. డెప్యూటేషన్ వెళ్ళారు, అక్కడనుండి రిపోర్ట్సు రావడంలేదు అన్నారు. అక్కడనుండి రిపోర్ట్సువచ్చే పరిస్థితిలేదు పంచాయితీసమితి అధ్యక్షుల చేతిలో సరాసరి అడ్మినిస్ట్రేటివ్ కంట్రోల్ పెట్టి, వారి కాన్ఫిడెన్షియల్స్ వ్రాయమంటే, ఆ నానఫిషియల్స్‌తోపాటుగా వీరుకూడా డాన్స్ చేస్తేతప్ప ఆ ఆఫీసర్సుతాలూకు రిపోర్ట్సు రావు. అందువల్ల వాటిని తీసుకువచ్చి డిపార్టుమెంటు యొక్క యాజమాన్యంక్రిందనే పెడతారా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— అది కొంతవరకు చర్చింపదగినది — ఎవరి యాజమాన్యంక్రింద వుంటే సరిగా నడుస్తాయని, శ్రద్ధ చేస్తున్నాం.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—1100 మంది ప్రొబేషన్ డిక్లేర్ చేయాలి, ఎనిమిది తొమ్మిది సంవత్సరాల సర్వీసు వున్నవారు, రెండు సంవత్సరాలు కాంగానే ఆటోమెటిక్‌గా ప్రొబేషన్ డిక్లేర్ చేయాలి—ఇది యింతకుముందు ప్రభుత్వదృష్టికి వచ్చింది. 500 మందికి జరిగినది; యింకా 600 మందికి జరగాలి. ఇంత ఆలస్యం జరగడం క్షంతవ్యంకాని విషయం. దీనికి సంబంధించి మళ్ళీ ప్రశ్నించేలోగా వీరి ప్రొబేషన్ డిక్లేర్ చేయాలని చెబుతున్నాను. ఎందుకంటే— ఇప్పుడు లంచాలు పుచ్చుకునే విధానం కూడా ఏర్పడింది. కాన్ఫిడెన్షియల్ రిపోర్ట్సు రాలేదని వీరు చెబుతున్నారు. వారికి లంచాలుయిచ్చి, ఏదోవిధంగా వారు త్వరగా ప్రొబేషన్ డిక్లేర్ చేయించుకునే దుస్థితికూడా ఏర్పడింది.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—ఈ డిలేస్‌కు క్షమ అనేదానికి అవకాశమేలేదు. చాలా గట్టిగా చెప్పడం జరిగింది. వ్రాయడం జరిగింది. త్వరలోనే యివి పరిష్కారం అవుతాయని ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—62-63 లో ఒకసారి, రెండు సంవత్సరాలు గనుక ఒక ఉద్యోగి కంటిన్యూయస్‌గా, బ్రేక్ ఏమీ లేకుండా సర్వీసులో గనుక వున్నట్లయితే ఆటోమేటిక్‌గా ప్రొబేషన్ డిక్లేర్ చేయాలని, టెంపొరరీ అయినప్పటికి, పర్మనెంట్ చేయాలని. అది తప్పకుండా జరిగితీరాలని నియమ నిబంధనావళి ఏర్పాటుచేయడం జరిగింది. ఈ యాక్సెప్టెడ్ ప్రిన్సిపుల్ వుండగా, ప్రొబేషన్ డిక్లేర్ చేయడానికి యింకా ఏవో రాలేదని చెప్పడంలో అర్థమేమైనా వున్నదా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—సభ్యులు బాగా తెలిసినవారు. ప్రొబేషన్ డిక్లేర్ చేయడానికి ముందు ఆ మధ్యకాలములో వారిపై డిసిప్లినరీ ప్రొసీడింగ్స్ ఏమైనా వున్నాయా; అనేది చూడాలి. ప్రొబేషన్ కాలములో వారు కొన్ని టెస్ట్సు పాస్ కావలసివుంది. వారు పాస్ అయినారో, లేదో తెలుసుకోవాలి. 'In the absence of the proper reports from the concerned authorities, declaration is becoming difficult. We have taken all steps necessary to get those reports and declare their probation.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు (వర్ధన్నపేట) :— కలెక్టర్సుకు బోర్డు చైర్మన్‌గా విస్తృతమైన అధికారాలు యిచ్చారు కాబట్టి, యీ ప్రొబేషన్‌కు సంబంధించిన జిల్లా లెవెల్‌లోనే పరిష్కారం చేయడానికి ఆ అధికారాలు కూడా కలెక్టర్సుకు యిస్తారా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—సాధ్యంకాదండి.

RETRENCHMENT OF AGRICULTURAL EXTENSION OFFICERS

30—

*981 (5360-Y) Q.—Sarvasri A. Madhava Rao and V. Rama Rao (Secunderabad Cantonment) :—Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether there has been retrenchment of Agriculture Extension Officers in the recent months ; if so, is it due to winding up of any special schemes under implementation ;

(b) if not, the reasons therefore ;

(c) if the answer to (a) is in affirmative, whether there will be any further retrenchment in which event what will be the scope of employment for future Agricultural Graduates coming out of Bapatla, Tirupathi and Rajendranagar : and

(d) in case of no future possibility of employing them why not the Government think of replacing them to run some model agricultural farms by bringing under cultivation lakhs of cultivable waste lands in our State ?

Sri P. Thimma Reddy :—(a) Yes Sir, due to closure of certain schemes certain posts have been retrenched.

(b) Does not arise.

(c) It can not be said whether there will be any further retrenchment since a number of schemes are continued year after years subject to availability of funds. With regard to the employment for future agriculture graduates from the 3 Agricultural Colleges, as things stand, there is limited scope, as there are not many staff-schemes in the Fourth Plan.

(d) There is no proposal under consideration now to run model Agricultural farms by bringing the cultivable waste land under cultivation.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—అగ్రికల్చరల్ స్కీమ్సు కొత్తకొత్తవి వస్తున్నవి అంటున్నారు. అవి ప్రస్తుతం కాంటెంప్లేషన్‌లో వున్నవా? ఈ రిట్రెంచ్డ్ పర్సన్స్‌కు యిందులో చేర్చుకోనడానికి ఆలోచిస్తారా? రెండవది మోడెల్ ఫారమ్స్ యితర రాష్ట్రాలలోవలె యిక్కడ కూడా ఏర్పాటు చేయడానికి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— రిటైర్ అయ్యేవారు వుంటారు. ఇతరత్రా పోయే వారు వుంటారు. ఆ ఖాళీలలో వీరిని ప్రవేశపెట్టడం జరుగుతుంది. గవర్నమెంటాఫ్ ఇండియాతో కన్సల్ట్ చేసి మనం అమలుజరిపే స్కీమ్సు వుంటాయి వాటిలో కూడా వీరిని కొద్దికొద్దిగా ప్రవేశ పెట్టుకోనడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—రిటైర్ అవుతారు అంటున్నారు. వారి సంఖ్య ఏమైనా వున్నదా? రిట్రెంచ్ అయిన వారిని ఎంత కాలంలో చేర్చుకోనడానికి వీలువుంటుందో చెబుతారా?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—అది ప్రశ్నలోనే ఒక భాగంగా అడిగినందుకు చెప్పడానికి వీలున్నందేది. ఇప్పుడు జవాబు చెప్పడానికి వీలుకాదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— ఎనిమిది తొమ్మిదేళ్లు సర్వీసు వున్నప్పటికి ఒక ప్రక్కన ప్రొబేషన్ డిక్లేర్ చేయకుండా. మరొక ప్రక్కన రిట్రెంచ్ చేస్తున్నారు. అసలిప్పుడు అడ్మినిస్ట్రేషన్ నడుస్తున్నదా; జంగ్లీ రాజ్యం నడుస్తున్నదా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—వారివారి చూపునుబట్టి అట్లా కనబడుతూ వుంటుంది. నేను చెప్పనక్కరలేదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— ఎనిమిది, తొమ్మిది సంవత్సరాలు కాగితాలు రాలేదని ప్రొబేషన్ డిక్లేర్ చేయలేదంటే దీనిని అడ్మినిస్ట్రేషన్ అనాలా; జంగ్లీ రాజ్యం అనాలా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—జంగిల్ రాజ్యం కాదు; జంగ్లీ రాజ్యం కాదు. ఇది ప్రజారాజ్యం అని మనవిజేస్తున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— తొమ్మిది సంవత్సరాలవరకూ కాగితాలు రాకపోవడం ప్రజారాజ్యం అన్నమాట.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడేటప్పుడు కొంచెం సభ్యతగా మాట్లాడితే బాగుంటుంది. సబబుగా అడగాలి. కొంతమందిని రిట్రెంచ్ చేయవలసివచ్చింది. ఎనిమిది తొమ్మిది సంవత్సరాలు సర్వీసువున్నప్పుడు అందులో చివరిలో ఎవరు రిక్రూట్ అయినారో వారినే రిట్రెంచ్ చేయడం జరిగింది. ఖాళీలు ఏర్పడినప్పుడు, కొత్త స్కీమ్సు వచ్చినప్పుడు మళ్లీ వారికే ఆ అవకాశం యివ్వడం జరుగుతున్నది.

FUNCTIONS OF DY. DIRECTOR OF AGRICULTURE

31—

*817 (7219) Q.—Sri K. Govinda Rao (Anakapalli) :—Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether there is a 'Deputy Director of Agriculture' for each district, and

(b) if so, what are the main functions of this Officer ?

Sri P. Thimma Reddy :—(a) Yes, Sir.

(b) The main function of the Deputy Director of Agriculture in the revised set up of district administration is to function as a

Personal Assisant to the District Collector in matters relating to the Agricultural Production in the district concerned. The other functions are :—

(a) to have administrative and disciplinary control over the entire gazetted and non-gagetted staff of the Agriculture Department working in the district ;

(b) to formulate the district programme of work and the cropping programme for the seed farms ;

(c) to supervise and guide the subordinates ;

(d) to have technical control over the various development schemes connected with I. A. A. P., Package programmes for certain commercial crops, seed multiplication and distribution, plant protection, etc.

(e) to perform annual inspection of Officers of Dist. Agricultural Officers and others ; and

(f) to conduct periodical conferences of District Agricultural Officers, Agril. Extension Officers and other field staff and review the progress of achieving the physical and financial targets.

శ్రీ కె. గోవిందరావు:—చిన్న చిన్న ఉద్యోగులను చాలమందిని రిట్రెంచ్ చేస్తున్నాము కదా. డిస్ట్రిక్ట్ అగ్రికల్చరల్ ఆఫీసరు ఒక్కొక్క జిల్లాలో వున్నారు కాబట్టి వారిద్వారా ఇప్పుడు చెప్పిన ఫంక్షన్సు అన్నీ చేయించడానికి అవకాశము లేదా?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి:— అవన్నీ యోచన చేసే ఇప్పుడు క్రొత్త సెటప్ ఒకటి చేశాము. అగ్రికల్చరల్ ప్రొడక్షనుకు ప్రత్యేకమైన స్థానము యిచ్చి నడపడానికి కలెక్టరుకు. అగ్రికల్చరువైపునుంచి ఒక స్పెషల్ రిప్రజెంటెటివ్ కావాలని— డిస్ట్రిక్ట్ లెవెలులో డి. ఎ. ఒ. లెవెల్‌లో 2, 3, 4, 5 మంది ఉన్నారు. వారందరినీ కో ఆర్డినేట్ చేయడానికి ఒక ఆఫీసరు కావాలి అని ఒక డెప్యూటి డైరెక్టరును వేయడము జరిగింది.

శ్రీ కె. బుచ్చిరామయ్య :—ఇట్లా వీరిని వేసిన తరువాత అగ్రికల్చరల్ ప్రొడక్షనులో ఎక్కువ అభివృద్ధి కనిపించిందా?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— బాగానే వున్నట్లు కనబడుతోంది.

శ్రీ అహ్మద్ హుసేన్ (సీతారాం బాగ్) :—అక్కడ పనిచేసేది కలెక్టరా లేక డెప్యూటి డైరెక్టరుగారు పనిచేస్తారా?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— ప్రశ్న ఒకసారి చదివి మళ్లా అడిగితే బాగా వుంటుంది.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు:— ఇప్పుడు కలెక్టరు పి. ఎ. గా డెప్యూటి డైరెక్టరును వేశాము అంటున్నారు. అడ్మినిస్ట్రేటివ్ లెవెలులో వున్న కలెక్టరుకు వీరిని యీ విధంగా ఏర్పాటు చేయడము వల్ల డెవలప్ మెంటు ప్రోగ్రాములు దెబ్బ తింటున్నాయి. అది గమనిస్తున్నారా అని వారి ప్రశ్న.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి:— దానికి వారి ఇంటర్ ప్రెటేషనా.... వారే ప్రశ్న వేయవచ్చు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు:— నేనే అడుగుతున్నాను చెప్పమనండి. స్పెషలిస్టులను కలెక్టరులకు పి. ఎ. లుగా వేస్తున్నారు. అది అడ్మినిస్ట్రేటివ్ లైను. దీనివల్ల డెవలప్ మెంటు ప్రోగ్రామ్సుకు దెబ్బ తగులుతున్నాయని కళ్ళు తెరచి చూచారా?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి:— కలెక్టరుల దగ్గర అడ్మినిస్ట్రేటివ్ హెడ్స్, టెక్నికల్ ఆఫీసరులు పనిచేయక తప్పదు. మినిష్టర్సు దగ్గర టెక్నికల్ ఆఫీసర్సు మాట్లాడుతున్నారు. గౌరవ సభ్యులవంటివారు కూడ టెక్నికలు ఆఫీసర్సు గురించి మాట్లాడుతున్నారు. ఒక్క అగ్రికల్చరే కాకుండా, కో ఆపరేషన్, పంచాయతీరాజ్ — యీ అన్ని డిపార్టుమెంటులకు సంబంధించిన పెద్ద ఆఫీసరులు కూడ కలెక్టరుకు తోడుగా వుంటే పరిపాలన సౌష్టవంగా నడిపించడానికి బాగుంటుందని వేశాము. కలెక్టరు దగ్గర అగ్రికల్చరలు ఆఫీసరు వుంటే అభ్యంతరము చెప్పడము సబబుగా కనిపించడము లేదు.

HISTORY OF ANDHRA PRADESH AND DECCAN

32—

*998 (6530-Y) Q.—Sri Tulabandula Nageswara Rao (Mangalagiri) :—Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether it is a fact that some people have been appointed by the Government to prepare select monographs on the history of Andhra Pradesh and Deccan.

(b) if so, whether a statement showing the details thereof containing the topics selected for the monographs, names of the writers and the remuneration fixed for each monograph will be placed on the table ; and

(c) the reasons why the Government have chosen to publish select monographs instead of bringing out a comprehensive and authoritative work on the history of Andhra Pradesh ?

Sri P. V. Narasimha Rao :—(a) Yes, Sir.

(b) A statement containing the topics selected for the monographs, names of the writers and the remuneration fixed for each is placed on the table of the House.

(c) The reasons for publishing select monographs are :—

(i) to encourage research in the History of Andhra Pradesh and the Deccan based on archival sources in the State Archives and other repositories.

(ii) to bring out monographs on specialised topics pertaining to the history of Andhra Pradesh and Deccan and on the science of Archives-keeping in India, on which no published works are available.

It was not contemplated by the State Archives to bring out a comprehensive and authoritative work on History of Andhra Pradesh.

(Statement)

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE
VIDE ANSWER TO CLAUSE (b) OF THE SHORT NOTICE QUESTION NO. 6530-Y. (*32)

Statement Containing the Topics selected for Monographs, names of the Writers and Remuneration fixed.

Sl. No.	Name of the Writer	Title of the Monograph	Remuneration fixed
(1)	(2)	(3)	(4)
	1966-67.		
1.	Sri S. H. Imadi	" Social and Cultural activities sponsored or patronised by Nawab Imad-ul-Mulk Bahadur ".	The remuneration fixed is Rs. 800/- to Rs. 1,000/- to each of the writers depending on the merit of cash monograph selected for publication by the selection and Review Committeee constituted by Government.
2.	Sri A. N. Baji	" The Gangakhed family and its place in the affairs of Hyderabad State ".	
3.	Prof. N. Venkata Rao	" The Kommaraju Family ".	
	1967-68.		
4.	Dr. B. K. Narayan	" Finance and fiscal Policy of Hyderabad State 1900-1956 ".	
5.	Sri N. Harinarayana	" The Science of Archives-Keeping "	
6.	Sri Damodaram Pillai	" A deenabandhu of South India ".	
7.	Kum. J. Mangamma	" The rate Schools of Godavary ".	
8.	Sri Dharmendra Prasad	" Fairs, Festivals and Social functions of Hyderabad ".	
9.	Sri T. R. Baggi	" The Techanical aspects of archives-Preservation ".	
10.	Sri Mir Husan	" Mir Momin ",	
11.	Prof. Masud Husain Khan	" Editing Gulzare Hussain " by Futtuwat.	
12.	Prof. M. Muttalib	" Administration of Justice under the Nizams " (Thesis)	
13.	Mrs, M. F. Jussawalla	" Industrial finance in former Hyderabad State, 1940-1956 " (Thesis)	

శ్రీ టి. నాగేశ్వరరావు :— హిస్టరీ ఆఫ్ ఆంధ్ర ప్రదేశ్ మీద సమగ్రమైన గ్రంథము ఉన్నట్లు లేదు. ప్రభుత్వము దీనిని పబ్లిష్ చేయడానికి పూనుకుంటుందా? గుంటూరు జిల్లాలో చరిత్రాత్మకమైన ప్రదేశాలు చాలా వున్నాయి. కొండవీడు, కారంచేడు, నలగామరాజు చరిత్ర— ఇటువంటివి వున్నాయి. ఇటువంటి వాటిని పరిశోధనలు చేసి కొన్ని మోనోగ్రాఫ్స్ పబ్లిష్ చేస్తారా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :— వారి రెండవ ప్రశ్నకు సంబంధించి— తప్పకుండా అటువంటివి ఎక్కడెక్కడ వున్నాయో అవన్నీకూడ సేకరించి వాటి మీద మోనోగ్రాఫ్స్ తయారుచేస్తున్నారని మనవిచేస్తున్నాను. సమగ్రమైన చరిత్ర అంటే— చరిత్రలు ఉన్నాయి, లేవనికాదు. అంటే సంతృప్తికరంగా లేవు అంటే అనవచ్చు. దానిని గురించి ఆలోచన చేయవలసివుంటుంది. సమగ్రమైన చరిత్ర తయారుచేసే స్కీము ఒకటి ఆలోచిస్తాము

శ్రీ వి. సి. కేశవరావు:— స్టేటుమెంటులోని ఐటం 6 లో ఎ దీనబంధు ఆఫ్ సౌత్ ఇండియా అన్నారు. సౌత్ ఇండియాలో యీ దీనబంధు ఎవరు?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు:— అంటే సౌత్ ఇండియాకు సంబంధించిన ఒకానొక దీనబంధు అని. దీనబంధు అనేది పేరు కాదు. బహుశః దీనులకు బంధువైనవాడు అని ఏమో.

డాక్టర్ టి. ఎస్. మూర్తి :—సి. ఎఫ్. యాండ్రూస్ అనే వారిని దీనబంధు అనేవారు. అటువంటివారు ఇక్కడ ఎవరైనా వున్నారా అని వారి ప్రశ్న.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు:— పుస్తకాలు తయారైతేగాని తెలియదు. ఇంకా మోనోగ్రామ్స్ తయారుకాలేదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:— 13 వ ఐటం ఏమిటి? అది దేని క్రిందకు వస్తుంది.

Sri P. V. Narasimha Rao:—Industrial finance in former Hyderabad State from 1940 to 56. It is a thesis of the economic aspect of the old Hyderabad State. It will have some bearing on the history of Andhra Pradesh.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:— రిఫరెన్సు 3 పాయింట్సులో ఆర్కియలాజికల్ సిట్యుయేషను మీద ఆధారపడి వ్రాయమన్నారు. 40—56 వరకు ఆంధ్ర హిస్టరీకి, దీనికి ఎక్కడ సంబంధము వచ్చింది?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు:— ఆర్కైవ్స్‌లో దానికి సంబంధించిన ఆధారభూతమైన కాగితాలు, డాక్యుమెంట్సు వున్నాయి. వాటిమీద ఆధారపడి మోనోగ్రామ్స్ తయారుచేస్తున్నారు. ఆర్థికంగా ఆనాటి పరిస్థితి ఏమిటి— ఇవన్నీ వస్తాయి. History is comprehensive Sir.

శ్రీ కె. బుచ్చిరాయుడు :— ఆంధ్రప్రదేశ్ చరిత్ర అన్నారు. అంటే ఆంధ్ర రాష్ట్రం వచ్చిన తరువాత ఆంధ్రదేశం ఏర్పడిన తరువాత చరిత్రా, లేక ఆంధ్రుల చరిత్రా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :— ఆంధ్రప్రదేశ్ చరిత్ర అంటే యీ ప్రదేశ్ల చరిత్రే అవుతుంది. ఈ నాడు ఆంధ్రప్రదేశ్ అని ఏ ప్రదేశాన్ని అనుకుంటున్నామో ఆ ప్రదేశము, అక్కడి మనుషులు— వారి చరిత్ర, అక్కడి జాతుల చరిత్ర, అక్కడి భూభాగం పరిస్థితులు అన్నికూడ ఇందులో వస్తాయి.

MISAPPROPRIATION OF FUNDS BY THE SECRETARY, SRIKAKULAM URBAN BANK

33—

* 971 (5357-N) Q.—Sri Thangi Satyanarayana, (Srikakulam) :— Will the hon. Minister for Co-operation be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Secretary Srikakulam Urban Bank has misappropriated about Rs. 30,000 and absconded recently; and

(b) if so, what is the action taken against him ?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :— (a) Yes, Sir.

(b) The Secretary was placed under suspension. An arbitration reference was also got filed by the society and the Ex-Secretary's undivided ¼th share in the joint family property of 321-43 acres in Dharmavaram vilage in Cheepurpalli taluk was attached before judgement. Since the Secretary absconded, the management of the society also filed a complaint with the police to trace and apprehend him.

శ్రీ సి వి. కె. రావు :— చాలాభాగం యీ కో ఆపరేటివ్ సొసైటీలన్నీ ఎం. ఎ. సొసైటీలు— అంటే మిస్ప్రాప్రియేషన్ సొసైటీలుగా తయారై పోతున్నాయి ఏమిటి? దీనిని ఆపడానికి గట్టిచర్యలు తీసుకుంటారా?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :— మొట్టమొదట వారుచెప్పింది వాస్తవం కాదని ఇంతకుముందే నేను చెప్పాను. మళ్ళీ రిపీట్ చేస్తున్నాను. అక్కడక్కడ కొన్నిచోట్ల వున్నంత మాత్రాన సొసైటీలన్నింటికి ఆపాదించడం న్యాయంకాదు. నేను ఇంతకుముందే చెప్పాను, గట్టిగానే చర్యలు తీసుకుంటున్నాము. ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిన దేనిమీదకూడ చర్యతీసుకోకుండా పోలేదు. ప్రతి సంవత్సరం ఆడిట్ జరిపితే మిస్ప్రాప్రియేషను ఎక్కడైనా వుంటే వెంటనే తెలుస్తుందని ఒక్క సంవత్సరంలోపుగా అన్ని సొసైటీలకు ఆడిట్ చేయించాలని ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తోంది

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— అన్ని సొసైటీలు అట్లా లేకపోవచ్చు కాని మిస్ప్రాప్రియేషను అనేది కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీలలో ఎక్కువగా కనబడుతూనే వున్నదనే విషయం మంత్రిగారుకూడా కాదనలేరు.

మిస్ అప్రోప్రియేషను అయినదా, కాదా అని డెప్యూటీ రిజిస్ట్రారు వచ్చి పరిశీలన చేసేటప్పటికి ఒక్కొక్కసారి నెలలే కాదు, సంవత్సరం కూడా దాటిపోతోంది. ఆ విధంగా వారు తప్పించుకోడానికి అవకాశమేర్పడుతోంది. వెంటనే ప్రాసెక్యూషన్ లాంచ్ చేసే ప్రయత్నం చేసినట్లయితే డిటరెంట్ గా వుంటుందికదా. ఆ విధంగా ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ కె. విజయభాస్కర రెడ్డి :—ఆ విధంగా చేస్తున్నాము. అదే మా ఉద్దేశంకూడ, కాని త్వరపడి ఏమైనా చేస్తేకూడ డిమోరలైజేషను వస్తుంది. అందువల్ల, ఆలస్యం తగ్గించడం ఏ విధంగా అనేది ఆలోచన చేస్తున్నాము. తొందరగా, తీవ్రమైన చర్యలుకూడ ప్రభుత్వం తీసుకుంటుంది

శ్రీ డి. వెంకటేశం:—30 వేల మిస్అప్రోప్రియేషన్ ఒకేసారి జరిగిందా, లేక దఫాలవారీగా జరిగిందా? అటాచ్ మెంట్ జరిగిన తరువాతకూడా రియలైజ్ కాలేదా? రియలైజ్ చేయడానికి ఇంకా ఎన్నాళ్ళు పడుతుంది?

శ్రీ కె. విజయభాస్కర రెడ్డి ,— 1960 - 61 నుంచి 1967 వరకు ఈ మిస్ అప్రాప్రియేషన్ జరిగింది. సస్పెన్స్ అకౌంటులోనికి తీసుకుంటూ ఏడారు సంవత్సరాలు జరిగింది. కన్సరన్డ్ సెక్రటరీ అక్కడ లేరు. పోలీసువారు వెదుకుతున్నారు. ఆయన భార్య 8 వేలో ఎంతో కొంత డబ్బు కట్టింది. మిగతాది రికవర్ చేయడానికి చర్య తీసుకుంటున్నారు

MISAPPROPRIATION OF FUNDS IN CHITTOOR MARKETING SOCIETY

34—

* 719 (6425) Q.—Sri T. C. Rajan (Palamaner) :— Will the hon. Minister for Co-operation be pleased to state :

(a) whether it is a fact that some misappropriation of funds came to notice in Chittoor Marketing Society when the account were audited ;

(b) if so, what is the amount misappropriated ; and

(c) what is the action that the Government propose to take ?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :— a), (b) & (c) :—It is not clear from the question, whether the member wants information about the Chittoor District Co-operative Marketing Society or the Chittoor Primary Co-operative Marketing Society However no instances of misappropriation have been brought to the notice of the department in t e above two marketing societies. Hence the question of tak ng action does not arise.

శ్రీ టి. సి. రాజన్: —కోఆపరేటివ్ మార్కెటింగ్ సొసైటీగురించి నేను అడిగాను.

Mr. Speaker: —No instances have come to Goveenment's notice.

ALLOTMENT OF TRACTORS TO THE STATE

35—

* 643 (5719) Q.— Sri P. O. Satyanarayana Raju (Put by Sri. P. Subbiah) :— Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) the number of tractors allotted to our State during the year 1967-68.

(b) whether any priority list was maintained for the release of tractors ;

(c) whether any special quota was earmarked for the Legislators ; and

(d) if so, the number of tractors released to the Legislators ?

Sri P. Thimma Reddy :— (a) There is no allotment of tractors State-wise by the Government of India.

(b) No, Sir.

(c) No, Sir,

(d) Does not arise in view of answer to (c) above.

శ్రీ కె. అంజనరెడ్డి : —ఇప్పుడున్న ట్రాక్టర్లకు కావలసిన టైర్లు. స్పేర్సు దొరకకపోవడంవల్ల చాలా ఇబ్బందిగా ఉంటున్నది. అది బ్లాక్ మార్కెట్‌లో ఎక్కువగా అమ్ముడుపోతున్నాయి. ఈవిషయం ప్రభుత్వదృష్టికి వచ్చిందా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—వచ్చింది, ప్రత్యేకంగా మనవిచేయవలసిన విషయాలున్నాయి, ఈవేళ సాయంత్రం మూడు గంటలకు ట్రాక్టర్లకు సంబంధించి జూబిలీ హాలులో ఒక మీటింగు జరుగుతుంది. ఆగ్రో ఇండస్ట్రియల్ కార్పొరేషన్ రెండువేల చిల్లర టైర్లు రిసీవు చేయబోతున్నారు. టైర్లజత రు. 800 ల నుంచి రు. 1200 ల వరకు బ్లాక్‌మార్కెటులో పోతున్నాయి. స్పేర్సుకూడా దొరకకుండా ఉన్నాయి. స్పేర్ పార్ట్సుకుకూడా కార్పొరేషన్ లైసెన్సు తీసుకున్నది. ట్రాక్టర్లమీద టాక్సేషను రివైజు చేయడానికికూడా ఆలోచనలున్నాయి, ఇవన్నీ మూడుగంటలకు చర్చచేస్తారు.

శ్రీమతి డి. ఇందిర (తెనాలి) :—మనరాష్ట్రంలో డిస్ట్రిబ్యూషన్ అయిన ట్రాక్టర్లు బ్లాక్ మార్కెటులో ఇతర రాష్ట్రాలకు పోతున్నట్లు తెలుస్తున్నది. ఆవిషయం ప్రభుత్వదృష్టికి వచ్చిందా ? వస్తే అరికడతారా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి. —ఇతరరాష్ట్రాలనుంచే మనవాళ్ళు బ్లాక్ మార్కెట్‌లో కొనుక్కొస్తున్నారు. ఇక్కడనుంచి వెళ్ళడం లేదు.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—మనవాళ్లు ఇతరరాష్ట్రాలనుంచి బ్లాక్ మార్కెటులో తెస్తున్న మాట వాస్తవమే, రష్యన్ ట్రాక్టర్లకు పెద్ద డిమాండు ఉన్నది. కాని ఎవైలబిలిటీ లేదు. యుగోస్లోవియావారు, రుమేనియావారు కూడా సప్లై చేస్తాం అన్నారు. అది తొందరగా చేయిస్తారా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—రష్యను ట్రాక్టర్లు చాలా మంచివి. యుగోస్లావియా, బల్గేరియా, పోలేండు, ఫిన్‌లేండు—రష్యాకు చుట్టుప్రక్కల నుండి వచ్చే ట్రాక్టర్లు చాలా మంచివి. తెప్పించడానికి ఏర్పాట్లు చేస్తాం.

ఒక గౌరవసభ్యుడు :—ట్రాక్టర్లను వ్యవసాయపనులకు ఉపయోగించాలని లేకపోతే టాక్సు కట్టాలని అంటున్నారు.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి: —ఇందులో కొంతకన్‌ఫ్యూజనుఉంది. మధ్యాహ్నం నిర్ణయం చేస్తాం అని మనవిచేస్తున్నాను.

ఒక గౌరవ సభ్యుడు :—ఫెర్గుసన్ ట్రాక్టర్లు ఎందుకు తెప్పించకూడదు ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—అవి మద్రాసులో మానుఫాక్చర్ అవుతున్నాయి. తర్వాలో ఎక్కువగా చేస్తారని అనుకుంటాను. అవి కూడా దొరుకుతాయి.

ఒక గౌరవ సభ్యుడు :—ఆంధ్ర రాష్ట్రం వ్యవసాయ రాష్ట్రం ఇక్కడ ట్రాక్టర్లు విరివిగా వాడుతున్నారు. ఇతర చోట్లనుంచి తెప్పించడం, బ్లాక్ మార్కెట్‌లో కొనుక్కోవడం బదులు ఇక్కడనే ట్రాక్టర్ల ఫ్యాక్టరీ ఒకటి పెట్టే విషయం ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—ఆ ప్రపోజల్సు గూడా ఉన్నాయి.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—అగ్రో ఇండస్ట్రియల్ కార్పొరేషన్ వారు బెంగుళూరులో అగ్రికల్చర్ మెషినరీ హైరింగ్ సెంటర్లు ఏర్పాటు చేసి ట్రాక్టర్లు కొనలేని వారికి సరఫరా చేసే ఏర్పాట్లు చేస్తున్నారు. మన రాష్ట్రంలో అటువంటి ప్రతిపాదన ఏదైనా ఉందా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—ఆ ప్రతిపాదన కూడా ఆలోచనలో ఉంది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—బ్లాక్ మార్కెట్‌లో మన వారు తెస్తున్న మాట నిజమే కాని స్పేర్ పార్ట్స్ లేనందువల్ల బాగు చేసే వారు లేనందువల్ల ఇతర రాష్ట్రాల వారు తిరిగి కొనుక్కుపోతున్నారు. పంజాబ్ వారు ఇక్కడ నుంచి కొనుక్కుపోతున్నవి చాలా ఉన్నాయి. అందువల్ల సర్వీసింగ్ స్టేషన్స్ ఇక్కడ ఏర్పాటు చేస్తారా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—ప్రతి జిల్లాకు ఫస్ట్ క్లాస్ సర్వీసింగ్ స్టేషన్ ఏర్పాటు చేయాలని, మొబైల్ సర్వీసింగ్ స్టేషన్ ఏర్పాటు చేయాలని అనుకుంటున్నాం. Probably by February, we will be commencing the work.

శ్రీ కె. మునిస్వామి (సత్యవేడు) :—సత్యవేడులో ట్రాక్టర్లు తక్కువ. మద్రాసులో ఎక్కువగా ఉన్నాయి. ఇక్కడ రైతులు తెచ్చుకోవాలంటే టాక్సేషన్ అంటున్నారు. దీనికి రిలాక్సేషన్ ఇప్పిస్తారా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—అది ఎట్లా జరుగుతోందో వ్రాత పూర్వకంగా ఇస్తే పరిశీలన చేస్తాం.

శ్రీ ప్రతాపరుద్రరాజు (నాగారు) :— యు. ఎస్. ఎస్. ఆర్ లో మన స్నేహితుడు కాని బంధువులు కాని ఉంటే ట్రాక్టరను గిఫ్ట్ క్రింద తెచ్చుకుంటే కస్టమ్స్ డ్యూటీ లేకుండా చేయడానికి ఏర్పాటు చేస్తారా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—యు. కె. నుంచి బంధువులు పంపితే తీసుకోవచ్చు. ఇంకే దేశాల నుంచి ఐనా ఫారిన్ ఎక్స్ఛేంజ్ ఉండి తెప్పిస్తే విచారణ చేస్తాం.

MARKETING OF VEGETABLES AT VIJAYAWADA

36—

* 745 (6570) Q.—Sri T. V. S. Chalapathi Rao (Vijayawada) :— Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether the Government is aware that vegetables grown in the neighbouring villages flow to Vijayawada Market in huge quantities for sale to local consumers as well as for sale to outsiders ;

(b) if so, what are the arrangements made by the Marketing Department of the Government to ensure fair price :

(i) to the producers and (ii) to the consumers ?

Sri P. Thimma Reddy :— (a) Yes, Sir.

(b) (i) & (ii) :— Till 19-10-1967 the Andhra Pradesh (Andhra Area) Commercial Crops Markets Act, 1933 was in operation and its scope was confined to the regulation of trade of Commercial Crops only. Now steps are being taken to constitute new Market Committees under the Integrated Markets Act, 1966 under which the purchase and sale of vegetables also will be regulated with that the interests of producers will be protected. The Consumers price will depend upon the forces of demand and supply.

శ్రీ జి. లచ్చన్న (సోంపేట) :—వెజిటబుల్స్ కూడా కమర్షియల్ క్రాప్ క్రింద వచ్చే అవకాశం ఉందా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—ఇంతవరకు ఇన్క్లూడ్ చేసినట్లు కనపడలేదు. ఏ ఏ క్రాప్స్ దాని క్రింద చేరుస్తామో అవే కమర్షియల్ క్రాప్స్ అవుతాయి.

PINE APPLE PLANTS

37—

* 806 (6971) Q.—Sri K. Muniswamy :—Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether there is any proposal with Government to raise Pine Apple (Anasa) plants in the seed farms now existing in our State

or at least in Sullurpet and Nellore areas where the climate and land are suitable for this cultivation ;

(b) if so, when , and

(c) if not, the reasons therefor ?

Sri P. Thimma Reddy :—(a) No, Sir.

(b) & (c) Does not arise.

శ్రీ కె. మునిస్వామి :—నెల్లూరు జిల్లాలో కనుచూపు మేర మైదానాలు ఉన్నాయి. కేరళనుంచి కాంగ్రెసు సెషన్‌కు వచ్చి వెడుతూ కొంతమంది ఆ ఏరియాను చూచి అనాస పెంచడానికి అనుకూలంగా ఉంటుందని అన్నారు. దానివల్ల ఎక్కువ ఆదాయం పొందడానికి వీలుంది. అందుకు ప్రభుత్వం కృషి చేస్తే రైతులు బాగుపడతారు.

శ్రీ పి తిమ్మారెడ్డి :— ఇదివరకు పరిశీలించారు. ప్రయత్నం కూడా చేశారు.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—'ఎ' కు 'నో' అన్నారు. బి, సి ఉత్పన్నం కావు అన్నారు. లేకపోతే కారణాలు ఏమిటి అని సిలో అడిగారు. ఉత్పన్నం కాదు అంటే ఎట్లా ? ఎందుకు ఇంతవరకు చేయలేదో కారణాలు చెప్పాలి.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— పరిశీలన చేసారు. సాధ్యం కాదన్నారు. సింహాచలంలో మాత్రం అనాస ఎక్స్‌టెండ్ చేయడం జరుగుతోంది. మిగతా ప్రాంతాలలో ఎంతవరకు ఉపయోగంగా ఉంటుందో ట్రయల్స్ జరిగాయి. చూస్తాం.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—నెల్లూరులో ఫలితం ఏమిటి ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—ట్రై చేసారు. సింహాచలం బాగా ఉంది.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—నెల్లూరు విషయం ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—బాగా లేదని బాగా ఉందని రెండు విధాల సూచనలు వచ్చాయి. మరల ప్రయత్నం చేస్తాం.

ORPHANAGES FOR GIRLS

38—

* 4435 Q.—Sri P. Gunnayya :—Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) the districtwise number of orphanages for girls in the State ;

(b) the number of girls studying in them;

(c) the amount of expenditure incurred on them during 1966-1967 and 1967-68; and

(d) whether the Government proposes to admit more girls in the said centres?

Sri P. V. Narasimha Rao :—(a), (b) and (c): A statement is placed on the table of the house.

(d) There is no restriction on the number of inmates in the orphanages as they are privately run.

STATEMENT LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE

[VIDE ANSWER TO CLAUSE (a) (b) AND (c) OF L. A. Q. (STARRED) No. 4435 *38J]

Sl. No.	Name of the District	The district wise no of orphanages for girls in the State.	The No. of Girls studying in them.	Amount of Expenditure incurred on them during. 1966-67	1967-68
1	2	3	4	5	6
				Rs.	Rs.
1.	Cuddapah	3	366	33,056-00	41,634-00
2.	Guntur	5	1,104	77,689-00	41,374-00
3.	Visakhapatnam	1	275	18,600-00	16,500-00
4.	Nellore	3 with, 1 without aid	434	33,160-00	24,002-00
5.	Krishna	1	201	15,596-00	16,700-00
6.	Kurnool	2	338	22,761-00	24,371-00
7.	Kakinada	1	179	18,597-00	18,822-00
8.	Hyderabad (Dist.)	1	11	1,487-00	1,500-00
9.	Hyderabad (City)	4	241	7,215-52	1,500-00
10.	Srikakulam	Nil			
11.	Chittoor	Nil			
12.	Eluru	Nil			
13.	Anantapur	Nil			
14.	Adilabad	Nil			
15.	Mahboobnagar	Nil			
16.	Warangal	Nil			
17.	Nalgonda	Nil			
18.	Khammam	Nil			
19.	Medak	Nil			
20.	Nizamabad	Nil			
21.	Karimnagar	Nil			
	Total:	22	3,149	2,23,171-52	1,86,403-00

ఎ. బి. సి. :-దీనికి వివరించిన వివరాలు బల్ల మీద ఉంచడము జరిగినది.

డి. ఒక్కొక్క ఆర్ఫనేజిలో తీసుకోబడే బాలికలసంఖ్యకు ఏమీ పరిమితి లేదు.

శ్రీ పి. గున్నయ్య :—అధ్యక్షా, మీరు బాలికలకు నెలకొల్పినటువంటి హాస్టలులో చాల తక్కువ మంది ఉన్నారు. ఎక్కువ మందిని చేర్పించుతారా? తాలూకా కేంద్రాలలో కూడా యిలాంటి వసతి గృహాలు నెలకొల్పి వారికి కావలసిన సదుపాయాలు చేయడానికి ప్రభుత్వము ఏర్పాటు చేస్తారో.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—అధ్యక్షా, ప్రభుత్వము వారు నెలకొల్పి నడిపేటటువంటి ఆర్ఫనేజెస్ కావు. ప్రయివేటు వారు నెలకొల్పితే ప్రభుత్వము తరఫునుంచి ఒక్కొక్క బాలికకు ఎంతో కొంత సహాయము చేయుడము జరుగుతుంది. అసిస్టెన్సు మీద నడిచే సంస్థలు యివి.

ALLEGATIONS AGAINST SECRETARY OF IDUR RURAL BANK

39—

*660 (6050) Q.—Sri S. Vemayya :—Will the hon. Minister for Co-operation be pleased to state :

(a) whether the Registrar of Co-operative Societies is in receipt of representation dated 4-11-1967 which was acknowledged in his Rc. No. 168576/67, dated 17-11-1967 regarding certain allegations against the Secretary of the Bank at Idur, Nellore taluk and District; and

(b) if so, the action taken thereon ?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :—(a) Yes, sir.

(b) The Deputy Registrar, Nellore (South) got the allegations against the Secretary of the Idur Rural Bank enquired into and reported that they were not justifiable. This was intimated to Sri S. Vemayya, M. L. A. in Registrar's letter Rc. No. 168576/67-C. II dated 16-5-1968.

AUDIT OF CO-OPERATIVE MARKETING SOCIETIES IN MEDAK

40—

* 967-A (5351-Q) Q.—Sri M. Bhim Reddy (Dommat) ; Will the hon. Minister for Co-operation be pleased to state :

(b) whether audit of Co-operative Marketing Societies in Medek District has been conducted during 1965-66, 1966-67 and 1967-68 ;

(b) if so, whether the said report will be placed on the table of the house ;

(c) whether it is a fact that nearly an amount of Rs. 2.00 lakhs has been misappropriated in the said society ;

(d) if so, the action taken against the persons responsible therefore : and

(e) whether there is any proposal to abolish the said society and appoint a Special Officer ?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :—(a) There are eight Primary Co operative Marketing Societies and one District Co-operative Marketing Society in Medak District. The audit of the District Co-operative Marketing Society and of all the Primary Co-operative Marketing Societies for 1965-66 except two societies one at Medak and the other at Joginath was completed. The audit of Siddipet Primary Co-operative Marketing Society has been done upto 1966-67. The audit of the account of Medak Co-operative Marketing Society has not been conducted from the year 1962 as the books of the society are in the custody of City Criminal Court, Hyderabad. The audit of all other Primary Co-operative Marketing Societies and District Co-operative Marketing Societies for 1966-67 is at various stages of completion. Final audit of the societies for 1967-68 will be taken up as the Co-operative year 1967-68 has just closed.

(b) A statement indicating brief summary of the results of the audit reports is placed on the Table of the House.

(c) & (d) : It is reported that huge amounts are suspected to have been misappropriated by the Ex-President, Accountant and salesman etc. of the Sangareddy Co-operative Marketing Society and an arbitration case was filed against the Ex-President Sri K. V. Ramakrishna Reddy for an amount of Rs. 73,075-79 as per bye-laws of the society. As he was evading presence and delaying the disposal of the case conditional attachment of properties orders and his tractor was attached. He has however obtained stay orders from the High Court of Andhra Pradesh against the conditional attachment and furtherance of the arbitration case. The Collector, Medak has since sanctioned prosecution against the delinquents.

(e) It is not known which society the member is referring to. However either Special Officer or persons-in-charge were appointed to manage the affairs of the following societies.

(1) Sangareddy Co-operative Marketing Society.

(2) Siddipet Co-operative Marketing Society.

(3) Medak Co-operative Marketing Society.

STATEMENT PLACED ON THE FLOOR OF THE HOUSE

ANSWER TO CLAUSE (B) OF STARRED L. A. QUESTION No. 5351 Q. [*40]

SUMMARY OF THE RESULTS OF THE AUDIT REPORTS:

THE MEDAK DISTRICT CO-OPERATIVE MARKETING SOCIETY LIMITED, SANGAREDDY, FINAL AUDIT REPORT FOR 1964–65 & 1965–66

The Society was registered on 25-3-1964 and started on its work on 16-11-64 The audit has been completed upto 65–66 (Cooperative Years). The number of members and the paid up share capital of the society as on 30-6-66 were 141 and Rs. 56,300 respectively as against 126 and Rs. 54,800 as on 30-6-65. The society sustained a loss of Rs. 3,999.24 for the year 1964–65, while it earned a net profit of Rs. 1,52,039.19, wiping out the previous loss. The receipts and payments of the society for the year 1965-66, amounted to Rs. 1,09,62,449.51 and Rs. 1,09,59,369.96 respectively. As on 30-6-66, the society had assets worth Rs. 30,62,650.46, while the liabilities amounted to Rs. 29,10,611.27, The total working capital of the society as on 30-6-66 amounted to Rs. 8,56,300 as against Rs. 3,09,740 as on 30-6-65.

The society dealt in purchase and sale of chemical fertilsers, sugar, wheat, Rice, Maize etc. The sale of fertilisers which is the major item amounted to Rs. 10,841.99 during 64-65 and Rs. 25,25,958.67 during 1965–66.

An amount of Rs. 4,52,450.98 was shown as amount recoverable from individuals, instituions etc., in the Balance Sheet on the assets sid (Sundries).

THE CO-OPERATIVE MARKETING SOCIETY, SANGAREDDY FINAL AUDIT REPORT FOR THE YEAR 1964–65 & 1965–66

The Co-operative Marketing Society Limited, Sangareddy was registered on 13-3–57. It was started on its work on the same day. As on 30-6-66 the society had a membership of 1169 and a paidup share capital of Rs. 49,363.00 as against 1161 and Rs. 493.20.00 at the beginning of the year. The receipt and payments for the year 1965–66 amounted to Rs. 30,61,435.49 and Rs. 30,77,654,14. As on 30-6-66 the assets of the society were worth Rs. 7,37,736.78 and liabilities were to the tune of Rs. 7,52,853.99. The society had a total working capital of Rs. 3,01,154.84 at the end of the year 1965-66. The society sustained a net loss of Rs. 15,117.21 during the year.

The society dealt in purchase and sale of chemical fertilisers, and other controlled commodities. The society had 4 depots at Sadasivpet, Patancheru, Khadi and Anantaram.

THE CO-OPERATIVE MARKETING SOCIETY LIMITED NARAYANKHED FINAL AUDIT REPORT FOR THE YEAR 1965-66

The Co-operative Marketing Society Limited, Narayanakhed was registered on 13-2-1960 and started on its work on the same day. As on 30-6-66 the society had a membership of 401 and paid up share capital of Rs. 27,904.47 as against 261 and Rs. 25,593, 86 at the beginning of the year respectively. The receipts and payments of the society for the year were Rs. 6.C69.26 and Rs. 6,68,434.48 respectively. The liabilities and assets of the society as on 30-6-1966 were to the tune of Rs. 91,523-41 and Rs. 93,904-84 respectively. As on 30-6-1966 the society had a working capital of Rs. 58,523-48. The society has earned a net profit of Rs. 2,381-43. The society mainly dealt in purchase and sale of chemical fertilisers, Iron and Steel, Jawar, Rice and other controlled commodities. The sale of the fertilisers during 1965-66 amounted to Rs. 1,12,577-83 while that of other controlled commodities amounted to Rs. 3,26,123-03.

THE CO-OPERATIVE MARKETING SOCIETY LIMITED, ZAHEERABAD FINAL AUDIT REPORT FOR THE YEAR 1965-66

The Co-operative Marketing Society, Zaheerabad was registered on 31-8-1957. It was started on its work on the same day. As on 30-6-1966 the society had a membership of 721 and paid up share capital of Rs. 14,562.11 as against 703 and Rs. 14,325.11 respectively at the beginning of the year. During the year 1965-66 the receipts and payments amounted to Rs. 50,88,144.58 and Rs. 50,89,247.51 respectively. As on 30-6-1966 the liabilities of the society were to the tune of Rs. 4,21,122.62 and assets worth Rs. 4,51,478,67 as against Rs. 3 80,098.39 and Rs. 4.09,259.26 respectively at the beginning of the year. The total working capital of the society amounted to Rs. 2,72,971.56. The society earned a net profit of Rs. 27,408.30 during the year. The society dealt in Paddy, Jawar etc. during the year and the sale of these articles during 1965-66 amounted to Rs. 13,20,600. No misappropriation had been reported in the working of the society.

THE CO-OPERATIVE MARKETING SOCIETY LIMITED, TEKMAL, JOGIPET: FINAL AUDIT REPORT FOR THE YEAR 1965-66.

The Tekmal-Jogipet Co-operative Marketing Society Limited was registered on 2-2-1960, and started its work on 5-9-1960. As on 30-6-1966 the society had a membership of 1279 and a paid up

share capital of Rs. 40,381.50 respectively at the beginning of the year. The total receipts and payments during the year amounted to Rs. 7,79,049.57 and Rs. 7,95,70 .17 respectively. The assests of the society as on 30-6-1966 were worth Rs. 95,794.83 and liabilities Rs. 89,407.60. The total working capital of the society amounted to Rs. 1,58,608. The society earned a profit of Rs. 6,35 23 during the year 1965-66.

The society dealt in fertilisers, foodgrains, iron and steel etc.

THE SIDDIPET CO-OPERATIVE MARKETING SOCIETY: SIDDIPET, FINAL AUDIT REPORT FOR 1965-66 AND 1966-67 (AUDIT CERTIFICATE NOT YET ISSUED)

The society was registered on 21-7-1958 and started on its work on the same day. The audit of accounts of the society has been completed upto 1966-67 but the Audit certificate has not yet been issued. The number of members and paid up share capital of the society as on 30-6-67 were 906 and Rs. 44,267.17 respectively as against 890 and Rs. 4464.61 as on 30-6 66. The society earned a net profit of Rs. 622.16 during the year 1965-66, and Rs. 683.35 during 1966-67. The receipt and payments of the society for the year 19.6-68 amounted to Rs. 18,79,638.58 and Rs. 18,75,182.16 respectively. As an 30—6—67, the society had assets worth Rs. 4,42,686.45, while the liabilities amounted to Rs. 4,42,003.10. The total working capital of the society as on 30-6 66 was Rs. 2,09,113.78, while it was Rs. 2,47,319.2 , as on 30 6-67.

The society dealt in the purchase and sales of chemical fertilisers, sugar, wheat paddy iron and steel etc., The sale of sugar and fertilisers were the major items which amounted to Rs. 3.9 ,676.58 and Rs. 2,14,038.49 respectively during 1966-67.

THE ZAHIRABAD POTATO GROWERS' CO-OPERATIVE MARKETING SOCITEY LIMITED: ZAHEERABAD. AUDIT REPORT FOR 1965 66.

The society was registered on 8-4-1958. As on 30-6-66, it had a membership of 543 with a paid up share capital of Rs. 42 208.25. The audit of the society has been completed upto 1965-66. The society earned a net profit of Rs. 10,35 .95 during 1965-66. The total receipts and charges of the society for the year 1965-66, amounted to Rs. 10,13,696.24 and Rs. 10,14,780.19 respectively. As on 30-6-66, the society had assests valued Rs. 3,66,719.97 while the liabilities were to the tune of Rs. 3 56,339.02. The total working capital of the society as on 30-6-66 was Rs. 3,40,719.08. The society is mainly dealing in purchase of potato seed and supply the same to the grower-member. The society realised a sum of Rs. 2,75,587 by sale of potato seeds etc., during 1965-66.

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ కె. బుచ్చిరాయుడు :—షుగరు కేను విషయము కాల్ అటెన్షన్ నోటీసు యిచ్చాను. రాదని సర్క్యులేషను వచ్చినది. దీనివల్ల రైతులకు కొన్ని లక్షల రూపాయలు నష్టము అయ్యే పరిస్థితి ఉంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఆ విషయము గురించి చాల మంది గౌరవ సభ్యులు నోటీసు యిచ్చారు. 30 మంది గౌరవ సభ్యులు 74 వ రూలు క్రింద నోటీసు యిచ్చారు. ఒకరిద్దరు 63 వ రూలు క్రింద అనగా వాయిదా తీర్మానము క్రింద యిచ్చారు. I consider it is a very important issue and an urgent matter and at 11-30 today in consultation with the Business Advisory Committee I shall decide whether it should be taken up today or tommorrow.

శ్రీ కె. బుచ్చిరాయుడు :—రైతులు దీనిని గురించి చాలా anxious గా ఉన్నారు.

Mr. Speaker :—I want the Government to take a decision after hearing the views of the members, and I would like to give the members the earliest opportunity for expressing their views. A number of members have given notice: If all of them want to speak it would not be possible today. If a few members want to speak I do not mind giving time.

శ్రీ కె. బుచ్చిరాయుడు :—ఇన్ని రోజులు నుంచి ఫాక్టరీలకు చెఱకు తోలకుండా ఉంటే రైతులకు నష్టము వస్తుంది.

Mr. Speaker :—Because it is a very urgent matter, in consultation with the Chief Minister and the Leaders of Parties I shall decide the matter. It would be taken up, not today, but tomorrow, if possible.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—బ్రహ్మానంద రెడ్డి గారి ఆరోగ్యము బాగు లేదు అని విన్నాము. ఇప్పుడు బాగుందో లేదో తెలుసుకో దలచుకొన్నాను.

Mr. Speaker :—I understand your anxiety.

ANNOUNCEMENTS

re : CHANGE IN PARTY POSITION.

Mr. Speaker :—I am to announce to the House that Shri K. Anjana Reddy has resigned from the Democratic Front and he will be considered as an Indepedent Member hereafter.

re : NOMINATION TO THE BUSINESS ADVISORY COMMITTEE.

Mr. Speaker :—I am to announce to the House that Sri Ch. Rajeswararao has been nominated to the Business Advisory Committee in the place of Shri S. Vemayya.

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి (పర్కాల) :—నేను తెలంగాణా సేఫ్‌గార్డ్సు గురించి వాయిదా తీర్మానము యిచ్చాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—తెలంగాణా సేఫ్‌గార్డ్సు గురించి డిస్కషను జరిగినది.

Yesterday there was a question, and 40 minutes was taken away on that question. What I told the House was that during the discussion on the Governor's Address members can express their views and the Chief Minister will reply to the points raised. If still members want......

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :—దానిమీద రెండు గంటల చర్చకు అనుమతిస్తే భేదాభిప్రాయాలు తొలగడానికి అవకాశము ఉంటుంది.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—దేశములోని ప్రజలలో ఆందోళన కలిగించే సీరియసు విషయాలను బిజినెసు అడ్వయిజరీ కమిటీలో చర్చించి ఎప్పుడు దేనికి ఎంత టైము యివ్వాలో నిర్ణయము తీసుకుంటే బాగుంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—నేను కూడా అదే చెబుతున్నాను. గౌరవ సభ్యులు అభిప్రాయము చెప్పిన తరువాత సమాధానము చెబుతారు అప్పటికి కూడా if you are not satisfied I shall consider what should be done. ఆరోజు ముఖ్యమంత్రి గారు లేరు. వారు ఉండి చెబితే బాగుంటుందని శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య గారు అన్నారు.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :—నేను వాయిదా తీర్మానము గురించి మాట్లాడుతున్నాను. దానిని డిస్‌అలౌ చేశారా? దీనివల్ల మిసండర్‌స్టాండింగు వస్తుంది.

Mr. Speaker :—There is no question of any member misunderstanding me.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :—మిమ్ములను మిస్ అండర్ స్టాండింగు చేసుకోవడము గాదు. గౌరవ సభ్యుల లోను వివిధ అభిప్రాయాలున్నాయి. మాట్లాడడానికి అవకాశము యిస్తే వాటిని తొలగించడానికి అవకాశము ఉంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మీకు కావలసినన్ని అవకాశాలు యిస్తాను. ఇష్టము వచ్చిన విషయాలపైన మాట్లాడవచ్చును. అన్ని ముఖ్య విషయాలే మాట్లాడవలసినవి ఉన్నాయి. I shall consider it.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమ రావు :—దీనిలో మిస్ అండర్‌స్టాండింగ్ చేసుకొనే అవసరం లేదు. చెఱుకుకు సంబంధించి కొందరు ఎలా ఎగ్జర్‌షన్ మెంటు మోషను ఇచ్చారో అదేవిధంగా మేము అడిగాము. దానికి అనుమతి ఇవ్వవలసిందిగా కోరుతూ ఎప్పుడు తీసికొంటారో తెల్పవలసిందిగా కోరుతున్నాము.

The Chief Minister (Sri K. Brahmananda Reddy) :—If on every matter that is contained in the Governor's Address there is going to be a separate discussion, I do not think it is justifiable.

Mr. Speaker :—This is the order which I have passed on the notice of adjournment motion. "Notice of adjournment motion given by Sri Purushotamarao and some others. The notice is of a general nature and does not relate to any specific issue. Hence it is disallowed."

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— తెలంగాణా రిజర్వేషన్స్ విషయములో మనం ఇక్కడ ఆవేశంగా మాట్లాడితే అక్కడ వున్న జనం ఏమాత్రాలో ఆలోచించవలసివుంది. అందరం కలసి, ఆలోచించుకొని, ఒక అభిప్రాయానికి వచ్చిన తర్వాత చర్చ జరుపుకొంటే ఎక్కువ ఉపయోగపడుతుంది. యూనిఫైడ్ యాక్షన్‌కు మనం ప్రయత్నించకపోతే దాని రిపర్కషన్స్ సీరియస్‌గా వుండటానికి అవకాశం వుంటుంది కనుక అవి రాకుండా మనం ప్రయత్నించాలి. ముఖ్యమంత్రిగారు, మీరు, అపోజిషన్ లీడర్స్ అంతా కలసికూర్చుని ఆలోచించి కాంక్రీట్ ఒపీనియన్‌కు వచ్చిన తరువాత ఆలోచిస్తే బాగుంటుందని నా అభిప్రాయం.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— మేము దానిగురించి ఆలోచిస్తాము.

PAPERS LAID ON THE TABLE

Administration Report of the Andhra Pradesh Electricity Board for 1967-68

Sri K. Brahmananda Reddy :—I beg to lay on the Table under sub-section (1) of section 75 of the Electricity (Supply) Act, 1948 (Central Act 54 of 1948) as amended by the Electricity (Supply) Amendment Act, 1966 (30 of 1966) read with rule 59 of the Andhra Pradesh Electricity (Supply) Rules, 1958, a copy of the Administration Report of the Andhra Pradesh State Electricity Board for the year 1967-68.

Amendments to the Andhra Pradesh Motor Vehicles Rules, 1964

Sri K. Brahmananda Reddy :—I beg to lay on the Table copies of the following G. Os containing amendments to the Andhra Pradesh Motor Vehicles Rules 1964 :—

1.	G. O. Ms. No. 898,	Home Transport - I,	dated	18-5-67
2.	G. O. Ms. No. 1277	do	,,	26-7-67
3.	G. O. Ms. No. 1072	do	,,	27-6-68
4.	G. O. Ms. No. 1274	do	,,	29-7-68
5.	G. O. Ms. No. 1305	do	,,	2-8-68
6.	G. O. Ms. No. 1306	do	,,	2-8-68

Annual Report of the Andhra Pradesh Housing Board for 1967-68

I beg tolay on the Table a copy of the Annual Report of the Andhra Pradesh Housing Board for 1967-68 as required under section 65 of the Andhra Pradesh Housing Board Act, 1966.

RULES RELATING TO THE ELECTION OF MAYOR AND DUPUTY MAYOR TO THE MUNICIPAL CORPORATION OF HYDERABAD

Sri N. Chenchurama Naidu :—I beg to lay on the Table a copy of the Rules relating to the election of Mayor and Deputy Mayor to the Municipal Corporation of Hyderabad framed under sub-section (2) of section 585 read with section 90 of the H. M. C. Act 1956 (Act 2 of 1956) as required under sub-section (3) of section 585 of the said Act.

RULES MADE UNDER THE ANDHRA PRADESH MUNICIPALITIES ACT, 1965

I beg to lay on the Table copies of the following G. Os. containing Rules made under the Andhra Pradesh Municipalities Act, 1965 :—

	G. O. No. and date		date of publication in the Gazette
1.	G. O. Ms. No. 686, dt.	30–7–68	15–8–68
2.	G. O. Ms. No. 705, dt.	3–8–68	5–9–68
3.	G. O. Ms. No. 706, dt.	3–8–68	19–9–68
4.	G. O. Ms. No. 751, dt.	23–8–68	19–9–68
5.	G. O. Ms. No. 802, dt.	10–9–68	26–9–68

Mr. Speaker :—Papers are laid on the Table.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—టేబుల్ మీద పెడుతున్న పేపర్స్‌కు సంబంధించి మేము ఎమెండ్ మెంట్స్ ఇచ్చి డిస్కస్ చేయుటానికి అవకాశంవుంది. క్రిందటి సెషన్‌లో కొన్ని ఎమెండ్ మెంట్స్ ఇచ్చాము. అవి ఒక్కరోజునకూడా ఇంతవరకు రాలేదు. మళ్ళీ వస్తాయి. వీటికి మీరు టైమ్ ఎలాట్ చేయకపోతే అట్లాగే పోతాయి. బిజినెస్ ఎడ్వయిజరీ కమిటీలో వీటిగురించి ఆలోచించి పాతవన్నీ వచ్చేటట్లు చూడాలి. Statutory amendmeuts stand for ever. అవి పోవటానికి వీలులేదు.

Mr. Speaker :—I will consider.

GOVERNMENT BILL

THE ANDHRA PRADESH LAND ENCROACHMENT (Second Amendment) BILL, 1968.

The Minister for Revenue and Civil Supplies (Sri V. B. Raju) : I beg to move :

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Land Encroachment (Second Amendment) Bill, 1968.

Mr. Speaker :—Motion moved.

(Pause)

Mr. Speaker :—The question is :

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Land Encroachment (Second Amendment) Bill, 1968."

The motion was adopted.

MOTION ON ADDRESS BY THE GOVERNOR

శ్రీ ఎ. భాస్కరరావు (కంకిపాడు) :—అధ్యక్షా, ఆంధ్రప్రదేశ్ గవర్నరు గారు ఉభయ సభలలో చేసిన ప్రసంగాన్ని శ్రీ వాసుదేవరావుగారు సమర్థిస్తూ ప్రవేశపెట్టిన అభినందన తీర్మానాన్ని నేను సమర్థిస్తున్నాను. గవర్నరుగారి ప్రసంగములో గాంధీజీ శతజయంతి సంవత్సర ప్రస్తావన తీసుకురావటం ఎంతో ముదావహం. అది చాలా సముచిత వ్యవహారమని భావించవలసివుంది.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

ఎందువల్లనంటే జాతిపిత ఈ దేశానికి చేసిన సేవ, ఆ సేవలో ఆయన మనకు ఇచ్చిన సందేశాలు, ఈ సందర్భంగా గాంధీ శతజయంతి సంవత్సరం రావటం, వాటిని తిరిగి మనము పునరాలోచించుకొనే సదవకాశం రావటం, ఈ సభ ద్వారా మన అభిప్రాయాలు వ్యక్తంచేసుకోటానికి ఒక మంచిమార్గం ఏర్పడటం— ఇవన్నీ కలుగటం సముచిత వ్యవహారమని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఈ సందర్భంలో గాంధీజీ ఈ దేశానికి ఇచ్చిన అనేక సందేశాలను మనం స్ఫురణలోకి తెచ్చుకోవలసియున్నది. మొట్టమొదట వారు చెప్పిన ఒక విషయాన్ని సభవారి దృష్టికి తీసుకువస్తాను. ఎందువల్లనంటే నేడు భారతదేశంయొక్క పరిస్థితులు— అక్కడక్కడా హింసాకృత్యాలు చేయటంవల్ల, రెచ్చిపోయే సమాజాన్ని రెచ్చగొట్టే పరిస్థితులను మరింత అభివృద్ధిచేయటానికి ప్రయత్నించే పరిస్థితులు ఎదనెడా కన్పిస్తూవుండటంవల్ల గాంధీజీ ఏమిచెప్పారో ఒక్కసారి మననంచేసుకోవటం చాలా అవసరం అనే దృష్టిలో నేను ఈ అంశాన్ని మీముందు వుంచుతున్నాను. గాంధీజీ 1925 వ సంవత్సరంలో ఒక విషయం చెప్పారు. అది ఏమిటంటే "భారతదేశం హింసా విధానాన్ని తన ధర్మంగా స్వీకరించదు" అని. అంటే అహింసావిధానాన్ని తన ధర్మంగా స్వీకరిస్తుంది అనే ప్రవచనం వారు చేశారు. అది స్వతంత్ర సంగ్రామం జరిగే సందర్భములో చెప్పిన ప్రధాన సందేశం. ఈ సందేశం ద్వారానే భారతదేశానికి స్వరాజ్యం లభించింది. స్వరాజ్యం లభించిన తరువాత దానిని సురాజ్యంగా చేసుకొని దేశంలోని లోటుపాట్లు తీర్చుకోటానికి కంకణం కట్టుకున్న పరిస్థితుల్లో ఇతరదేశస్థులు పరిపాలిస్తున్నప్పుడే హింసావిధానాన్ని వర్జించినప్పుడు ఇప్పుడు భారతదేశ పునర్నిర్మాణదశలో భారతీయులలో భారతీయులు కొట్టుకోవటంకాని, తిట్టుకోవటంకాని, హింసావిధానాన్ని అనుసరించటం ఎంతవరకు సబబు అనే విషయాన్ని మనం జాగ్రత్తగా ఆలోచించుకోవలసిన అవసరం వున్నది. ఎన్నో అభిప్రాయభేదాలు వుండవచ్చు. ఎన్నో రాజకీయ పార్టీలు వుండవచ్చు. కాని జాతిపిత ఆశయమైన అహింసావిధానంతో ఈ దేశానికి స్వాతంత్ర్యం సంక్రమింపచేసుకొన్నాకాని ఈనాడు ఆ ఆశయాన్ని మర్చిపోవటం, దానికి తిలోదకాలు ఇవ్వటానికి ప్రయత్నించటం ఇంగితజ్ఞానానికి సంబంధించిన విషయంకాదు. దీనివల్ల దేశభక్తిని వెల్లడించుకోలేని పరిస్థితి ఏర్పడింది కాబట్టి ఏనాడైతే మన మనస్సులో హింసావిధానం వదలిపెట్టమో ఆనాటివరకు దేశ పునర్నిర్మాణ కార్యక్రమాలు సక్రమంగా నెరవేరవని. కనుక అహింసా విధానాన్నే మననంచేసుకొంటూ అన్ని రాజకీయ పార్టీలు, సాంఘిక సేవకులు దేశ పునర్నిర్మాణమునకు పూనుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను.

ఇక, దేశ పునర్నిర్మాణదశలో ఏ అంశాన్ని చేపట్టాలి అన్నప్పుడు గాంధీజీ కొన్ని నిర్దేశాలు ఇచ్చారు. 1937 వ సంవత్సరంలో గాంధీజీ హరిజన పత్రికలో సామ్యవాదం గురించి వ్రాస్తూ వారు ఈ విధంగా ఉటంకించారు. "సామ్యవాదానికి అర్థం వర్గరహిత సాంఘికవ్యవస్థ" అని. ఆ స్థితిని పొందటానికి దౌర్జన్య విధానాన్ని అవలంబించే ఒక్క విషయంలో నేను దూరంగా తప్పుకొంటానుకాని ఇది కృషిచేయవగిన ఆదర్శమేనని స్పష్టంగా వారు నిర్వచించియున్నారు. వాదాన్ని సాధించడానికి సరియైన ప్రక్రియలన్నీ తీసుకోడానికి గాంధీ మహాత్ముడు యిచ్చిన ఆదేశములో ఒక దౌర్జన్య విధానం తప్ప మిగిలిన ఆర్థిక విధానానికి, ఆర్థిక సమానత్వానికి ఆయన ప్రముఖ ప్రాధాన్యమునిచ్చారనే విషయాన్ని తద్వారా మనం గమనించవలసిన అవసరం వున్నది. అందుచేత ఈనాడు యే విధానాలద్వారా యీ దేశంయొక్క పునర్నిర్మాణాన్ని కొనసాగించడానికి మనం, మన ప్రభుత్వాలు ప్రయత్నం చేస్తున్నామో వాటిలో ఒక దౌర్జన్య విధానాన్ని వదలిపెట్టేసి సామ్యవాద వ్యవస్థ స్థాపనకు ఎక్కడ ఎట్టిలోట్లు ఏర్పడినాయో ఆ లోట్లు ఏర్పడిన అంశాలను మనం ఏ రకంగా పూర్తి చేసుకోడానికి అవసరం వున్నదో వాటిని గురించి ఆలోచించవలసిన అవసరం వున్నది. అది ఆ దశలో వుంది అంతే తప్ప మిగిలిన అంశములలో మనకేమీ స్పష్టంగా కన్పించడం లేదనేది తమరు ఆలోచించాలని నేను మనవిచేస్తున్నాను. తరువాత గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో అనేక విషయాలు ఉటంకించబడినాయి. మొట్టమొదటగా దురదృష్టవశాత్తూ ఈ సంవత్సరంలో ఏర్పడిన దుర్భర పరిస్థితులగురించి అనావృష్టి వల్ల ఏర్పడిన క్లిష్టపరిస్థితుల గురించి దాంట్లో అనేక విషయాలు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం క్రోడీకరించింది. ఆ క్రోడీకరించినదానితో అనావృష్టి పరిస్థితులను తట్టుకోడానికి ప్రజలకు ఒకరకమైన హామీగా కొన్ని కార్యక్రమాలను నిర్వహించడానికి 15కోట్ల రూపాయలను ఖర్చుపెట్టాలని ఉద్దేశించడం చాలా సంతోషించవలసినటువంటి విషయం. మన ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రభుత్వంయొక్క ఆర్థికవనరులయొక్క స్థితిగతులు చూసుకుంటే వాటిలో ఎన్ని లోటుపాట్లు ఉన్నాయో మనం గత బడ్జెట్ సమావేశాలలో వాటి గురించి చర్చించి వున్నాము. ఏ కార్యక్రమానికి ఎంత కేటాయింపు చేయవలసి యున్నది అనేదాంట్లో ప్రతి అంశంలో కూడా తక్కువగానే ఉన్నదని మనం గమనించియున్నాం. ఇట్లాంటి పరిస్థితిలో మన రాష్ట్రంలో అనావృష్టి పరిస్థితులేర్పడడం, దానికిగాను 15 కోట్ల రూపాయలను కేటాయించడానికి ఉద్దేశించి అందులో అక్టోబరు ఆఖరుకే అందులో 7 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి అనేక రకాలైన సహాయ కార్యక్రమాలను నిర్వచించినటువంటి మన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వాన్ని మనం అభినందించక తప్పదని నేను ఈ సందర్భంలో మీకు మనవిచేస్తున్నాను. ఈ పరిస్థితులు యిలా వుండగా మనకు అనేక కొరతలున్నాయి. వాటిలో మంచినీటి కొరత ఒకటి ముఖ్యమైనది. ఈ అనావృష్టి పరిస్థితులేర్పడితే దానికోసంగాను మన ప్రభుత్వం యితరదేశాలనుంచి కానివ్వండి, ఇతర రాష్ట్రాలనుంచి కానివ్వండి మనకు కొన్ని rigs తీసుకొనివచ్చి వాటిద్వారా కరువు పరిస్థితులు, అనావృష్టి పరిస్థితులు ఏర్పడినచోట మంచినీటి వసతి కల్పించడానికి మన ప్రభుత్వమే స్వయంగా పూనుకొని క్రొత్త బావులను త్రవ్వించడం

ఉన్న బావులను లోతు చేయించడం వగైరా చేయిస్తున్నది. పిటి ద్వారా నుంచి నీటి కొరతను తీర్చడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నటువంటి స్థితి, ప్రయత్నం చాలా ప్రశంసనీయమైనటువంటి పని అని చెప్పడానికేమాత్రం సందేహంలేదు. ఈ సందర్భంలో ఈరిగ్గులనే వ్యవసాయానికుపయోగపడే బావులను త్రవ్వడానికి కూడా ఉపయోగించవలసిన అవసరం ఏర్పడి యున్నది ఎక్కడైన పెట్టుబడి పెట్టి సరాసరి రిగ్గుల ద్వారా నీటి వసతిని పేదరైతులు పొందలేకపోవచ్చును. ఆ సందర్భాలలో కూడాను ప్రభుత్వం వారే వారికి స్వయంగా బావులను త్రవ్వించి, ఆత్రవ్వించడానికయ్యే ఖర్చును కొన్ని సంవత్సరాలలో ఆ రైతుల దగ్గర్నుంచి recover చేయడం మంచి మార్గమని, దానిని గురించి ఆలోచించవలసినదని ప్రభుత్వంవారికి నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఎందుచేతనంటే వ్యవసాయాన్ని మనం అభివృద్ధి చేయాలన్నప్పుడు కొన్ని శాశ్వత చర్యలు తీసుకోవాలి. తీసుకోనిదే ఈ దేశంయొక్క ఉత్పత్తి కార్యక్రమాలు సక్రమంగా నడవడం సాధ్యంకాదు, ఎందుచేతనంటే యిప్పుడు మనకున్నటువంటి ఉత్పత్తి కానివ్వండి, పరపతి కానివ్వండి, రైతులకున్నటువంటి ఆదాయాలు కానివ్వండి స్వయంగా వారు నిర్వహించుకోగలిగినటువంటి శక్తియుక్తులు కన్పించడంలేదు. ఈ సందర్భంలో ప్రభుత్వం తీసుకోవలసిన చర్యలు చాలా వున్నాయనే విషయం మనకు స్పష్టంగా కన్పిస్తోంది. ఈ సందర్భంలో ఎన్నో సూచనలు ప్రభుత్వానికి చేయవచ్చు. ఎన్ని సూచనలు చేసినప్పటికీ కూడా మన ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో శాశ్వతమైనటువంటి కరువును నివారించడానికి ఎంతో పెద్ద ఎత్తున కృషి చేయాలి. ఆ విధంగా కరువునివారణకు మనకు ప్రధానంగా అడ్డువస్తున్నది ఆర్థిక సమస్యయే నన్న సంగతి యిందులో ఏమీ సందేహంలేదు. ఈ కరువును నివారించే సందర్భంలో అధికారులేమి, అనధికారులేమి ఈ రాష్ట్రంలో తీసుకొన్నటువంటి అనేక చర్యలు చాలా ప్రశంసనీయమే అయినప్పటికీ కూడా ఎక్కడైనా ఆచరణలో అక్కడక్కడ ఏర్పడినటువంటి లోటు పాట్లను తీర్చడానికి ప్రభుత్వం ఆదమరచి వుండదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఈ సందర్భంలో మరొక విషయం చెప్పవలసివుంది. ఒక ప్రక్క అనావృష్టితో బాధపడుతుండగా రెండవ ప్రక్క నవంబరు 4, 5, 6 తేదీలలో కోస్తాప్రాంతంలో భారీ వర్షాలు పడ్డాయి. సుమారు 40, 45 దుక్కుల వర్షం పడేటప్పటికి పండిన పంట కాస్తా నీటిలో మునిగిపోయింది. తద్వారా అనేక వేల ఎకరాలలో పండిన పంట ఎన్నో బస్తాల ధాన్యం క్రింద రాలిపోవడం, కొంత పంటను పైకి తీసినప్పటికీ అది సక్రమంగా వుండక పోవడము తద్వారా పండిన పంటకు విపరీత నష్టము వాటిల్లింది. ఈ విధముగా నష్టపోయిన పంటను బహుశః ఇంకా బేరీజు వేయడానికి ప్రభుత్వము దగ్గర సరియైన అంచనాలు లేకపోవడము వల్లనో ఏమో తెలీదు కాని యిది గవర్నరుగారి ప్రసంగములో ప్రస్తావించక పోవడము చాలా విచారకరమని భావిస్తూ నా విచారాన్ని ఈ సభ వారికి అందచేస్తున్నాను. ఎక్కడైతే లక్షల ఎకరాల భూమి నీట మునిగినదని చెప్తున్నారో, ఎక్కడైతే ప్రతి ఎకరములో పండినటువంటి పంట నీళ్లపాలై పోయినదో ఆ ప్రజలను ఓదార్చడానికైనా కనీసము ఆ పరిస్థితుల ప్రస్తావన ప్రసంగములో తీసుకురాకపోవడము అనేది ఎందుకు ప్రభుత్వము

యొక్క దృష్టికి రాలేదో నాకు అవగతము కావటము లేదు. దీనికి మాత్రము నా ప్రగాఢమైన విచారాన్ని ప్రత్యేకముగా వెల్లడిస్తున్నాను. ఒక్క బందరు పట్టణంలోనే నాలుగు వేల పైచిల్లర యిళ్లు పడిపోయినాయని చెప్తే వాళ్ళ కొరకు సహాయ కార్యక్రమాలు జరిగినప్పటికీ కూడా అవి ప్రభుత్వ దృష్టికి రాక పోవడము ఎందుకు జరిగినదో కూడా నాకు అర్థము కావడము లేదు. మన ఆంధ్ర రాష్ట్రము ఈ అనావృష్టి మొదలైన వాటికి లోనై బాధపడుతూ మన రాష్ట్ర పరిస్థితులు ఎంత గడ్డుగా వున్నాయో మనము గమనించాలి. ఇంతలోనే మనకు ఏప్రిల్ నుంచి నాలుగవ పంచవర్ష ప్రణాళిక ప్రారంభము కాబోతున్నదని చెప్తున్నారు. ఈ నాలుగవ పంచవర్ష ప్రణాళికకొరకు 650 కోట్ల రూపాయలు మన మదింపు అయితే 350 కోట్ల రూపాయలు అందులో మనకు ఇన్‌కంప్లిట్‌గా ఉన్నటువంటి వర్కులకు మాత్రము సరిపోతుందని చెప్పేటటువంటి అంశము కూడా వున్నది. ఇక మిగిలిన 3 వందల కోట్ల రూపాయలతో రానున్న ఐదు సంవత్సరములలో మనము ఈ దేశాన్ని ఎంత వరకూ ఎంత పెద్ద యెత్తున అభివృద్ధి చేసుకోగల్గుతామో అర్థము కావడము లేదు. ఏమైనప్పటికీ కూడా మరి మనకున్న దానినే ఎలాగో సద్వినియోగపరచుకోవలసి యున్నది. దానిలో కూడా, మొత్తము ఖర్చు పెట్టే దానిలో సగానికి పైగా వ్యవసాయానికీ, విద్యుచ్ఛక్తికీ ఖర్చు పెట్టాలని సంకల్పించడము చాలా ఉచితముగా ఉంది. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లాంటి వ్యావసాయిక రాష్ట్రములో విద్యుచ్ఛక్తి పైనా, వ్యవసాయము పైనా హెచ్చుగా ఖర్చుపెట్టాలని ఉద్దేశించడము ఎంతో సబబైనవిషయము. పైపెచ్చు దేశానికంతకూ ఆహార ధాన్యాలను సప్లయి చేస్తూ ఉన్నదానా అనిపించుకున్నటువంటి ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఉన్నటువంటి వనరుల నన్నింటినీ ఉపయోగించుకోవడము వల్ల రాష్ట్రానికిమాత్రమే కాకుండా యీ దేశానికి కూడా ఎంతో ఉపయోగకరమైనటువంటి, శ్రేయోదాయకమైనటువంటి విషయము ఇలాంటి సందర్భములో వ్యవసాయానికి ప్రసిద్ధి కలిగినటువంటి ఈ రాష్ట్రములో వ్యవసాయానికే అధిక ప్రాముఖ్యము నిచ్చునటువంటి ప్రణాళికాంశాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వము వారు గమనించి దీనికేదో కొద్దిగా యిస్తున్నాము, రాష్ట్రాల వాటాగా యితర రాష్ట్రాలతో పాటుగా యిస్తున్నాము అని చెప్పేదాని కోసము కాకుండా దేశాభ్యుదయాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని, యింతకు పూర్వము ఆంధ్రప్రదేశ్ యిచ్చినటువంటి ఆహార పదార్థాల సరఫరా ఎంత? ఇచ్చినటువంటి సహాయము ఎంత? ఇంకా మిగిలినవి ఎన్నో లక్షల ఎకరాలను మనము ఈ రాష్ట్రములో సాగుకు తెచ్చినట్లయితే అది దేశానికి ఎంత ఉపకారముగా వుంటుందో అనే విషయాలను కేంద్ర ప్రభుత్వము చాలా జాగ్రత్తగా ఆలోచించాలని నేను మనవి చేస్తున్నాను. గడచిన మూడు ప్రణాళికలలో 9 లక్షల ఎకరాల పైచిల్లర భూమి సాగులోనికి తేబడితే నాలుగవ పంచవర్ష ప్రణాళిక పూర్తయే నాటికి మనకున్నటువంటి వనరులన్నీ ఉపయోగించి ఇప్పుడున్న దాంట్లోనే మనము ఇవన్నీ చేకూర్చినట్లయితే ఇంకా 20 లక్షల ఎకరాల భూమిని నూతనముగా, అదనము సాగులోకి తీసుకు రాబడుతుందన్న విషయాన్ని మనము గమనించాలి. ఇదే విషయాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వము కూడా గ్రహించినట్లయితే యితర రాష్ట్రములకంటే కూడా ఇక్కడ వ్యవసాయానికి అత్యధికమైనటువంటి ప్రాముఖ్యాన్ని వ్వవలసినటువంటి అవసరము

కన్పిస్తున్నది. దీనిని గురించి మన ప్రభుత్వము ఈ సభ ద్వారా కేంద్ర ప్రభుత్వముపై తగినంత ఒత్తిడి తీసుకు రావడము చాలా అవసరమైనటువంటి విషయము. మన నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టు, పోచంపాడు ప్రాజెక్టు, అలాగే వున్నవి. తుంగభద్ర ఎగువ కాల్వ రెండవ దశ యింకా పూర్తి కాలేదు. ఈ రెండింటి దృష్ట్యా ఎంతో ఉన్నతముగా, హెచ్చుగా ఉత్పత్తిని సాధించడానికి అనువైనటువంటి ఈరాష్ట్రముయొక్క ప్రాముఖ్యతను కేంద్రము సక్రమముగా గమనించక పోయినట్లయితే అది మనకు చాలా అన్యాయము చేసినట్లు అవుతుందని నేను స్పష్టముగా చెప్పదలచుకున్నాను. మరొక విషయమేమిటంటే పారిశ్రామికముగా మన రాష్ట్రము చాలా వెనుకబడి వున్నది. ఇప్పుడు ఈ నాలుగవ ప్రణాళికలో ఏవో మూడు క్రొత్త ఫ్యాక్టరీలు, క్రొత్త ఎరువుల కర్మాగారము ఏవో యింకా రెండు మూడు ఫ్యాక్టరీలను స్థాపించడానికి కొంత అవకాశము కలిగినప్పటికీ అంత మాత్రముతో ఆంధ్రప్రదేశ్ యొక్క అవసరాలు కాని, అవకాశాలు కాని తీరే పరిస్థితి కన్పించదు. మనము తీవ్రంగా ఎదుర్కొంటున్న సమస్య నిరుద్యోగ సమస్య అనేది కూడా మనము జాగ్రత్తగా గమనించాలి ఎందుచేతనంటే ఈవేళ పారిశ్రామికంగా మన ఆంధ్రప్రదేశ్ కొంత అభివృద్ధి చెందినట్లయితే, సంవత్సరానికి ఎన్నో వేలమంది technicians, engineers లేకపోతే polytechnic లో ఎంతోమంది L. M. Es. ఇతర దేశాలకు పోయి పెద్ద పెద్ద scientists గా పెద్ద పెద్ద engineers తయారై వస్తున్నారు. మన రాష్ట్రం యొక్క high schools సంఖ్య చూచిన Colleges సంఖ్య చూచినా వీటన్నింటిలో కూడా ఉత్పత్తి అయ్యేటటువంటి వారందరిని ఈ దేశంలో మనము ఇముడ్చుకొని వారి శక్తిని, వారి సాంకేతిక శక్తిని ఈదేశముయొక్క అభివృద్ధికి వినియోగించాలని అనుకొన్నప్పుడు, ఈదేశములో, ఆంధ్రప్రదేశములో పారిశ్రామికాభివృద్ధి ఎంత అవసరమో మనకు గోచరిస్తున్నది. ఈ సందర్భంలో ఇంతకు పూర్వము ఆంధ్రప్రదేశాన్ని కేంద్రము కొంత అనాదరణగా చూచింది అనేది స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నది అనేక విషయాలలో మనము పారిశ్రామీకరణ చేయడంలో మనము కొంచెము వెనుకబడి ఉన్న పరిస్థితి ఏర్పడింది. అందుచేత పారిశ్రామికంగా చాలా పెద్ద ఎత్తున ప్రయత్నం చేయాలి. ఇందాక, ముఖ్యమంత్రిగారుగాని, Industries Minister గాని చెప్పు తున్నది ఏమిటంటే ధనవంతులు అనుకొనేవారు ఎవరైనా పరిశ్రమలుపెట్టినట్లయితే వారికి సీటిపన్నుగాని, విద్యుచ్ఛక్తి పన్ను రేటుగాని, లేక land acquisition rate గాని, వీటిలో వసతులు కల్పిస్తామని అంటున్నారు. అయితే అంతమాత్రంచేత ధనవంతులు దిగివస్తారని అనుకోవడము ఎంత సబబో నాకు అర్థము కావడము లేదు. ఏమైనప్పటికి ఎంతో black money దేశములో ఉన్నట్లు చాలా స్పష్టంగా చెప్పుతున్నారు. ఆ black money ఎక్కడ ఉన్నదో, ఏ రకంగా దానిని పరిశీలన చేసి ఇంకొక దాంట్లోకి వినియోగిస్తారో తెలియడములేదు. కాని మొత్తము మీద ఆంధ్రప్రదేశ్ యొక్క interest చూచినా, దేశము యొక్క interest చూచినా మన నిరుద్యోగ సమస్య పరిష్కారము విషయము చూచినా, లేక ఇతర దేశాల నుంచి వస్తున్న అనేక smuggled goods ను ఈవేళ ఎంత

ఖరీదు పెట్టి కొంటున్నామో. అవన్నీ చూచినా ఈ దేశంలో పరిశ్రమలు పెరగ వలసిన అవసరము చాలా ఉన్నది. ఈ సందర్భములో ఒక చిన్న విషయము మనవి చేస్తున్నాను. ఎక్కువ పెట్టుబడి పెట్టవలసినటువంటి పెద్ద పరిశ్రమల విషయములో రాష్ట్రప్రభుత్వము కేంద్రప్రభుత్వము యొక్క చొరవమీద ఆధార పడి ఉంటుంది, పెట్టుబడి మీద ఆధారపడిఉంటుంది. ఇక కుటీర పరిశ్రమల విషయములో, ఏ పరిశ్రమ పెట్టినా, అది కొంతమందికి మాత్రం ఉపయోగపడు తుంది. కాని పాడిపరిశ్రమ మాత్రం అందరికి ఉపయోగపడేటటువంటి ఒక చిన్న పరిశ్రమ. అది కుటీర పరిశ్రమ, గృహపరిశ్రమ, అందులో పురుషులుగాని, స్త్రీలుగాని, పిల్లలుగాని రోజూ తమ పనులు తాము చేసుకోగా మిగిలిన సమయాన్ని వెచ్చించి పరిశ్రమను అభివృద్ధి చేసుకోగల పరిశ్రమ పాడిపరిశ్రమ. ఈవేళ విజయవాడలో ఏర్పడినటువంటి Milk project area ను బహుశా గుంటూరు, West Godavari జిల్లాలకు extend చేయడానికి నిర్ణయాలు తీసు కొంటున్నారు. ఆ పాలు వేలకొలది లీటర్సు సేకరించి హైదరాబాద్‌లాంటి పట్టణాలకు ఇతర పట్టణాలకు పంపించడానికి అనువుగా వున్నాయి. ఈ పరిస్థితు లలో ఇంతకు పూర్వము పెట్టుబడి ఉన్నటువంటి రైతులో మరొకరు దానిని ఒక పరిశ్రమగా తీసుకొన్నారు తప్ప పెట్టుబడి లేనటువంటి హరిజనులుగాని, గిరిజనులుగాని, ఇతర పేదవాళ్ళు, ఆర్థికంగా వెనుకబడినటువంటి కూలీలుగాని, వీరందరు ఈ పరిశ్రమలో వారియొక్క శక్తిని కొంత వినియోగించినట్లయితే ప్రతి యింటిని కొన్ని లీటర్లు పాలు ఉత్పత్తి చేయగలిగిన స్థితిలో ఉండి కూడా పెట్టుబడి లేకుండా నానా అవస్థలు పడుతున్నారు. ఈ పరిస్థితులలో నేను మనవి చేసేది. ఆంధ్రప్రభుత్వము వెంటనే రానున్న Budget కేటాయింపులలోనైనా ఒక కోటి రూపాయలు అయినా కనీసము ఈ పాడి పరిశ్రమ మీద invest చేయ డానికి కేటాయించి హరిజనులకు, ఆర్థికంగా వెనుకబడిన కులాలవారికి ఇతర పేదలందరికి కూడా loans రూపములో, subsidy రూపములో కొంత ఇచ్చి నట్లయితే, ప్రతిఇంటికి 2, 3 పాడిపశువులను పెంచుకొని guarantee market గా ఉన్న ఈ విజయవాడ పాల ప్రాజెక్టుకు ఇతరులతోపాటు బీదవారు కూడా పాలు సరఫరా చేయడానికి అవకాశము ఏర్పడుతుంది. ధాన్యాలతో పాటు, పాలు కూడా ఎక్కువ ఆహార విలువ కలిగినటువంటి పరిశ్రమ కాబట్టి ఆ విధముగా మన ఆహార సమస్య కొంత పరిష్కారం అవుతుంది. రెండవది వ్యవసాయ కూలీలకు ముఖ్యంగా అదనపు ఆదాయము ఏర్పడి వారు సుఖిగంగా ఉండడానికి మార్గం ఏర్పడుతుంది. మనము భూములు ఇవ్వలేకపోవచ్చు. సమానత్వాన్ని వెంటనే తీసుకురావడానికి సాధ్యం కాకపోవచ్చు. కాని ఎవరిది వృత్తి వారు చేసుకోడానికి వారికికొంత సహాయం చేసినట్లయితే అందరు బాగుపడటానికి చాలా తోడ్పడు తుంది. పెద్ద పెద్ద భూస్వాములకు, పెట్టుబడి దారులకు లక్షలకొలది రూపాయలు ఇచ్చేదానికంటే ప్రతిపేదవానికి వెయ్యో 2 వేలో, 5 వందలో ఇచ్చి ఆ రకంగా పాడి పరిశ్రమను అభివృద్ధి చేసినట్లయితే ఒక ప్రక్క ఆహారకొరత తీరడానికి, రెండవప్రక్క ఆర్థిక వనరులు ఏర్పడడానికిని వీలవుతుంది. పేద ప్రజలకు ఎంతో సహాయం చేసినవారము అవుతాము. కనుక ఈ విషయాన్ని వెంటనే పరిశీలించ వలసిందని మనవిచేస్తున్నాను.

తరువాత, శాంతిభద్రతల విషయంలో, గాంధిమహాత్ముడు ఏ అహింసా విధానాన్ని అయితే మనకు ఒక ఆదర్శంగా, ఒక సందేశంగా ఇచ్చి, తద్వారా మనజాతికంతకు ఒక బ్రహ్మాండ మైనటువంటి స్వాతంత్ర్యాన్ని సంపాదించిపెట్టి, ఈ దేశాన్ని ఉన్నత స్థితికి తీసుకువచ్చి, ఈ దేశం ప్రపంచంలో ఒక ఆదర్శవంత మైన దేశంగా రూపొందేటట్లు చూడండి, ఆ విధంగామీరు బ్రతకండి, మనగలగండి అని ఏ దేశాన్నిఅయితే మనకు ఇచ్చినారో దానిని ఆచరణలో పెట్టడానికి హింసా కృత్యాలు మానాలని, అవి రెచ్చకొట్టే విధానాలు మానివేయాలని అలాంటి ఆలోచనలు ఉపసంహరించుకొని జాతి పునర్నిర్మాణానికి అందరు ఐక్యతతో ఈ ప్రజాస్వామ్య రంగంలో అందరూ కృషిచేయాలని మనవిచేస్తూ గవర్నరుగారి ప్రసంగానికి పెట్టిన అభివందన తీర్మానాన్ని సమర్థిస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను. జైహింద్.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :— అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి సందేశాన్ని గురించి నేను ప్రసంగించడానికి ముందు— ఈ అభినందన తీర్మానం సాంప్రదాయ సిద్ధంగా వస్తూఉంటుంది అనుకోండి— మరి అందులో ఉన్నటువంటి విషయాలనుగురించి, ప్రభుత్వ విధానాలలో ఉన్న లోపాలనుగురించి, అవసరమైన సవరణలు తమకు అందజేయబడతాయి, ఆ సవరణలు గురించి. ఈ ప్రసంగం గురించి నేను ప్రసక్తి చేసేముందు, Government administıative policy గురించి, వారియొక్క ఆలోచనలు, పద్ధతులు గురించి నేను తమదృష్టికి కొన్ని విషయాలు తీసుకు వస్తున్నాను. అనేక సంవత్సరాలనుంచి చెప్పుకొంటూనే ఉన్నాము. అసలు శాసన సభ్యులు ఏవైనా విషయాలు మంత్రులకు వ్రాసేటప్పుడు, మంత్రులు సమాధానము ఇచ్చే విధానం గురించి, దానియొక్క సభ్యత గురించి అనేక మార్లు ఈ శాసనసభలో ప్రసక్తి వచ్చింది. ముఖ్యమంత్రిగారు, మన సభానాయకులు అయిన బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు తప్పకుండా ఈ సాంప్రదాయాన్ని పాటించడానికి మాకు ఎలాంటి అభ్యంతరంలేదని 1, 2 మార్లు హామీలు ఇచ్చిఉన్నారు. కాని ఇంతవరకు అది ఆచరణలో రాలేదు. చాలామంది మంత్రులు అసలు ఉత్తరాలకు తమ P. A. ల ద్వారా acknowledgment చేసే పద్ధతి కూడా లేకుండా ఉన్న ఘట్టాలు ఎన్నో ఉన్నాయి. అయితే ఇది అందరి మంత్రులకు వర్తించదు. రివిన్యూ మంత్రిగారు, వారు మంత్రికాకపూర్వం ఉన్నటువంటి అలవాటు ప్రకారంగానే ఇప్పుడు కూడా వారు prompt గా స్వయంగా ఉత్తరాలకు replies dictate చేసి వారే సంతకాలు పెట్టి సమాధానాలు పంపిస్తున్నారు అని చెప్పడానికి నాకు సందేహంలేదు. కాని ఒక్క విషయం తమరు కొంచెము ప్రత్యేకంగా గమనించవలసిందని మనవి చేస్తున్నాను. ఒక సభ్యుడు ఏదైనా ఒక విషయం వ్రాస్తే, దానికి ఏదో P. A. ద్వారా మీరు మంత్రిగారికివ్రాసిన ఉత్తరం అందినది. అది actions గురించి department కు పంపబడినదనేటటువంటి ఒక stereotyped సమాధానాలు పంపడంతప్ప ఆ తరువాత అది ఏమైందో, ఏమిటో ఆ మెంబరుకు తెలియకుండా పోయే విధానంచూస్తే అసలు ఈ మంత్రివర్గానికి శాసనసభ్యులయొక్క సలహాలు, భావాలు, సూచనల పట్ల గౌరవభావములేదు అనిచెప్పితే పొరపాటు కాదేమోనని మనవిచేస్తాను. ఊరికే ఏదో acknowledgement P. A. ద్వారా ఇప్పించినంతమాత్రంచేత

ప్రయోజనంలేదు. ఇదిగో మీరు వ్రాసిన వలానా విషయం మేము గమనించాము, దాన్నిగురించి పరిశీలించి మీకు తగిన సమాధానము త్వరలో పంపిస్తాము అని చెప్పడం, ఆ తరువాత 10, 15 రోజులలో ఆవిషయంగురించి ఏమైందో ఆ సమాచారం సభ్యుడికి అందకపోతే, ఈశాసనసభ్యులపట్ల ఈమంత్రులకు గౌరవం లేదని చెప్పితే అది ఏమాత్రం అతిశయోక్తి కానేరదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పటికైనా, ఈనాల్గవ ప్రణాళికపూర్తి అయ్యే సందర్భంలోనైనా, మూడవ ప్రణాళికలో లేకపోయినాగాని, ఈనాల్గవ ప్రణాళికాలంలోనైనా ఈశాస్త్ర సాంప్రదాయం కనీసమైన గౌరవ మర్యాదలను పాటించేటట్లుగా మంత్రులు చూడాలని తమద్వారా నేను వారికి మనవిచేస్తున్నాను. ఇక మంత్రుల పర్యటనలగురించి చెప్పదలచుకొన్నాను. నేను అందరిగురించి మాట్లాడటం లేదు, general గా జరుగుతున్నదాన్నిగురించి చెప్పుతున్నాను. ఎవరైనా మంత్రులు జిల్లాలకువస్తే ఆమంత్రిగారు, అక్కడఉన్న జిల్లాకాంగ్రెస్ కమిటీవారి private property గానే వ్యవహరింపబడుతున్నారు తప్ప, ఆంధ్రదేశములోని ముక్కోటి ఆంధ్రప్రజల యొక్క ప్రతినిధిమంత్రి అనే రీతిగా అక్కడవున్న ఇతర పార్టీలుగాని, ఇతరప్రజలుగాని భావించి ఏదైనా వారికి కష్టసుఖాలుఉంటె అవి చెప్పుకోడానికి అవకాశం చాలాసందర్భాలలో లేకుండాపోతున్నదనిచెప్పుతే, ఇదికూడా అతిశయోక్తి కాదు—కొన్ని illustrations ఇవ్వమంటె ఇస్తాను. నాకు illustrations తెవనికాదు. Illustrations ఉంచుకొనే మాట్లాడుతున్నాను. కాని general గా జరుగుతున్నది ఏమిటంటె, మంత్రులు అధికార రీతిగా ప్రజలడబ్బుతో T. A. లు draw చేసి వచ్చినప్పుడు ప్రజలందరికి మంత్రే ఆయన కాంగ్రెస్ యొక్క ప్రయివేట్ కంపినీ ప్రతినిధి—మంత్రిగా వ్యవహరిస్తే తన ధర్మాన్ని తాను విస్మరించుటయే కాదు, దుర్వినియోగము చేసినట్లు అవుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. కేంద్ర ప్రభుత్వము, రాష్ట్రప్రభుత్వము, దేశములోని జాతీయ నాయకులు యావన్మంది శాంతి భద్రతలకు ఆటంకము వచ్చినదని, అంతర్జాతీయ పరిస్థితులు ఆందోళనకరముగా ఉన్నవని, సరిహద్దు పరిస్థితులు ఆందోళనకరముగా ఉన్నవని, దేశములో కులతత్వము, మతతత్వము పెరిగిపోయి జాతీయ సమాన భావానికి ప్రమాదము వాటిల్లుతున్నదని, దానిని అరికట్టటానికి అందరి సహకారము కావాలని పబ్లిక్ మీటింగులలో ఎలుగెత్తి చాటుతూ, బల్లలు గ్రుద్ది ప్రసంగాలు చేస్తూ, డాక్ బంగళాకు వెళ్ళి గుడు పుఠాణీ చేసుకొనే పద్ధతి మంత్రులకు ఉన్నట్లయితే—నిజముగా వారు చెబుతున్న మాటలకు చేస్తున్న చర్యలకు పరస్పర విరుద్ధము అవుతుందో కాదో తమరే ఆలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఆవేదనతో, హృదయపూర్వకముగా జాతీయ ఐక్యత కావాలన్నప్పుడు న్యాయమైన, ధర్మమైన సమస్యను ఎవరు ఏమి చెప్పినా అది పరిశీలించాలి. అందరికి సమానముగా చెప్పుకొనే అవకాశము యివ్వాలి. ఆ యొక్క ధర్మాన్ని పాటించ వలసిన అవసరము ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. కన్సల్టేటివ్ కమిటీలు, గవర్నమెంటు కమిటీలు ఏర్పాటుచేసే విషయములో శాసన సభలో ప్రత్యర్థులుగా ఉన్నటువంటి వివిధ పార్టీలు వ్యక్తుల యొక్క సహకారము, సానుభూతి హృదయ పూర్వకముగా యీ గవర్నమెంట్ కోరతలేదని చెప్పటానికి ఇది మూడవ నిదర్శనము. వారు పార్టీకి ఇష్టము వచ్చిన వారిని

ఎంచుకొని వేస్తూ వుంటారు. "మిమ్మల్ని యీ కమిటీలో వేశానయ్యా—మీ లీడర్ చెప్పక పోయినా—" అని చెప్పుకొని, ముసిముసి నవ్వులు ఆడుకొనే పరిస్థితి మంత్రి వర్గములో ఉంటే. ఇతర పార్టీల పట్ల వీరికి ఉన్న సదభిప్రాయము, సద్భావము ఏ విధముగా ఉన్నదని మేము భావించాలి? కన్సల్టేటివ్ కమిటీ ఏర్పాటు చేసే సందర్భములో ముఖ్య మంత్రి గారికి నేను ఒక ఉత్తరము వ్రాశాను. ఈ కన్సల్టేటివ్ కమిటీకి మీ ఇష్టము వచ్చిన వారిని ఎన్నుకోవటమా? ఇతర పార్టీల యొక్క సలహాలను, సహాయమును పొందాలనే సదుద్దేశముతో మీరు యీ కన్సల్టేటివ్ కమిటీలను ఏర్పాటు చేయటము నిజమైతే ఆయా పార్టీల వారిని సలహా అడిగి "మీ పార్టీనుండి ఎవరిని వేసుకోమంటారు" అని కనీసము అడిగే మర్యాద ఉండాలా అక్కర లేదా? అదే విధముగా గవర్నమెంట్ కమిటీలలో కూడ వేసేటట్లు చూడండి—అని ముఖ్యమంత్రిగారికి వ్రాస్తే నాకు ముఖ్యమంత్రి గారు సమాధానము చెప్పారు. కన్సల్టేటివ్ కమిటీస్ గురించి చెప్పినంత వరకు నాకు ఏమీ అభ్యంతరము లేదు. ఆయా పార్టీల వారు వారి ఇష్టము వచ్చిన వారి పేర్లు ఇస్తే ఆ విధముగా నవరణ చేసుకొంటామని సమాధానము ఇచ్చారు. అయితే గవర్నమెంట్ కమిటీలను గురించి వ్రాత మూలకముగా ఏమీ సమాధానము ఇవ్వకుండా సైలెంట్‌గా ఊరుకున్నారు. తరువాత వారిని కలిసినపుడు—"గవర్నమెంట్ కమిటీలలో నేను దానిని అంగీకరించను" అని అంటారు. అది ఏమి సభ్యత అని నేను అడుగదలచుకున్నాను. కన్సల్టేటివ్ కమిటీలో యీ సూత్రాన్ని అంగీకరించగలిగిన సభా నాయకులకు గవర్నమెంట్ వేసే ఇతర కమిటీలలో వివిధ పార్టీల యొక్క సభ్యులను ఎంచుకోవటములో ఆయా పార్టీల యొక్క సలహా పొందటానికి తాను అంగీకరించనని చెప్పటము—ఆ పాలిక దృక్పథం, ఆ సెల్ఫ్ కాంట్రడిక్టరీ—యీ పాలసీని ఎవరైనా హర్షించగలరా అని నేను అడుగుతున్నాను. అది సరైన మర్యాద కాదు. లేదా—మాకు ఇతర పార్టీలతో నిమిత్తము లేదంటారా—అది వేరే విషయము. మీ ఇష్టము వచ్చిన వారిని వేసుకోండి. కాని—అనవసరముగా లోకాన్ని భ్రమ పెట్టటానికి "మేము అందరియొక్క సలహా, సహాయము, సానుభూతిని అర్థిస్తున్నాము" అని యీ శ్రీరంగనీతులు మీరు పలుకవద్దని నేను వినయపూర్వకముగా మనవి చేస్తున్నాను. మీ ఇష్టము వచ్చినట్లు చేసుకొంటే నాకు అభ్యంతరము లేదు. మీరు శ్రీరంగనీతులు పలకకుండా—నిజంగా మీకు మీరుచెప్పిన మాటలమీద విశ్వాసము ఉంటే, నిజాయితీ ఉంటే ఇతర పార్టీల వారితో సంప్రతించి వ్యవహారము చేయవలసిన అవసరము ఉంది. ఆ విధముగా వాటిని చూడాలి. ఈ గవర్నమెంట్ కమిటీలు గాని, కన్సల్టేటివ్ కమిటీలు గాని వారు నడిపించే విధానము చూడండి. ముందు డిపార్టుమెంట్‌తో సంప్రతించుకోవటము తప్పు అని నేను అనను. ప్రభుత్వము సమస్య ఏమిటో అర్థము చేసుకొనటానికి తన డిపార్టుమెంట్స్‌తో, తన యంత్రాంగముతో ముందు సంప్రతింపులు చేసుకోవచ్చును. అయితే కన్సల్టేటివ్ కమిటీ అనిగాని, గవర్నమెంట్ ఎడ్వయిజరీకమిటీ అని గాని ఉన్నప్పుడు ఒక నిర్ణయానికి రాకముందు యీ కమిటీ సమావేశాలు పెట్టి, అభిప్రాయాలు తెలుసుకొని నిర్ణయానికి రావటమా? లేక ముందే నిర్ణయానికి వచ్చి, తర్వాత

కమిటీముందు పెట్టి "యీ విధముగా అనుకొన్నాము; మరి ఏమంటారు, ఏమంటారు లెండి. తర్వాత చూద్దాము లెండి" అని కబుర్లుచెప్పి యీవిధముగా కమిటీ మీటింగులు పెట్టినందువల్ల ప్రజల సొమ్ము మరికొంత అదనముగా దుర్వినియోగము చేయటమే కదా. ఈ కమిటీలో సభ్యులు చెప్పిన సలహా పాటించి ఒక్క నిర్ణయము మీరు సవరించుకొన్నారని చెప్పగలరా? ముందు నిర్ణయము చేసి తర్వాత కమిటీ సమావేశములో పెట్టటము, అందులో చర్చించటము, అందులో యిది మీరు ఒప్పుకోమని చెప్పటము—ఒప్పుకోటానికి వీలు లేదు అంటే "అయితే చూస్తాములెండి, వెళ్ళండని" చెప్పటము—ఇది ఒక పరిపాటి అయిపోయింది. ఇది ఒక నాటకము, ఒక తమాషా, పబ్లిక్ మనీతో యీ రకమైన తమాషా ఎందుకు నడిపించడము అని నేను అడుగుతున్నాను. డ్రాట్ కండిషన్స్ సీరియస్‌గా వచ్చినపుడు రెవిన్యూ, సివిల్‌సప్లయీస్ మంత్రిగారు శాసన సభలో ఉన్న అన్ని పక్షాల ప్రతినిధులను పిలిపించి ఒకరోజు బ్రహ్మాండమైన చర్చలు సెక్రటేరియట్‌లో చేయటము జరిగినది. అందులో ప్రొక్యూర్‌మెంట్ పాలసీ గురించి కొంత చర్చ జరిగినది. దానికి మేము కొన్ని సలహాలు యిచ్చాము. ముఖ్య మంత్రి గారు వెంటనే ఆ సలహాలు బాగానే ఉన్నట్లు అభిప్రాయానికివచ్చి—వెంటనే యీ ప్రతిపక్షాలవారిని అందరిని సమావేశపరచి చర్చించి నిర్ణయము తీసుకొంటాము అని ఆ మీటింగులో హామీఇచ్చారు. కాని, తిరిగి చర్చలు జరుగలేదు. కాని నిర్ణయాలుతీసుకొన్నారు. ఈ ప్రొక్యూర్‌మెంట్ గురించి వారి యిష్టంవచ్చినట్లు నిర్ణయం తీసుకున్నారు. అటువంటప్పుడు అసలు ఆ ప్రొక్యూర్‌మెంట్ విషయము ఎందుకు ఆ సమావేశములో పెట్టాలి? పోనీ పెట్టినా—అపుడు మేము ఇచ్చిన సలహా నచ్చలేదని మీరు అప్పుడే అంటే—మిమ్మల్ని ఎవరూ ఏమీ చేయలేరుకదా. ఇపుడు మీకు కావలసినంత రోడ్ రోలర్ బలము ఉన్నప్పుడు మిమ్మల్ని ఎవరు ఏమి చేయగలరు? ఏమీ చేయలేరు. అటువంటప్పుడు మీరు ఎందుకు హామీ యివ్వాలి? తిరిగి నేను సంప్రతిస్తాను—అని ఎందుకు చెప్పాలి? బోర్డు మెంబర్స్, సెక్రటేరియట్ లోని అధికారులు అందరూ ఉన్న సమావేశములో, వారందరితో జరిగిన సమావేశములో మళ్ళీ తిరిగి సంప్రతించి నిర్ణయము తీసుకొంటామని చెప్పి కూడ—సంప్రతించకుండా నిర్ణయము తీసుకొన్నారు. ఇక మీరు ఏ విధముగా ఇతర పక్షాల యొక్క సహాయాన్ని పొందగలుతుతారు? పొందకపోతే మీకు నష్టమని కాదు. అది ఎప్పుడో కాలమే టీవిస్తుంది. రాబందులు ఉంటాయి. వాటిని ఎవరైనా ఏమైనా చేయగలరా? ఒకసారి గాలివానవచ్చినపుడు వాటిసంగతి తెలుస్తుంది. అందువల్ల మిమ్మల్ని ఎవరు ఏమైనా చేస్తారని కాదు నేనుచెప్పడము—ఇటువంటి ద్వంద విధానము—యుక్తులు, కుయుక్తులతో మీరు రాజ్యము ఏలే పద్ధతి ఎందుకు వచ్చింది? మీకు కావలసినంత మెజారిటీ ఉంది మీలో ఎవరికైనా ఏమైనా అపోహలు ఉన్నవి అంటారా? ఉన్నవో లేవో మీకుతెలుసు. "మా సంగతి మీకు ఎందుకు" అని అంటారేమో. అట్లా అనేందుకు మీకు హక్కు లేదు. మీరు మమ్మల్ని పాలిస్తున్నారు మహాప్రభువులు. అందువల్ల మీ సంగతి మేము తెలుసుకోకపోతే ఇంక ఎవరి సంగతి మేము తెలుసుకోవాలి? కాబట్టి పాలసీలకు సంబంధించినంతవరకు తమరు ఒక ప్రిన్సిపుల్ చెబితే దానిని అమలులో

పెట్టాలి. దానిని ఫాలో కావాలి. ఆ విధముగా వ్యవహారము చేయవలసి ఉంటుంది.

మంత్రివర్గ విస్తరణ గురించి అధికార పార్టీలో ఆపేరన ఉన్నదో లేదో నాకు తెలియదు గాని – ప్రజలను మమ్ములను లేనిపోని హడావుడి చేస్తున్నారు. మొన్న ముఖ్య మంత్రి గారు విస్తరణ తప్పకుండా ఉంటుంది గాని ఇపుడు కాదు అన్నారు. అది ఎప్పుడో—ఎప్పుడూ చెప్పలేదు. శాసన సభా సమావేశాలు వచ్చినప్పుడల్లా—మంత్రివర్గ విస్తరణ ఉంటుంది అని అంటూ ఉంటారు, విస్తరణ ఉంటే చేయండి, లేకపోతే లేదనండి—లేకపోతే ప్రజలలో ఇది ఒక పెద్ద సమస్యగా అందరు ఆలోచించే పరిస్థితి ఎందుకు ఉండాలి? భారత దేశములో నాలుగవ స్థానాన్ని పొందినటువంటి ఆంధ్ర రాష్ట్రములో—మీరు ఎపుడు మంత్రి వర్గ విస్తరణ చేసినా—ఒక మహిళా ప్రతినిధి మీ మంత్రి వర్గములో లేకుండా ఉండటము ఇది బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారికే గౌరవ కారణము కాదని మనవి చేస్తున్నాను. వారు చాలా విశాలహృదయులని చెబుతారు. అందులో స్త్రీలంటే వారికి ప్రత్యేక గౌరవమని చెబుతారు. సమర్థవంతులైన స్త్రీలు ఎంతో మంది ఉన్నారు. కాబట్టి మంత్రివర్గ విస్తరణ జరిగినపుడు ఒక మహిళా ప్రతినిధి తప్పకుండా బ్రహ్మానంద రెడ్డి గారి మంత్రి వర్గములో ఉంటారని నేను ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి :—ఇది గవర్నర్ ఎడ్రసులో ఏమీ చెప్పలేదే.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—గవర్నర్ ఎడ్రసులో మీరు చెప్పినవే మేము చెబితే—తాన తందాన అని పాడటానికా ప్రతిపక్షము ఉన్నది. గవర్నర్ ఎడ్రసులో చెప్పని విషయాలు మీ దృష్టికి తీసుకురావాలి, గవర్నర్ ఎడ్రసులో చెప్పిన విషయాలలో ఉన్న లోపాలు ఎంచటమే మా కర్తవ్యము, అట్లా చేయకపోతే మా తప్పు. అందువల్ల యీ విషయము మీరు కొంచెము దీర్ఘముగా ఆలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను. గవర్నర్ గారి ఉపన్యాసములో సోషల్ వెల్‌ఫేర్ గురించి ప్రత్యేకముగా చెప్పారు. బాక్‌వర్డు క్లాస్ కమీషన్ ఒకటి ఏర్పాటు చేశాము, అది యీ స్థితికి వచ్చింది, త్వరలోనే ఒక నిర్ణయము చేయబోతున్నాము అనే మాట యీ యొక్క పేరాలో ఎందుకు ఉపేక్షించబడినదో, ఎందుకు మినహాయించ బడినదో, ఆ కారణాలు ముఖ్యమంత్రిగారికే తెలియాలి. దానిని గురించి తీవ్రమైన ఆందోళన దేశములో ఉంది. అది యీనాటిది కాదు. 62 నుండి ఉన్నది. ఇప్పటికి ఆరు సంవత్సరాలు అయినది. బాక్‌వర్డు క్లాసెస్ లిస్టు అనేవి గంగలో కలిసి పోయాయి. దురదృష్టవశాత్తు రీజినల్‌గా ఉన్న రిజర్వేషన్సును కూడ హైకోర్టు సుప్రీమ్ కోర్టు కొట్టివేసింది. ఇక వాటి అతీగతీ లేదు. ఎక్కడో మారు మూల జిల్లాలలో ఉన్నటువంటి, తరతరాలుగా విద్యాగంధము లేకపోయినటువంటి దురదృష్టమైన కుటుంబాలలో పుట్టినా యీనాడు ఏదో కొంచెము నాలుగు అక్షరాలు నేర్చుకొని పరీక్షలు పాసై, కనీసమైన అర్హతలు ఉండి కూడ దేశములో చలామణి కాలేని దౌర్భాగ్య పరిస్థితి ఈనాడు దేశములో వచ్చింది అనే ఆందోళన ఉన్నది. "నిజముగా అన్యాయము జరిగినది ; నేను కూడ అంగీకరిస్తాను; నేను కూడ బాధపడుతున్నాను".

అందుకే నేనుచేయవలసిన ప్రయత్నాలు చేశాను. Supreme Court, appeal కు వెళ్ళాను. Backward classes, Commission వేశాము అనిచెప్పారు. ఆకమిషన్ ఏ స్థితిలో ఉన్నదో, ఎంతవరకు వచ్చినదో గవర్నరు గారి సందేశంలో లేకపోవడంచేత, Backward class ప్రజలకు అసంతృప్తి, ప్రభుత్వం మీద అవిశ్వాసంకలిగితే తప్పుకాదుగదా ! అది న్యాయమైనటువంటి అవిశ్వాసం నిజంగా సదుద్దేశ్యం ఉంటే దానినిగురించి ఏమిజరిగిందనేది ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసి ఉంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. Seasonal conditions గురించి చాలవిపులంగా చర్చించారు. కాని ఆయొక్కధోరణి ఆయొక్క time ఈ cyclone conditions చర్చించడంలో రాలేదు. తమరు పరిశీలించండి. Seasonal conditions గురించి ఉన్నటువంటి బాధలను, తీవ్రపరిస్థితులను మూడు పేజీలవరకు చర్చించి, అయ్యో ఈమధ్యన ఏదో తుఫాను వచ్చింది, తుఫానువల్ల ఎంతో నష్టంజరిగింది. ప్రభుత్వం ఏదో చేస్తున్నదని general terms లో ఆఖరిలో ఒక పేరా కలిపారుగాని Seasonal conditions వల్ల జిల్లాలో జరిగినటువంటి ఆహారకొరత పరిస్థితిమీద కలిగిన ఆతృత, ఆందోళన ఈకరువు పరిస్థితిమీద కలగలేదు అని చెప్పడానికి యిది documentary evidence అని మనవిచేస్తున్నాను. ఈప్రభుత్వం వ్రాసిన ఉపన్యాసం తీరుతెన్ను, మంచి చెడ్డ చూస్తే యిది documentary evidence. సాధారణంగా ఎవరైనా ఈ ఉపన్యాసం చదివితే తప్పని సరిగా కలిగే ఈ అభిప్రాయమును తమదృష్టికి తీసుకురావడం నా విధి. ఇక పోతే Seasonal conditions గురించి....

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : —ఏమి చెప్పబడలేదో ఒకసారి చదవ మనండి.

శ్రీ జి. లచ్చన్న : —కరువు గురించి చదివినది నేను మనవి చేస్తున్నాను. "The calamities of nature have not yet abated. Towards the end of last month, a severe cyclone brought havoc in Srikakulam District, affecting over 400 villages & involving loss of human life and of cattle, and extensive destruction of coconut and other plantations. A large number of irrigation sources have breached and the communications badly disrupted (No details). Immediate relief has been extended to the affected families by arranging free supply of foodgrains and disbursement of cash grants for repiar or reconstruction of their damaged houses. (No details). Arrangements have also been made for grant of loans for purchase of cattle, seed, etc. in order to facilitate their rehabilitation. (General way). Early this month, some areas around Machilipathnam were also affected by a cyclonic storm. Necessary measures for providing relief in this area have also been taken in hand." జనరల్ ఉపన్యాసం, ప్లాట్ ఫారమ్ ఉపన్యాసం తప్ప drought గురించి యిన్ని జిల్లాలు affect అయినాయి, యింత food నష్టం వచ్చినది ఫలానా ఫలానా వివరాలు మూడు పేజీలు వ్రాశారేగాని దీనిని గురించిన వివరం ఈ పేరాలో లేదు. అందువల్ల నేను చెప్పినది నిజం అని తప్పకుండా ఒప్పుకుంటారని నా విశ్వాసం. Natural calamities తప్పని సరిగా 4 ఏళ్ళకు, 10 ఏళ్లకు ప్రతి దేశంలో వస్తూనే ఉంటాయి. చరిత్ర పుట్టిన గద్దర నుంచి వస్తున్నాము. ఇన్ని పాఠాలు ఉండి, యిన్ని అనుభవాలు ఉండి యిప్పుడు ప్రజా ప్రభుత్వమని

చెప్పుకొని, ప్రణాళికల రాజ్యం అని చెప్పుకొని, natural calamity 4 ఏళ్ళకు, 5 ఏళ్ళకు వస్తుంటే, ఇట్లాంటి calamity వచ్చినప్పుడు ఎట్లా meet అవాలి అనే ఆలోచన యిప్పటికైనా ఉన్నదా? ఇన్ని జరిగినా కూడ లేదు. permanent relief కొరకు reserve fund పెట్టుకుంటాము, ఎటువంటి natural calamity వచ్చినా దానిని meet అవడానికి తగిన ఏర్పాటు చేసుకుంటాము అనే thinking ఈ రోజువరకు లేకపోతే యింక మనకు ఏమి plan, ఏమి ఆలోచన?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఉన్నది గదా మన budgets లో Rs. 75 lakhs per year యిటువంటి calamaties కు పెట్టబడియున్నది. Drought గాని cyclone గాని యింకేదైనా దురదృష్టకరమైనటువంటి విషయం కానివ్వండి, అది ఎంత ఖర్చుపెట్టినా ముందు ఈ 75 లక్షలు మినహాయించుకొని కడమది assistance వగైరాల క్రింద వస్తుంది. ఇది మనకు Rs. 75 lakhs. ఇంకో రాష్ట్రంలో కోటి రూపాయలు, ఇంకో రాష్ట్రంలో కోటి 25 లక్షల రూపాయలు ఇంకో రాష్ట్రంలో 50 లక్షల రూపాయలు, ఇదివరకు Second Finance Commission వారు సిఫార్సు చేసిన తరువాత ప్రతి సంవత్సరం budget లో ఇది ఒక అంశం. ఎక్కువ తక్కువ అనేది వేరు విషయం. సెంట్రల్ గవర్నమెంటువారు అనేక రాష్ట్రాలకు నిర్ణయించిన ప్రకారం మన ప్రతి budget లో Rs· 75 lakhs provision ఉండనే ఉన్నది.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—మంత్రిగారు చెప్పినది వాస్తవమే. ఈ నాటిది కాదు British Government నుంచి కూడ వస్తున్నది ఈ సాంప్రదాయం. Famine relief కొరకు ఒక allotment ఉంటుంది. కాని అది చాలడం లేదు అనేది మన చరిత్ర ఋజువు చేసింది. అది ఏ మాత్రం కూడ సరిపోవడం లేదు. ఎప్పుడు ఏ ప్రమాదం వచ్చినా కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని ఆశించుకొని కూడవలసి వస్తున్నది. ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పిన విషయాన్ని గుర్తించక కాదు. అది పూర్వం మద్రాసు గవర్నమెంటు నుంచి వస్తున్నది Famine Relief Fund అనేది ఉంటుంది. కరువులు తెచ్చే కమిషనర్ ఒకరు ఉంటారు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఇందులో చిన్న రహస్యం కూడ ఉన్నది. 75 లక్షలు కాదు. రూ. 4 కోట్లు పెట్టాము అనుకోండి. ఏదైనా ప్రమాదం వస్తే ఈ రూ. 4 కోట్లు ఖర్చు అయితేనే Central Government Assistance వస్తుంది.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—ఆ రహస్యంలో ఉన్న సూక్ష్మ భావాన్ని, విశాల భావాన్ని అర్థం చేసుకున్నాము కాని నా మనవి ఏమంటే—ఈ natural calamities ను meet అవడానికి కనీసం సంవత్సరానికి రెండు కోట్ల రూపాయలు నిలవ ఉంచండి. అని కేంద్ర ప్రభుత్వంను అడగండి లేకుంటే మనం meet కాలేము. ఎప్పుడో వాళ్ళ ఆఫీసర్స్ రావడం, వారు వచ్చిన తరువాత వారి దయాదాక్షిణ్యం మీద ఆధారపడడం, ఈలోగా మీరు ఏమి ఖర్చుపెట్టలేదు, మీకు ఏమి లేదు అని వాళ్లు మొండి చెయ్యి చూపించి పోవడం, యిట్లాంటి పరిస్థితులు లేకుండా ఉండడానికి తగినటువంటి permanent relief కు position ఒకటి మనం create చేసుకోకపోతే బాధ కలుగుతుందేమోననే భయం నేను ఈ మాటలు మనవి

చేశాను. నేను కేంద్ర ప్రభుత్వం విషయంలో ఒకసారి చెప్పకతప్పదు. అధికార పక్షంవారు బాధ చెప్పలేరుగాని ముఖ్యమంత్రిగారు ఢిల్లీలో కుస్తీలు పడుతున్న సంగతి కొద్దో గొప్పో మేము గమనిస్తున్నాము. ఇతర రాష్ట్రాలలో ఇటువంటి ప్రమాద పరిస్థితులు వచ్చినప్పుడు ఇతర రాష్ట్రాలపట్ల చూపుతున్నటువంటి సానుభూతిలో సగమైనా మనకు చూపడం లేదనేది నిర్వివాదమైన విషయం. దీనికి ఎలాంటి భిన్నాభిప్రాయము కేంద్ర ప్రభుత్వం, మొరార్జి దేశాయ్‌గారు కూడ చెప్పలేరు అని నానమ్మకం. ఇటీవల ఇటువంటి calamities బీహారులో జరిగాయి, రాజస్థాన్‌లో జరిగాయి, గుజరాత్‌లో జరిగాయి. అక్కడ సహాయాన్ని అందచేయడానికి చూపించినంత ఆతృత మనపట్ల చూపలేదని చెప్పుకుంటే ఎలాంటి పొరపాటు లేదు. బ్రహ్మానందరెడ్డిగారికి ఢిల్లీ వెడితే అన్నదాత వచ్చాడు, అన్నదాత వచ్చాడు అన్నమాటలు వస్తాయి. మన బియ్యం ఎత్తుకు వెళ్ళడానికి ఈ మాటలుతప్ప, ఇక్కడ మనబియ్యం పంటలు నాశనమైతే చూచే పరిస్థితులు, సకాలంలో. సక్రమంగా చూడవలసినంత త్వరితంగా చూడలేదని చెప్పడంలో ఎలాంటి అతిశయోక్తి లేదు. లోపలకు వెళ్ళి గదిలో కూర్చొని ఎన్ని బాధలు పడినా మన ప్రభుత్వం బహిరంగంగా దానిని గురించి తగిన ఆందోళన చేసుకోవలసిన అవసరం ఉంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. Rigs గురించి మనం ఇప్పుడైనా గుర్తించాము. ఇది ఎప్పుడో గుర్తించవలసిన సమస్య. మన ఇరుగు పొరుగు రాష్ట్రాలు, మద్రాసుగాని మహారాష్ట్రగాని Food విషయంలో deficit states కాబట్టి వాళ్ళు కొంచెం త్వరగా జాగ్రత్త పడ్డారు. మనం surplus state అని పొందవలసిన జాగ్రత్తలు సకాలంలో పొందక పోయినందువల్ల ఈ ప్రమాదాలు వచ్చాయి. ఇప్పుడైనా rigs గురించి ఆలోచిస్తున్నారు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో తెలంగాణాగాని, రాయలసీమగాని ఏ యితర కోస్తా జిల్లాలలోగాని ఎక్కడెక్కడయితే వ్యవసాయాభివృద్ధిలో వెనుకబడిన ప్రాంతాలు ఉన్నాయో వాటిలో కనీసం సమితికి ఒక rig అయినా supply చేసే కార్యక్రమం ఒక ఏడాది లోపల తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంటుందని నేను మనవిచేస్తున్నాను. బోర్ వెల్ సెట్సు కాదు, రిగ్స్ కూడా ప్రతి పంచాయితీ సమితికి ఒకటి వస్తేతప్ప వారు సత్వరం తమ అవసరాలను తీర్చుకొనడానికి, అవసరమైన కార్యక్రమాలను చేపట్టడానికి వీలువుండదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇకపోతే ఫోర్తు ఫైవియర్ ప్లాన్‌గురించి రెండు మాటలు చెప్పాలి. ప్లానింగ ప్లానింగ్ అని మన ముఖ్యమంత్రిగారు యిదివరకు చెప్పారు. ఎప్పుడూ చెబుతూ వుంటారు-మేము ప్లానింగ్ వదల్లేదు అంటారు, ప్రతి ఏడూ ఒక ప్లాన్ వున్నదంటున్నారు. ప్రతి కుటుంబానికీ, ప్రతి వ్యక్తికీ ఒక ప్లాన్ వుంటుందని వినయపూర్వకంగా మనవిచేస్తున్నాను. చివరికి భిక్షుకుడికికూడా ప్లాన్ వుంటుంది. అరణాలు అడుక్కుంటే ఎట్లా ఖర్చు పెట్టాలనే ఆలోచనే ప్లాన్. ఈ ప్లాన్ ఎవరికీ లేదనుకోవడం పొరపాటు. ఆ ఏటా పెట్టుకునే ప్లాన్ విధానమే యిప్పుడు కొనసాగించడానికి ఏమి వచ్చింది బాధ? లేదు, ఫోర్తు ప్లాన్ కావాలి అంటున్నారు. దాని! నేను-వద్దు అనడం లేదు, ప్లాన్ చేయండి. అయితే ఏ విధంగా చేయాలి? మన శక్తినిబట్టి ప్లానా లేక మన కోరికలనుబట్టి ప్లానా? మన కోరికలనుబట్టి, మన పేరాశలనుబట్టి ప్లాన్ వేసి, లేని శక్తిని తెచ్చుకుందామని ప్రయత్నం సరియైనదేనా? ప్లాన్‌కు ఏది

పునాదిగా వుండాలి? పిండకొలది రొట్టా? లేక గొంతెమ్మ కోరికలు పెట్టుకుని, యింట్లో ఒక కె. జి గోధుమపిండికూడా లేకుండానే వీళ్ళకు షూరేలు చేయమంటే చేస్తారా? ఎక్కడనుండి తీసుకువస్తారు? ఎవరైనా అప్పుయిచ్చేవారు వున్నారా యిప్పుడు? లేరని, మూడు సంవత్సరాలు జపంచేసి మన మొరార్జీదేశాయ్‌గారు రోజూ రాత్రీ పగలూ చెత్తీ నోరూ మోసుకుంటున్నారే; గోల పెడుతున్నారే. నేను యిప్పుడు మొరార్జీదేశాయ్‌గారికి ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసినదేమీ కాదు— కేంద్రప్రభుత్వంలోనైతేనేమి, రాష్ట్రప్రభుత్వంలో అయితేనేమి పన్నులు ఎంత వరకూ పెంచాలో అంతవరకూ పెంచేశారు. ఇంక పెంచడానికి వీలులేదు, అవకాశంలేదు, ఉన్నదానిలోనే మనం సరిపెట్టుకుని వ్యవహరించాలని. ఆయన కేంద్రప్రభుత్వ ఆర్థికమంత్రిగా, డెప్యూటీ ప్రైమినిస్టర్‌గా దేశదేశాలలో భిక్షాటన చేసి, విఫలులై నిరాశతో పదేపదే చెబుతూవుంటే మన ముఖ్యమంత్రిగారుమాత్రం యింకా ఏదో ఆలోచించాలి అనడం హాస్యాస్పదంగా కనబడుతున్నది. మేము యిదివరకు అదనపు శిస్తుల వ్యవహారంపై ఆందోళన చేస్తే, ఆఖరికి భూమి శిస్తు రద్దుచేయడానికి మీకు యిష్టంలేకపోతే, బుద్ధిపుట్టకపోతే కనీసం ఆదాయాలపై పన్ను వేసే విధానమైనా ఆలోచించమంటే అది చేయడానికి వీలులేదు; ఎట్లా చేస్తాం, అని అప్పుడు ఖండించి, మొండిగా వాదించి యిప్పుడు దానిపై వేయక తప్పదేమోనని నెమ్మదిగా సూచన వదిలేస్తున్నారు. ఒక్కొక్కటి బయటకు తీస్తున్నారు, అన్నీ ఒక్కసారే వేస్తే బాగుండదని. ఇదీ ఒక ప్లానే.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి:—నేను సూచన చెయ్యలేదు. అది పత్రికలలో ఎట్లా వేసుకున్నారో నేనేమి చెప్పానంటే—మనవంటి రాష్ట్రంలో, వైశాల్యం యొక్క రాష్ట్రంలో యిది సాధ్యంకాదు; దానివల్ల చిక్కులు ఎక్కువవున్నవి; ఆదాయం తక్కువ వున్నది; కాఫీ, టీ వగైరా ప్లాంటేషన్సు వున్నచోట యిది సాధ్యంగాని, యిక్కడ సాధ్యంకాదని నేను చెప్పాను. నేను నేషనల్ డెవలప్‌మెంట్ కౌన్సిల్‌లో యీ విషయం చెప్పాను. మరి పేపర్సులో ఎట్లావచ్చిందో యీ విధంగా. నేనసలు స్వతంత్రపార్టీవారు దీనిని వేయించారేమో అనుకున్నాను. (నవ్వులు).

శ్రీ జి. లచ్చన్న:—బ్రహ్మానంద రెడ్డి గారి తరపున స్వతంత్రపార్టీ వారు యిచ్చే రోజులు వస్తాయి. ఇక పోతే ఫోర్తుప్లాన్ గురించి. ఈ విషయం చాలా సీరియస్‌గా ఆలోచించాలి. వినయపూర్వకంగా యీ సందర్భంలో ఒక విషయం మనవి చేస్తాను. నేనిప్పుడు రాజకీయంగా అవునని, కాదని ఒక అవకాశం తీసుకొని మాట్లాడాలని నా ఉద్దేశం కాదు. పరకమైన పన్ను వేసినా, ఇండైరెక్టుగాగాని, డైరెక్టుగాగాని, లైసెన్సు ఫీజులలోగాని, లేకపోతే

మరొకవిధంగాగాని, ఏ పన్ను వేసినప్పటికి, అది కనుస్యూమర్ పైన, సామాన్య వ్యక్తిపైన పరోక్షంగా పడదనిచెప్పడానికి అవకాశంవున్నదా? లేదని మువ్మాటికి మనవి జేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, తమకు తెలుసు, క్రిందటి శాసన సభలో మోటారు వెహికల్స్ టాక్సేషన్ బిల్లు తీసుకు వచ్చినప్పుడు — సీట్స్ పై టాక్స్ - మేము బస్సు ప్రొప్రైటర్స్ పై వేస్తున్నాం. పాసెంజర్సుపై వెయ్యడం లేదు, డబ్బు వున్నవారి నుండి తెచ్చి, బీదవారిని రక్షించాలి; అందరకు పన్నులు వెయ్యాలి అని వాదించినప్పుడు సూటిగా ముఖ్యమంత్రిగారికి ఒక ప్రశ్న వేశాము. 'మీరిప్పుడు సీట్స్ పై రేటు పెంచినందువలన పాసెంజర్సుపై ఆ చార్జి పెరగదని హామీ యివ్వగలరా?' అని అడిగితే 'ఆలోచిస్తాం, ఆలోచిసాం' అని చెప్పి వారం రోజుల్లోనే సంతకం పెట్టారు, వారం రోజుల్లోనే జి. ఒ. యిస్యూచేశారు. ఎవరిపైన పడింది అది? బస్సులలో తిరిగేవారు సామాన్యప్రజలు కాదా? వారి నెత్తిపై అది పడలేదా? లెక్కలు-వున్నది లేనట్లుగా, లేనిది వున్నట్లుగా గారడీ చేసి చెప్పవచ్చు,అది వేరే విషయం;ఇప్పుడు 210 కోట్ల ఆదాయం అంటున్నారు నానమ్మకం-230 కోట్లవరకు మన ఆదాయంపెరిగినదని 230 కోట్లుఆదాయంఅంటే, అడుక్కుతినే వాడిపైన, పాలుతాగే పసిపాపపైన పన్ను పడలేదని చెబుతారా! సగటున 55 రూపాయిలు వారి నెత్తిపైన పడలేదని చెబుతారా? అయితే సాధారణమైన వ్యక్తియొక్క రిటర్న్ ఎంత? అది చెప్పగలరా? ఇంకా పన్నులు పెంచాలని ఆలోచించడమనేది—పెంచండి, పెంచండి, ప్రతిపక్షంలో వున్నవారికి యిది పరోక్షంగా ఉపయోగకరం చేసినట్లె, కాని, అధికార పక్షానికే యిది తీవ్రమైన ప్రమాదపరిస్థితిని తెచ్చిపెడుతుందని మాత్రం నేను వినయ పూర్వకంగా మనవి జేస్తున్నాను. ఇది సరియైన ఆలోచన కానేరదు, అసలు వున్నశక్తి ఏమిటో మాకు మీరు చెప్పండి. ఆశక్తిని ఏవిధంగా వినియోగించా లనేది సరియైన ప్లాను అవుతుంది. మనకు వున్న ఫెసిలిటీస్ ఏమిటి? పొటెన్షి యాలిటీస్ ఏమిటి? రిసోర్సెస్ ఏమిటి? అవేమిటో ముందు మాకు చెప్పండి, చెప్పిన తరువాత మీరు పెంచండి, బాగుంటుంది, మేము ఒప్పుకోకపోతే మమ్మల్ని ప్రజలే ఛీఛీ అంటారు. మమ్మలను కాదు అంటారు ఆవిధంగా వున్న పొటెన్షియాలిటీస్ ఏమిటో చెప్పండి, రిసోర్సెస్ ఏమిటో చెప్పండి. అదేమీ లేకుండా ప్లాన్ వేయాలనుకుంటున్నాం, పన్నులు వెయ్యడానికి మీరు ఒప్పుకోవాలి అంటే—ఇదెక్కడి ప్లాను? ఇది సరియైనప్లాన్ కాదని ప్రభుత్వాన్ని వినయపూర్వకముగా హెచ్చరిస్తున్నాను. ఇది సీరియస్‌గా ఆలోచించవలసిన విషయం. అప్పుడే ఏదో డ్రాఫ్ట్ వ్రాసేశాము? గదా అని దానిపై ఫాల్స్ ప్రెస్టిజ్‌పై ఆధారపడవద్దని మనవి జేస్తున్నాను. రిసోర్సెస్ అన్నీ లిస్ట్‌అవుట్ చేయండి. డిస్కషన్ పెట్టండి, మేము తప్పకుండా

సహకరించడానికి సిద్ధంగా వున్నామని మనవిజేస్తున్నాను. అంతేగాని. మాకు యిష్టంవచ్చినవిధంగా ప్లాన్ తయారుచేస్తాం. అందుకు పన్నులువేస్తాం, మీరు ఒప్పుకోవాలి అంటే, మేము ఒప్పుకోము, ప్రజలు ఒప్పుకోరు. ప్రజలు ఒప్పుకోకపోవడమేకాదు. దీనివలన తీవ్రమైన ప్రమాదకరమైన పరిణామాలు కూడా ఏర్పడతాయాని, వాటిని దేశంలో తెచ్చిపెట్టడానికి మీరే కారకులు అవుతారని నేను మనవిజేస్తున్నాను. ఇండస్ట్రీస్ గూర్చి ఒకవిషయముచెప్పాలి. గత అయిదేళ్ళక్రిందట, పదేళ్ళక్రిందట ప్రారంభించిన ఇండస్ట్రీస్ గురించిఇందులో చక్కగా జాబితా వ్రాశారు. కొత్తగా ఏ పరిశ్రమలను ప్రారంభించబోతున్నారోమాత్రం యిందులో ఏమీలేదు. ఫలానా పరిశ్రమలగురించి ఆలోచిస్తున్నామన్నమాటలేదు. ఉదాహరణకు — పాణ్యాం సిమెంట్సు కర్నూలులో ప్రభుత్వం వున్నప్పుడు ప్రారంభించిన కంపెనీ అది. ఎప్పుడో, ఎవరో ప్రారంభించినదానిని తమ జాబితాలో వ్రాసేసుకున్నారు, ఎక్కడో పుట్టినదూడవెంట ఆవు మనయింట్లోకివస్తే పాలువస్తాయనుకోవడంవలన లాభం లేదు. పరిశ్రమలలో చాలా వెనకబడివున్నాం. ఈసందర్భంలో ఒకవిషయం మనవిజేయదలచుకున్నాను. ఈనాడు గ్రామీణప్రాంతాలనుండి అనేకమంది జనం తమదైనందిన జీవనానికి ఆస్కారంలేక బస్తీలకు వచ్చేస్తున్నారు, వారికి గ్రామాలలో బ్రతుకుతెరువులేదు. గాంధిశతజయంతి జరుపుకునే ఈసమయంలో ఈ నగ్నసత్యాన్ని గుర్తించి. గ్రామీణప్రజలు స్వయంపోషకత్వాన్ని సాధించుకోనడానికి, వారికి శక్తి రావడానికి ఏపరిశ్రమలను గ్రామీణప్రాంతాలలో ఏర్పాటుచేయడం అవసరమో ఆలోచించాలి. వాటిని ఏవిధంగా నడపించగలమనేదికూడా ఆలోచించాలి. బస్తీలలో మనకు సర్వసాధారణంగా కనబడుతున్నది — బెజవాడలోగాని. గుంటూరులోగాని, హైదరాబాదులోగాని, వరంగల్లులోగాని, ఎక్కడచూసినప్పటికి, రోడ్డువెంట, మురికికాల్వలవెంట కుక్కలకంటే హీనంగా ఎంగిలి విస్తరాకులపై పోట్లాడుకుంటూ తిరిగే భార్యాబిడ్డలు పడుతున్న బాధలు మనంచూస్తున్నాం. స్వరాజ్యంవచ్చి 21 సంవత్సరాలైనది. మనంయిది నాగరికప్రపంచమంటున్నాం. ఈపరిస్థితులను ఎట్లా నివారించాలి ? గ్రామీణప్రాంతాలలో కుటీరపరిశ్రమలు, చేతి పరిశ్రమలు, యింక ఏరకమైన పరిశ్రమలను ఏర్పాటుచేస్తే వారికి స్వయం పోషకత్వం చేకూరుతుంది ? ఈవిషయాన్ని ప్రభుత్వం ఏమాత్రం కూడా ఆలోచించకపోవడం శోచనీయం. దీనిపై ప్రత్యేకశ్రద్ధ తీసుకోవాలి,

అగ్రికల్చర్ గురించి చాలా బ్రహ్మాండంగా. ఆశాజనకంగా, ఆకాశానికి ఎగిరిపోయేట్లుగా గవర్నరుగారు ప్రసంగంచేశారు.

"This year, at the instance of the State Development Board, the Zilla Development Boards have prepared 66 Area Development Schemes so far involving a total outlay of nearly Rs. 40 crores. Of these, 16 schemes involving an outlay of four and a half crores of rupees have already been approved by the Agricultural Refinance Corporation and are in various stages of implementation."

మేము శాసన సభ్యులం, బ్రతికేవున్నాము ఇంకా. ఈ స్టేటు డెవలప్ మెంటు బోర్డులో అంతా అధికారవర్గమే, శాసనసభలో అన్ని పార్టీలను సహకరించమని చెబుతూ వుంటారు. అందులో ఒక్క అనధికారికైనా యిచ్చారా? ఒక సామెత వుంది. ఒక పెద్దమనిషి చెబుతాడు. ఎలుగుగొడ్డు వస్తున్నదని మీరంతా చచ్చిపోతారు. తొందరగారండి. నన్ను కౌగలించుకోండి అని. ఎలుగుగొడ్డువస్తే అతనిచుట్టూవున్నవారిని ఎత్తుకుపోతుంది. తను క్షేమంగా వుంటాడు. ఆ విధంగా ప్రతిపక్షాల సహకారం, శాసనసభ్యుల సహకారం కోరుతూ వున్నారు. స్టేటు డెవలప్ మెంటు బోర్డులో జిల్లా డెవలప్ మెంటు బోర్డులో ప్రభుత్వం గుర్తించిన పార్టీల తరఫునుంచి అయినా ఒక్కొక్క ప్రతినిధివుంటే వారికి ప్రమాదమా, వారిగుట్టు బయటపెడతారా? ఎందుకు అందులో ప్రాతినిధ్యం యివ్వకూడదు? డెవలప్ మెంటుకోసం పెట్టమన్నారు. ఎంతమంది డెవలప్ అయినారో, ఎంతమంది లేదో కాని దేశంలోని ప్రజలు మాత్రం పతనమవుతున్నారు. జిల్లాపరిషత్తులలోను, సమితులలోను డ్రౌట్ రిలీఫ్ కోసం ఎన్ని డెవలప్ మెంట్ స్కీములు కాగితాలమీద శాంక్షను అయినాయి. అయినా. చెరువుగట్టుమీద తట్టెడుమన్ను అయినాలేని పరిస్థితి వుందని రిపోర్టులు వచ్చాయికదా. ప్రభుత్వం దీనిమీద ఎంక్వయిరీ పెట్టినందుకు మాత్రం అభినందిస్తున్నాను. ఇవన్నీ ఎందుకు జరగాలి? 40 కోట్లు అన్నారు. 16 స్కీములు నాలుగున్నర కోట్లు అన్నారు. అవేవో కనీసం మాకు తెలియవలసిన అవసరం వున్నదా. లేదా? ఇట్లా అయితే బాగుంటుందని లేకపోతే ఇట్లా అయితే బాగుంటుందని ఒక్కమాట చెప్పుకోడానికైనా శాసన సభ్యుడికి హక్కులేదా? మేము అందుకు నోచుకోలేదా? ఇదేమి ప్రజాస్వామ్యం? ఏమి ప్రజాసహకారం? 40 కోట్ల స్కీములంటే జాగ్రతగా ఆలోచించాలి. మాకు గుండె బేజారెత్తిపోతున్నది. ఈ 40 కోట్లతో 40మంది బాగుపడతారో, 80 మంది బాగుపడతారో తెలియదు కాని ప్రజలసొమ్ము— యీ 40 కోట్లు దుర్వినియోగము కాకుండా మాత్రం వుండాలని వినయపూర్వకంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఎడ్యుకేషనుగురించి భాస్కరరావుగారు కూడ చెప్పారు; తీర్మానాన్ని బలపరుస్తూ. ఈనాడు ఎడ్యుకేషనుకు తగినంత వున్నదా అంటే లేదు. చాలదు. ఎంత పర్సంట్ వుంది? 25 పర్సంటు

అంటున్నారు. 20 పర్సెంటు అంటున్నారు. 70–75 పర్సెంటువరకు యింకా ఇల్లిటరేట్స్ వుండే పరిస్థితి వుంది. విద్యా విధానం చూద్దామంటే చదువుకున్న ప్రతి ఒక్కరూ తిండిలేక బజారుల వెంటతిరిగే ఫలితాలనే యిస్తున్నది. స్వయం పోషకంగా, నా బ్రతుకు నేను బ్రతుకుతాను అనే ఆత్మవిశ్వాసం, ఆలోచనా శక్తి యివ్వగలిగిన ఎడ్యుకేషను మనకు లేదనే సంగతి మనకు స్టాట్యూలతో, ఆర్గ్యుమెంట్సుతో నిమిత్తంలేకుండా ప్రత్యక్షంగా మన ఎదుటవుంది. ఇదే వాస్తవ పరిస్థితి. ఎక్స్‌పెరిమెంట్సుతో సరిపోతున్నది మన ఎడ్యుకేషను విధానం. 7 వ స్టాండర్డ్ అన్నారు. మల్టి పర్పస్ హైస్కూల్స్ అన్నారు. పి. యు. సి. అన్నారు. మళ్లా ఇదేమీ కాదు, జూనియర్ కాలేజీలు, సీనియర్ కాలేజీలు అంటున్నారు. ఇదంతా స్వతంత్రం వచ్చి 11 సంవత్సరాలు అయిన తర్వాత పరిస్థితి, అధికారానికి వచ్చినవారికల్లా ఒక్కొక్కరికి ఏ రాత్రి ఏ బుద్ధి పుట్టితే ఆ తెల్లవారి ఆ స్కీము పెట్టడం. సమాజంలో బాధ్యత వహించవలసిన యిమ్మీడియెట్ పౌరులు యీనాడు కాలేజిలలోవున్న విద్యార్థులు, ఆ తర్వాత హైస్కూలులో వున్నవారు వస్తారు వారికంటె అడుగునవున్న నాలుగవ తరానికి వెడితే పంచాయతి సమితులలో ఎలిమెంటరీ స్కూల్సులోవున్న పిల్లలున్నారు. ఈనాడు ఆ పిల్లలకు చదువు వున్నదని శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డి గారుకూడ గుండెమీద చేయివేసుకొని చెప్పలేరని నేను సగౌరవంగా మనవి చేస్తున్నాను. రాబోయే—భవిష్యత్తు తరం ఎంత హీనాతిహీన స్థితిలో వున్నదో—ఎలిమెంటరీ లెవెలు విద్యా విధానం సర్వనాశనానికి జారిపోయిందో గుర్తించవలసిన సమయం ఇప్పటికే మితిమించిపోయింది. దీనిని గురించి సీరియస్‌గా ఆలోచన చేయాలి. ఇప్పటికే చాల ప్రమాద స్థితికి వచ్చింది దీనిని సరిదిద్దుకోవలసిన అవసరం వున్నది. యూనివర్సిటీలు పాలిటిక్సులో కాలక్షేపం చేయడం కంటె, కాలేజిలలోని అపాయింట్‌మెంట్సులో పాలిటిక్సు చేయడం కంటె కనీసం భావితరంవారున్న ప్రాథమిక విద్య దశలోవున్న బాలబాలికల భవిష్యత్తుగురించి అయినా కనీసమైన ఆలోచన జరగవలసిన అవసరం వున్నది. మెడికల్ ఇన్‌స్టిట్యూషన్స్ గురించి ప్రజలకువున్న ఆందోళన ముఖ్యమంత్రిగారు గమనించి ఒక చర్య తీసుకున్నారు. దానిని ఎవరం కూడ కాదనడం కాదు కాని దాని ఇంప్లిమెంటేషనుతో దాని ప్రతిష్ట గొప్పతనం ఆధారపడివున్నాయి. ఏవిధంగా అమలు పరుస్తారో నాకు కొన్ని డౌట్సు వున్నాయి. ఈ మధ్యన తుఫానుబాధిత ప్రాంతాలలో తిరుగుతున్నప్పుడు నాలుగైదు ఇన్సిడెంట్సు నా దృష్టికి వచ్చాయి. క్రొత్త పద్ధతులు వచ్చాయి— డాక్టరులను పిలిస్తే, నేను వస్తే నా బ్రతుకు పోతుంది అని కబురు వచ్చింది.

జి. ఒ. లో వున్నది, తరువాత నేను చదువుకుని చూచాను. ఇప్పుడు జరుగుతున్న ఫాక్ట్ యిది. మనకు హాస్పిటల్స్ లేని గ్రామాలు నూటికి 90 వున్నాయి కదా. ఇదివరకు డాక్టరుకు కబురుపెడితే రావడం జరుగుతూ వుండేది. నేను రూరల్ ఏరియా విషయం మనవి చేస్తున్నాను. అర్బన్ ఏరియాలో ఎంత మంది సి. ఐ. డి. లను పెడతారో, ఎంత నిజాయితీ వుందని తెలుసుకొంటారో నాకు తెలియదు కాని పల్లెటూరిలో మాత్రం డాక్టరుకు కబురుపెట్టితే—రండి, డబ్బు కట్టండి, రశీదు తీసుకోండి తరువాత కాని నేను రాను అనే స్థితి వున్నది. వస్తే చీటీముక్క వ్రాసిచ్చే స్థితి వున్నది. దీనిని గురించి ఇమ్మీడియేట్‌గా పరిశీలించి తగు ఆలోచన చేయవలసివుంటుందని మాత్రం మనవి చేస్తున్నాను. తెలంగాణా సేఫ్ గార్డ్స్ గురించి నేనిప్పుడు ఎక్కువగా ప్రసంగించదలచుకోలేదు. కాని ఇది ఒక ప్రమాదకరమైన పరిస్థితికి వచ్చిందని మాత్రం మనవిచేస్తున్నాను. తెలంగాణా వారికి అన్యాయం జరగలేదని ఎవరైనా అనుకుంటే అదిపొరపాటు. జంటిల్‌మన్స్ అగ్రిమెంటు సక్రమంగా అమలుకు రాలేదు. అది అమలుకాకపోవడానికి లేకపోతే సేఫ్‌గార్డ్స్ సక్రమంగా అమలుకాకపోవడానికి, అమాయకులైన ప్రజలు ఆంధ్రలో కాని, తెలంగాణాలో కాని హింసించబడడం కాని, పీడించబడడం కాని, బాధించబడడం కాని చాల శోచనీయమైన విషయం. తప్పు ఒకరిది, శిక్ష మరొకరిది అయింది. ఇదేమి న్యాయమవుతుంది ? నేను దీనినిగురించి ఇంతకంటె ఎక్కువ ప్రసంగించదలచుకోలేదు. మనం తుఫాను పరిస్థితిని ఎంత ప్రమాదకరమని, ఎంత సీరియస్ అని గమనించామో, డ్రౌట్ కండిషన్సును ఎంత సీరియస్ అని గమనిస్తున్నామో, చెరకు సమస్యను ఎంత సీరియస్ అని గమనిస్తున్నామో వాటన్నిటికంటె పదిరెట్లు ప్రమాదమైన, సీరియస్ సమస్య ఇది. ఇంటిగ్రేషన్ గురించి కేకలు, సిద్ధాంతాలు, సూత్రాలు చెప్పుకునే రోజులు యివి. ఈనాడు బిజినెస్ అడ్వయిజరీ కమిటీలో దీనిని సాయిలా ఫాయిలాగా చర్చించి ఎక్కడెక్కడ లాప్సెస్ వున్నాయో, ఎట్లా సరిదిద్దుకోవాలో అనే దానిని గురించి ఒక పద్ధతికి రావాలి. ముఖ్యమంత్రిగారు దయచేసి—వారికి తీరిక లేకపోతే ఒకరిద్దరు మంత్రులను, పెద్దవారిని పెట్టి తెలంగాణానుంచి, ఆంధ్ర నుంచి పదిమందిని ఏర్పాటుచేసి ఒక సమన్వయ విధానం తీసి యీ శాసన సభ సమావేశం ముగియకముందే ఒక డిక్లరేషన్ చేయడం జరగాలి. ప్రజలలో ఉద్రేకాలు రెచ్చిపోతున్నాయి కొన్నిమాటలు వింటుంటే కష్టంగా వున్నది. అటువంటివి రాకూడదు. భారతజాతి ఐక్యత గురించి త్యాగాలు చేయాలని ఇక్కడ ఉపన్యాసాలు చెప్పి ఇక్కడ మనలో మనం ఒకరినొకరు అర్థచేసుకొని గౌరవించుకోలేని పరిస్థితి వస్తే ఇది హృదయవిదారకమైన పరిస్థితి అని మనవి చేస్తున్నాను. అడ్వయిజరీ కమిటీలో ముఖ్యమంత్రిగారు దీనినిగురించి ఏదైనా

ఆలోచనచేసి సమన్వయభావంగా ఒక అంగీకారానికివచ్చి యీ శాసనసభ ముగిసే లోగానే యీ శాసనసభా వేదికనుంచి ఒక డిక్లరేషన్ చేయవలసిన అవసరం వుంది. మామూలుగా మంత్రం చెప్పవచ్చు గాని, యిప్పుడు చాలకష్టం అవుతుంది. దీనివల్ల చాలా సీరియస్ పరిణామాలు అప్పుడే ప్రారంభమైనాయి. సర్దుబాటు చేసుకోడానికి ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకోవలసివున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. రివర్ వాటర్స్ డిస్ప్యూట్ గురించి—ఇది ఒక ప్రమాదపరిస్థితికి వచ్చివున్నది. దీనిని గురించి పూర్వంనుంచే విషయాలు, మంచిచెడ్డలు తెలిసిన ఆఫీసరులు యీనాడు మన సెక్రటేరియటులో ఎంతమందివున్నారో నాకుతెలియదు. బ్రహ్మానంద రెడ్డి గారు పూర్వంనుంచీ దీనిని జాగ్రతగా పరిశీలిస్తున్నారు కనుక వారికి తెలియ వచ్చు. మంత్రివర్గంలో ఎంతమందికి ఆ అవకాశంవుందో తెలియదు. ట్రిబ్యునల్‌కు వెళ్ళిందియిది. ఆంధ్రులకు ఒక ప్రత్యేకతవుంది. ఆంధ్రులు ఆవేశపరు లని, సమయంవచ్చినప్పుడు చెప్పవలసిన మాట చెప్పలేక పైకివచ్చి కేకలువేయ డంలో ఎక్స్‌పర్ట్స్ అని వుంది. మనం కాస్త చివరపడిపోయాము. జాగ్రఫీ అనుసరించి – మైసూరులో సర్వే జరుగుతున్నదని తెలుస్తోంది. నాగార్జునసాగర్ అప్పర్ రీచస్‌లో మైసూరువారు, మహారాష్ట్రవారు ఏదో ఆలోచిస్తున్నారు. మనకు రెండు ప్రాజెక్టులు ఉన్నాయి. కృష్ణా ఆనకట్టవుంది, నాగార్జునసాగర్ వున్నది అనుకుంటే సాగర్‌దగ్గరకువెళ్ళి జపం చేసుకోవాలికాని నీటిచుక్కరాని పరి స్థితి వస్తుందని సామాన్యవ్యక్తులు, మావంటివారు భయపడటంలేదని అనుకుంటే పొరపాటు. శ్రీకాకుళంజిల్లాలో బహుదానది మీద సర్వే అవుతోంది. పది సంవత్స రాలుగా మనవిచేస్తున్నాం. పైన అడ్డుకట్ట కడుతున్నారు, దిగువనఉన్న ఇచ్ఛాపురం ఫిర్కాలో 15 గ్రామాలు దెబ్బతింటాయని చెబుతూవచ్చినా అలక్ష్యం చేసారు. వారు కట్టివేసారు. ఇపుడు ఒక చుక్క నీరు కూడారాదు. మహేంద్రతనయ మీద పైడిగాం ప్రాజెక్టు సర్వే అవుతోందని మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. పునాది వేసిన తరువాత ఏమిటి అని అడిగితే మరలరండి అని చెబుతారు. ముందుగానే జాగ్రత్త పడవలసిన అవసరంఉంది. ఇటువంటి విషయాలన్నీ ఆలోచన చేయవలసిఉంది. లా అండ్ ఆర్డర్ గురించి ఒక మాట మనవిచేయాలి. ఏదైనా ప్రమాదం వచ్చిన తరువాత ప్రమాదం వచ్చిందని చెప్పుకోవడం మనకు అలవాటు. రాకముందే ఎక్కడైనా ఏదైనా సంఘటన జరిగితే పూర్తి వివరాలు తెలుసుకొని అక్రమమైన, అరాజకమైన, ఉద్దేశ పూర్వకమైన, దౌర్జన్య చర్యలకు ఎవరు బాధ్యులైనా, ఉగ్రవాదులైనా, మితవాదులైనా, స్వతంత్ర పార్టీ వారైనా, ఎవరు బాధ్యులైనా నిర్దాక్షిణ్యంగా శిక్షించ గలిగిన ఆత్మ విశ్వాసం, నీతినిజాయితీ ప్రభుత్వంలో ఉంటే లా అండ్ ఆర్డర్ మేన్‌టేన్ చెయ్యగలము. అది జరుగలేదు. చూద్దాం అంటూంటే ప్రాణం మీదకు వచ్చిన తరువాత గరళం అందించినా ప్రయోజనం ఉండదు. గాంధీ సెంటినరీకి సంబంధించి చిట్టచివరలో ఐనా స్థానం దొరికింది—సంతోషం. గాంధీ సెంటినరీ సంవత్సరం అంతా

రాష్ట్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వాలు మహాత్మాగాంధీ, అనేక ఆదర్శాలు గల్గినే దేశానికి శాంతి, ముక్తి అని ఉపన్యాసాలు సంవత్సరం అంతా నడిపిస్తూ ఉంటున్నారు 21 సంవత్సరాల పరిపాలనలో గాంధీగారి విధానాలకు ఎన్నిసార్లు భంగం కలిగించామో ఆత్మ పరిశోధన చేయండి. ఎందుకు దేశానికి ఇంత దౌర్భాగ్య పరిస్థితి వచ్చింది. మనం నీతి నిజాయితీలతో పరిపాలించామా అనేది ఆలోచించండి. శాసన సభ్యులకు ప్రజలకు కూడా స్వేచ్ఛ ఇవ్వండి. అందుకు తగిన బందోబస్తు చేయండి. లేకపోతే చెప్పిన ప్రకారం నీతులు, దూరేవి దొమ్మరి గుడిసెలు అనే పద్ధతిగా [illegible] అవుతుంది. ప్రతి నిత్యం గాంధీగారి ఆశయాలను వల్లిస్తూ మాటలలో ప్రయోజనం ఏమిటి? గాంధీ గారు భద్రంగా రాజఘాట్‌లో 14 అడుగుల సిమెంటు పునాది క్రింద ఉన్నారు. ఆయనకేమీ లోటులేదు. ఏమీ జరిగిపోలేదు. నీతి నిజాయితీ ఉండే పరిపాలన అమలు చేయడానికి తగిన ప్రయత్నం చేయాలని మనవి చేస్తూ, తమరు మరల బెల్ కొట్టకుండానే సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

Sri P. V. G. Raju (Gajapathinagaram) : - Sir, I must thank you for having been kind when I was unwell If I am not able to speak loudly. I may be excused. I like to say, after reading this speech of Governor, a few words on the subjects with which I have some experience. About the Medical Services I feel that we should be more realistic. The money that we have allotted to the Civil Surgeons and Assistant Civil Surgeons is not enough. I think we should take an exemple of what is happening in Punjab. When Prat. p Sin h Kairon was Chief Minister they had a service in Punjab of paying the doctors very well. As a matter of fact, the salary of a doctor in Punjab was Rs. 4,000. I feel that we should pay our Surgeons more than we purport to pay them now. Therefore, I would like to suggest that we should have medical service of an All India nature and develop it in our State Now they are recruited in the State and not transferred from one State to another. People talk of integration, but I feel we should take integration basically. Without that, there connot be any integration and to start with, we may have medical integration. Therefore we should favour the formation of an All India Medical Service and recruit doctors not only from Andhra but all over the whole country. A doctor from Kashmir should be able to serve the people in Andhra and doctor recruited in Andhra must be able to serve in Gujarat, etc. Therefore, we should have an All India Medical Service.

I would also suggest that we must have a Post-graduate Institute in Andhra in the 4th Plan. In Chandigarh where they looked after me, the hospital was built at a cost of Rs. 7 crores; but Rs. 7 crores for a hospital is not very much. The actual expenditure is nearly Rs. 1 crore on that hospital Therefore I suggest we support All India Medical Service and also in Andhra Pradesh we must have a Post-graduate Institute of Medicine.

Also I would like to say a few words about Education. I am sorry that Mr. Srinivasa Iyengar is no longer the Vice-Chancellor of the Andhra University. He is a great literary person and he is from the educational field. While I have all respect for Mr. Bullayya who [illegible] lor of the Andhra University,

I may suggest we should distinguish between educationists and administrative personnel. Administrative personnel may be good in the administration of the Education Department, but I think in the Universities we should give greater priority to educationists who have some interest in science and literature. While we can have administrative people as Vice-Chancellors, I believe the Government should have as little as possible to do in the administration of the Universities I would like to suggest that we support an All India Educational Service. As a matter of fact, there was a suggestion that there should be an All India Educational Service. I think we should approve of it because when I went to Guntur to attend a meeting of Post-graduate Institute I was happy to find young men from Kashmir who were teaching something in Post-graduate Institute in Guntur and therefore I feel with All India Educational Service we can have people from Assam, Kashmir and Gujarat, etc. As a matter of fact, a person from Andhra may teach in Madras and in Bengal and therefore there will be integration of Educational Service in India. Also I may suggest that in future, we may also see to it that Vice-Chancellors of the Universities are people from outside the State from Gujarat, from Kashmir, etc. I am not suggesting any name, but only making a general suggestion.

Also I feel we should support the formation of All India Science and Technological Service. As a matter of fact Dr. Haridas Khorana who won the Nobel Prize is a Punjabi who went to America and taken American citizenship because he could not get a job in India and therefore we lost a Nobel Prize Winner. People like Dr. Khorana and Dr. Chandrasekhar, nephew of Dr. C. V. Raman have gone away to America and Dr. Chandrasekhar is a leading Astro-physicist in America. We must not lose our Indian talent in this manner and we must have an All India Science and Technological Service.

I may also say something about industry. As a matter of fact friends have been talking a lot of big industry and saying "Why should we not have a big industry in Andhra?" Sometime back there was an agitation for integrated Steel Plant in Andhra. While I support having big industries in Andhra I am afraid it is the duty of members of Legislature and also members of the Government to inform the public of what big industry means. Nobody seems to value industry on the basis of the number of people who work in the industry. While the integrated steel plant would cost Rs. 500 crores, only 200 workers will work in the integrated steel plant and that means for one person who will work in the industry we will have to invest Rs. 25 lakhs and therefore 1:25 lakhs is the ratio. As a matter of fact for Rs 25 lakhs we can have a small scale industry where 500 people can work and therefore the ratio would be 5000 rupees per worker in the industry. As a matter of fact we should take an example of Punjab and also Japan. Japan is one of the leading industrial countries of the world as you know and in Japan small-scale industry has been so well developed that they are able to compete with the big industry in the world. Pratap Sing Kairon when he was Chief Minister, said that Punjab should have small scale industries and technological industry. In the same way, we should develop small scale industry in Andhra and be clear in our minds that big

industry may sound very fine but for the investment it does not pay for the number of people who work in the industry.

I would also like to say a few words about agr.culture and take your leave. As a matter of fact, if you want to develop agriculture we should take an example from Israel; they have very little water because of the desert co ditions and yet they developed agriculture very well through sprinkler irrigation. We shou'd develop sprinkler irrigatio.ı in Andhra in a big way and therefore may I suggest to the Minister of Agr.cul.ure that he may kindly look into matters of agriculture in Israel and try to d.ıplicate the same method in Andhra. With this type of irrigation it will be very fine and we can d-velop our agriculture. I would als› like to suggest that we should have All India Agricu.ture Service. Agriculture is a State subject, but we should distinguish between knowledge and servic.. While knowledge may be to the whole world, service belongs only to the State. Therefore, while Andhra may have its own service, we can have knowledge as far as agricu tuıe is concerned. Therefore I suggest we should support an All India Agriculture Service to start with and slowly develop it l ter on.

Sir, I want to thank you for giving me this opportuni y to say a few words· I am sorry I cannot make a long speecn because of my difficulty in talking loudly but thro.gh you I want to thank the members for giving me this opportunity.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—అధ్యక్షా. ఈ సంవత్సరం మన రాష్ట్రములో తీవ్రమైన కరువు పరిస్థితులు ఉన్నాయి. రాష్ట్రం మొత్తంగా 180 తాలూకాలలో తీవ్ర కరువు పరిస్థితులు ఉన్నాయి. 1,27,00,000 జనాభాను యీ కరువు పరిస్థితులు బాధిస్తున్నాయి. పరిస్థితులు యిట్లా ఉన్నటువంటి సమయంలో అక్టోబరు మాసంలో వర్షాలు కురిశాయి. ఆ వర్షాలు కూడా రాష్ట్ర మొత్తంగా ఒక విధముగా కురవలేదు. కురిసినటువంటి వర్షాలను ఆధారం చేసుకుని ప్రభుత్వం కరువు పోయిందనేటటువంటి విధానానికి వచ్చినట్లుగా అగుపడుతున్నది అధ్యక్షా కరువు తీవ్రత యీ వర్షంవల్ల తగ్గిందనేది ముఖ్య విషయం. వాస్తవం కూడా అది. కాని కరువు పరిస్థితులు పూర్తిగా పోయాయా అని ప్రశ్నించుకుంటే మాత్రం పోలేదని గ్రహించాలి. ఇప్పటికీ రాష్ట్ర మొత్తంగా కొన్ని చోట్ల త్రాగడానికి నీరు లేని పరిస్థితులు ఉన్నాయి. అది మంత్రిగారికి కూడా తెలుసును. ఈ సిద్దిపేట పరిస్థితి తీసుకుంటే యీ రోజుకూడా మంచినీరు లేదు. మంచి నీటికి కటకట అనుభవిస్తున్నారు, అట్లానే రాష్ట్రంలో యింకా చాలా చోట్ల మంచి నీటి కరువు కూడా ఉంది. ఇలా ఉండగా ఆంధ్ర ప్రభుత్వంవారు కరువు గురించి చాలా నిర్లక్ష్య వైఖరి వహించినట్లు అగుపడుతున్నది. అధ్యక్షా. గత 30—40 సంవత్సరాలలో ఇట్లాంటి కరువు చూడలేదు అని అందరం ప్రభుత్వ ప్రతినిధులతో సహా అంచనా వేశారు ఆ మేరకు సెప్టెంబరునుంచి వచ్చేటటువంటి జూను వరకు 10 మాసాలకు ఆయా జిల్లాలలో మాస్టరు ప్లాన్సు తయారుచేసి ప్రభుత్వానికి పంపించండి అని చెప్పారు. మాస్టరు ప్లాన్సు తయారైనవి. కాని ఆ మాస్టరు ప్లాన్సు ఏమయ్యాయో అర్థం కాలేదు. మరల గవర్నరు అడ్రస్సులో చూస్తే. అక్టోబరునుంచి ఫిబ్రవరి వరకు యివి కరువు మాసాలుగా పరిగణిస్తూ వాటికి 15 కోట్ల రూపాయలు వెచ్చిస్తామని చెప్పారు. ఇది చాలా శోచనీయంగా ఉంది.

అధ్యక్షా, 10 మాసాలలో 15 కోట్లు ఖర్చు పెట్టలేని మెషినరి అక్టోబరునుంచి ఫిబ్రవరి 69 కి 15 కోట్లు రూపాయిలు ఖర్చు చేసామని చెబితే ఎట్లా అర్థం చేసుకోవలెనో మరి ప్రభుత్వం కరువు పేరుతో యింత మొత్తం చూపించి ఏమిచేయమంటారు, డబ్బు కేటాయించాము. పరిస్థితిలో మార్పు రాలేదు మేము చేసేది ఏమీ లేదని తప్పించుకోవడానికి మార్గంగా ఆలోచన చేస్తున్నట్లు అర్థం అవుతోంది. ఈ రోజు కూడా మనం చూస్తే - కొన్ని ప్రాంతాల్లో వర్షాలు పడ్డాయి. చెఱువులలోకి నీరు వచ్చింది. కాని రైతులు విత్తనాలు లేక బాధపడుతున్నారు. వారికి విత్తనాలు సప్లయిచేయలేని స్థితిలో వున్నాము. దానికి డబ్బు కావాలి. డబ్బుకూడ ఇచ్చే పరిస్థితిలో లేము. కరువుపేర, తక్కావీ ఋణాలపేర కొన్ని లక్షల రూపాయలు జిల్లాకు కేటాయించాము అని చెబుతున్నారు. కాని వాస్తవంగా అతి చాలా తక్కువగా ఖర్చుపెట్టబడుతున్నది. కర్నూలు జిల్లాలో నవంబరు ఆఖరు వరకు 7 లక్షలు ఖర్చుపెట్టాలని చెప్పారు. ఇంత వరకు ఎంత ఖర్చు పెట్టారని అడుగుతున్నాను. మేము కడప, అనంతపురం జిల్లాలో పర్యటించాము. కేటాయించిన డబ్బు ఖర్చుకావటంలేదు మిషినరీ చాలా స్లోగా నడుస్తున్నది రైతు వద్ద డబ్బు లేదు. బయట 5 రూపాయల వడ్డీకి తెచ్చుకోలేడు. తెచ్చుకొన్నా తీర్చుకోలేడు. రైతులకు ఎలాగైనా వెంటనే డబ్బు అందచేసి వారిని కరువు నుండి విముక్తి చేయాలి. ఇప్పుడు కాస్త వర్షం పడింది కనుక ఫాడర్ పరిస్థితి కొద్ది మెరుగు అయింది. ఖరీఫ్ క్రాప్ దెబ్బ తిన్నది కనుక ఇప్పుడు వచ్చే ఫాడర్ మూడు మాసాలకంటె ఎక్కువ వుండదు. రైతులకు 7 మాసాలు అయినా వుండాలి కనుక ఈ ఫాడర్ పెద్ద సమస్యగా తయారైనది. ఖరీఫ్ క్రాప్ దెబ్బ తిన్నది. రబీ క్రాప్ ఎప్పుడు వస్తుందో తెలియదు. ఖరీఫ్ క్రాప్ దెబ్బతిన్నది కనుక ఫాడర్ స్టోర్ చేసి రైతులకు అందచేయాలి. గడ్డి పేర లోన్స్ ఇవ్వమంటే 50 రూపాయలిచ్చారు. ఇక్కడ సెల్ఫ్ సెక్యూరిటీలో ఇస్తే చాలునని చెప్పాము. సెల్ఫ్ సెక్యూరిటీకే లేదు, 50 రూపాయలు ఇవ్వటం లేదు. 50 రూపాయలు ఇవ్వటానికి ఎంత ఆస్తి కావాలో నాకు అర్థం కావటంలేదు. ఇక్కడ పాస్ అయిన తీర్మానం గ్రామసీమల్లో అసలు జరగటంలేదు. గుంటూరు జిల్లా అదృష్టమో, ముఖ్యమంత్రిగారి చల్లని చూపు పడటంవల్ల అక్కడ 150, 200, 300 రూపాయలు గడ్డి లోన్స్ ఇచ్చారని తెలుస్తోంది. ప్రక్కనున్న మాకు 50 రూపాయలు ఇవ్వమంటే కష్టంగా వుంటున్నది. ముఖ్యమంత్రిగారి జిల్లా కాబట్టి ఇచ్చారేమో కాని ఇతర జిల్లాలకు లోన్స్ రావటం లేదు రెవెన్యూ మంత్రిగారు న్యాయ దృష్టిలో ఆలోచించాలి. కరువు పనులపేర ఎంత ఖర్చు పెట్టినా కూలీలకు సరిగా ముట్టటం లేదు. రోజుకు రెండు రూపాయలు ఇవ్వవలసింది 1 20 మాత్రమే ఇస్తున్నారు. మా జిల్లాకు వచ్చినప్పుడు మంత్రి గారికి చెప్పాము. కరువు పేర డబ్బు కాజేసిన పెద్దలున్నారు. మా జిల్లాలో గజ్జలకొండ, మార్కాపురం తాలూకాలో కరువు పనుల నిమిత్తం చెఱువు రిపేరు చేయుటానికి 10 వేల రూపాయలు ఇస్తే పాతరాళ్ళనే కొత్తగా మలచి బిల్లు తయారు చేసి draw చేశాడు. దానిని రెవెన్యూ మంత్రిగారి దృష్టికి తెచ్చుకురావటం జరిగింది. కాంక్రీట్‌గా చేతికి చిక్కిన case ఇది. దుర్వినియోగం

అయిందని చెప్పినా ఇంతవరకు చర్యతీసికోలేదు. దుబారా జరుగకుండా చూడాలి. అసలు కరువును శాశ్వతంగా నివారించే పథకాలు ఏవీ తీసికోవటం లేదు. ఈ 21 సంవత్సరాల కాంగ్రెసు ప్రభుత్వంలో మెట్టప్రాంతాల్లో బావులకు విద్యుచ్ఛక్తి సప్లయి చేయించి రైతులను ఆదుకోవాలి. రాయలసీమ కరువుకు పెట్టింది పేరు గుంతకల్లు కాలువకు కేటాయించిన మొత్తం స్వల్పంగావుంది. పులివెందల కాలువపని ప్రారంభం కాలేదు. తెలంగాణాలో పోచంపాడు పరిస్థితి అలాగే. కరువు ప్రాంతాల్లో వున్న ప్రాజెక్టులకు ఎక్కువ మొత్తాలు కేటాయించి పని పూర్తి అయ్యేట్లు చూడాలి. కరువు పేర లక్షల కొలది రూపాయలు దుబారా చేస్తున్నారు కాని శాశ్వతంగా నివారించే ప్రయత్నాలు చేయటం లేదు. 4 వ ప్రణాళిక లో కరువు నివారణకు ఖర్చు చేసింది 10 లక్షలని చెబుతున్నారు. 10 లక్షలంటే ఏనుగులు తినేవారికి పీనుగులు పిండాకూడు అన్నట్లుగావుంది. కోట్లు ఖర్చుపెట్టవలసినచోట ఏవో కొన్ని లక్షలు ఇస్తే ఏమౌతుంది? ఇవన్నీ అమెరికావారు గమనించే PL 480 క్రింద లక్షలు ఖరీదు చేసే గోధుమలు పంపించారు. ఇక్కడి వారు ఈ కరువులో అమెరికన్ గోధుమలు రక్షించాయని అనుకొంటున్నారు కోట్లుఖర్చు పెట్టినా మన ప్రభుత్వానికి ఆపేరురాలేదు. మనం కష్టపడి పని చేసినా ఆ పేరు మనకు దక్కకుండా పోతున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. 1952 లో ప్రకాశంగారి అధ్యక్షతన ఒక కమిటి ఏర్పాటు అయినది. సోవియట్ యూనియన్ నుండి వచ్చిన గోధుమలు, బియ్యం, పాలడబ్బాలు కమిటిద్వారా, రెడ్ క్రాస్ ద్వారా పంచారు. అట్లాగాక PL 480 గోధుమలు ఎట్లా పెడుతున్నారో గమనించాలి. ఒక మత సంస్థ వచ్చి ఖర్చు పెట్టే పరిస్థితి కల్పిస్తే ప్రజానీకంలో వచ్చే ప్రభావం ఎలా వుంటుందో గమనించాలి. 10 లక్షలు ఏమాత్రము చాలదు. డబ్బు లేదంటారా. మొబలైజ్డ్ రిసోర్సెస్ లేవంటారా, మేము చెబుతాము. 15 సంవత్సరాల పంచాయితీరాజ్ పరిపాలనలో ఎంతమందిని పోషించారు? గ్రామసీమల్లో ఎన్ని సంపన్నవర్గాలు తయారైనాయి? వాటిద్వారా లక్షల డబ్బును సంపాదించుకొన్నారు. ఎగ్రికల్చరల్ ఇన్‌కమ్ టాక్సు వేస్తామని ఈ మధ్య ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పినట్లు పత్రికలో వచ్చింది. మంచిదే గ్రామసీమల్లో ఇండస్ట్రీల మీద, భూముల మీద కాకుండా సినిమాలపైనా బిల్డింగులమీదా ఖర్చు పెడుతున్నారు. అట్లాగాక వారి దగ్గరున్న డబ్బు పరిశ్రమలపై దేశానికి పనికివచ్చే పెద్ద పెద్ద ఉత్పత్తి విధానాలపై ఖర్చు పెట్టేట్లు చేయాలి.

ఇది గాంధిగారి శతజయంతి సంవత్సరం. గాంధీగారు బ్రతికి వుంటే 7 సంవత్సరాల్లో ప్రొహిబిషన్ తీసేస్తాం అని చెప్పేవారు. వాస్తవాన్ని గ్రహించే వ్యక్తి ఆయన. అట్లాంటి త్యాగులు, అసలు వాస్తవాన్ని గుర్తించేటటువంటి పెద్దలు కాని లేనటువంటి మన కాంగ్రెసులోని వాళ్లు దానిని గ్రహించకుండా మంకు పట్టుతోటి 7 సంవత్సరాలలో అది కూడా తీసేస్తామని చెపుతున్నారు. కాని అది సాధ్యంకాదు. గ్రామ సీమల్లోని వారు బాగా తయారైనారు. బట్టీలున్నాయి. తరువాత వాటిలో అందరికీ వాటాలున్నాయి. ఇది పోయేటటువంటిది కాదు. బాగా పెరిగిపోతున్నది. ఇది కరప్షనుకు, అంటే అందరినీ కూడాను కరప్ట్ చేసేటటువంటి

పరిస్థితికి దారి తీస్తున్నది. మనమేమో కనీసం ప్రాజెక్టులను, కరువు ప్రాంతాలకు డబ్బు కేటాయించాలంటే కేటాయించలేని పరిస్థితిలో వున్నాము. కాని ప్రొహిబిషన్‌ను కనుక తీసివేసినట్లయితే మన రాష్ట్రంలో దాదాపుగా 15 నుండి 17 కోట్ల రూపాయలు తీసుకు రాగలము. అదే విధంగా సంపన్న వర్గాల పైన పన్ను విధించినట్లయితే ఈ కేటాయింపులకు డబ్బు సంపాదించగలం, ఈ కరువు ప్రాంతాలకు కావలసినటువంటి డబ్బును మనం కేటాయించగలము, ఆ విధంగా కరువు ప్రాంతాలను స్థిరంగా కరువు నుంచి విముక్తి చేయగలము. దానికి కావలసి కేటాయింపులకు కావలసిన నిధులను పర్పరచగలమని, ఈ విషయమై ప్రభుత్వం ఆలోచన చేయాలని, అట్లా కాకుండా పోయినట్లయితే మనం గవర్నరు ప్రసంగంలో ఆ భాగానికి మాత్రం చాలా ఉపచారం చేసినట్లుగా దీనిని ప్రభుత్వం గ్రహించాలని నేను కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. కోటయ్య :—అధ్యక్షా! మన ప్రభుత్వం అవలంబించదలచు కొన్నటువంటి కార్యక్రమం గురించి గవర్నరు గారు వారి ప్రసంగంలో తెలియచేశారు. చాలా సంతోషం. అందుకు నా కృతజ్ఞతను కూడా తెలియజేస్తున్నాను. కాని వాస్తవపరిస్థితుల గురించి కొంతగా ఆలోచించడానికి ప్రయత్నిస్తే మనం లక్ష్యంగా పెట్టుకొన్న సామ్యవాద సమాజాన్ని యింతలో రూపొందించుకోడం సాధ్యపడుతుందా ? అనేది కొంత కల్లగా కన్పిస్తుంది. ఎందుకంటే దానికి మన ప్రభుత్వం వారు చెప్పవచ్చు ఆర్థిక వనరులు లేవని, కాని ఆర్థిక వనరుల మాట అలా వుంచి, తరతమ భేదాలు విపరీతంగా పెరిగి పోతున్నాయి. అదేదో ఒక రంగంలోనే కాదు. ఆర్థికరంగంలో పెరుగుతున్నాయి; స్థానిక రంగంలో పెరుగుతున్నాయి. తరువాత రాజకీయరంగంలో కూడా తరతమ భేదాలు విపరీతంగా పెరుగుతున్నాయి. తరతమ భేదాలు విపరీతంగా పెరిగిపోతున్నయిలాంటి పరిస్థితుల మధ్య మనం మనం కేంద్ర ప్రభుత్వం అవసరమైనటువంటి నిధులను రాబట్టడానికి గట్టిప్రయత్నం చేస్తున్నామా? చేస్తే ఎందుకు ఫలితం రావడం లేదనేది కొంత విచారణీయాంశంగా వున్నది. ఎందుకంటే మొన్న మన Fifth Finance Commission వారు చెప్పారు. చెప్పిన తరువాత యిచ్చిన నివేదిక ప్రకారం చూస్తే ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు ఒక 7 కోట్ల చిల్లర మాత్రమే అదనంగా వనరులు వస్తున్నాయి. ఇది న్యాయమేనా? మన దక్షిణ రాష్ట్రాలలో ఆంధ్రదేశం ఏపరిస్థితిలో వున్నది అని మనం ఆలోచించినపుడు, జనాభాను బట్టి చూస్తే చాలా విశేషంగావుంది. అంటే జనాభా మనకు చాలా విశేషంగావుంది — మనం ఏవో ఆహారధాన్యాలను విశేషంగా పండిస్తున్నాం, అన్నపూర్ణ అన్న బిరుదు తెచ్చుకున్నాం అని చెప్పుకోవడమే తప్ప మనం పారిశ్రామికంగా చాలా వెనుకపడివున్నాం. ప్రజలకు కల్పించవలసినటువంటి కనీసావసరాలు ఏవైనా మిగిలిన దక్షిణరాష్ట్రాలకంటె మనం అదనంగా కల్పించామా అనేది ఆలోచించినప్పుడు మనం అన్నివిధాలా వున్నాం. చదువులో చూస్తే చాలా వెనుకబడి వున్నాం. రోడ్లు ఏవైనా విస్తారంగా వేశామా అంటే దానిలోకూడా చాలా వెనుకబడివున్నాం. పరిశ్రమలేవైనా విస్తారంగా స్థాపించగలిగామా అంటే దానిలో వెనుకబడివున్నాం. మన తలసరి ఆదాయాన్ని ఏవైనా యితర మార్గాలద్వారా వస్తున్నదా అంటే తలసరి ఆదాయం విషయంలో చాలా తక్కువగా వున్నాము. వ్యవసాయ పంటలంటూ

మనమేదో ఎడ్లు పండిస్తున్నాము, దేశానికి అవసరమైన వసువులు చేస్తున్నా మనకు ఎకరానికి వచ్చిన ఫలితాలు ఏమిటని ఆలోచిస్తే దక్షిణ రాష్ట్రాలలో మనమే వెనుకబడివున్నాం. దానికి కావాలంటే ఇక్కడ కొన్ని అంకెలు వున్నాయి. అవి ప్రభుత్వంవారి records నుంచే తీసుకొన్నటువంటి అంకెలు. వాటినే నేనుదహరిస్తున్నాను. మనకు చదువులో చూస్తే ఆంధ్రాలో 21 points percentage వుంటే కేంద్రం average 24 percent వున్నది. అదే కేరళకు వెడితే 46 వున్నది. అదే మద్రాసుకు వెడితే 31 వున్నది మైసూరుకు వెడితే 26 వున్నది. ఇక తెలంగాణా పరిస్థితి ఆలోచిద్దామంటే అది 13 మాత్రమే వున్నది. పోతే హాస్పిటల్ beds లక్ష్యం చూసినప్పటికి ఎన్ని వున్నాయనేది ఆలోచిస్తే ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో 53 per cent వున్నాయి, కేరళలో 67 వున్నాయి, మద్రాసులో 66 వున్నాయి అలానే road mileage, ఏమైనా 100 చదరపు మైళ్ళకు ఎంత వున్నదనేది ఆలోచిస్తే ఆంధ్రలో 14 percent వున్నాయి. కేరళలో 34 వున్నాయి, మద్రాసులో 33 వున్నాయి, మైసూరులో 2. వున్నది. Electricity consumption కు వస్తే ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో 20, మద్రాసులో 80, మైసూరులో 42, కేరళలో చూస్తే 42, All India average చూస్తే forty (40) వున్నది. అలాగే manufacturing industries లో వున్న workers సంఖ్య ఆలోచిస్తే ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో 13, మద్రాసులో 25, కేరళలో 31, మైసూరులో 18, All India average 18. ఇక మిగతా agricultural out-put లో కూడా చూస్తే per acre ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో 188, కేరళలో 522, మద్రాస్‌లో 339, All India average 187. పోనీ మనప్రాంతం అంతాకూడా కరువు కాటకాలకు నిలయమైనటువంటి ప్రాంతం కాదా అన్నది ఆలోచిస్తే ఈ 4 రాష్ట్రాలకు సంబంధించినంతవరకు మనకున్నటువంటి కరువుప్రాంతం మొత్తం 4 రాష్ట్రాలలో వున్నటువంటి కరువుప్రాంతంలో నూటికి 60 వంతులు మన ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో వున్నది. Population వ్యవహారంలో చూస్తే కరువుప్రాంతాలలో నివసిస్తున్నటువంటి 4 రాష్ట్రాల ప్రజలలో నూటికి 71 వంతులు ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో వున్నారు. ఈ విధంగా జరుగుతున్నది. ఎందుకు ఇలా జరుగుతూ వున్నది? అనే విషయం సరిగా అర్థం కావడంలేదు. ఎందుకంటే యిప్పుడు మరొక విషయంకూడా చూడవచ్చు. మనకు మూడు ప్రణాళికలు అమలులోనికి వచ్చినాయి. ఈ మూడు ప్రణాళికలలో centrally financed industries మన రాష్ట్రంలో ఏమాత్రం నెలకొల్పారో. మొత్తం కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎంత ఖర్చు పెట్టింది? మన దేశంలో వారు finance చేసేటటువంటి పరిశ్రమలకోసంగాను అని ఆలోచించినప్పుడు, మొత్తం first-Plan లో 75 కోట్ల రూపాయలే కేంద్ర ప్రభుత్వంవారు వెచ్చిస్తే అందులో మన రాష్ట్రంలో 1.15 acres మాత్రమే ఖర్చు పెట్టారు. Second Plan లో 692 కోట్ల రూపాయలు కేంద్రప్రభుత్వం centrally financed industries కోసము ఖర్చు పెడితే 1.48 crores మాత్రమే ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో ఖర్చు పెట్టారు Third Plan లో 1261 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెడితే మన స్టేట్‌లో 48 5 మాత్రమే ఖర్చు పెడితే ఇదీ పరిస్థితి. ఈ పరిస్థితులలోనే మనం 305 కోట్ల రూపాయలతో 3 వ ప్రణాళిక ముగించాము. దానిని revised estimates ప్రకారము చూస్తే అది 331 కోట్లవరకూ వచ్చింది. పోతే యిప్పుడు 650 కోట్ల రూపాయలతోటి 4 వ ప్రణాళికను

అమలు పరచాలంటున్నాము. దీనికి, వాస్తవానికి మనకు వనరులు వచ్చేటటువంటి పరిస్థితి వున్నదా అని ఆలోచిస్తే కేంద్రముపైన మనం ఎక్కువ ఒత్తిడి చేస్తేనే ఏదైనా ప్రయోజనం జరుగుతుందేమో తప్ప సాధారణమైనటువంటి పరిస్థితులలో కేంద్రం నుండి మనము న్యాయంగా రాబట్టవలసినటువంటి సహాయాన్ని రాబట్టలేకపోతున్నామనేది గత 26 సంవత్సరాల చరిత్ర మనకు ఋజువు చేస్తూవున్నది. ఇలాంటి పరిస్థితులు మనకు ఎందుకు వున్నాయి? ఈ పరిస్థితులను అధిగమించడానికి మనం అవలంబించవలసినటువంటి విధానం ఏమిటి? అనే విషయం చాలా సుస్పష్టంగా మన ప్రభుత్వంవారు చెప్పాలి. ఎందుకంటే మనకు additional resources కావాలంటున్నారు. Additional resources కావాలంటే వాస్తవానికి మనం చేయడానికి చాలా అవకాశాలున్నాయి. ఎందుకంటే మనం అన్నిరకాల వస్తువులపైన కూడా sales tax వేయడానికి మనకు అన్నివిధాల అధికారం వున్నది. కాని మనకున్న అధికారాన్ని కాస్తా 1957 వ సంవత్సరంలో ఇండియా ప్రభుత్వానికి దఖలు పరచాము, Cotton fabrics వున్నాయి, అవి కాకుండా రేయాన్ fabrics మొదలైన మిల్లులలో తయారయేటటువంటి యావత్తు బట్టల మీదా కూడా మనం sales tax విధించేటటువంటి అధికారం 1957 మార్చి వరకు కూడా మన చేతులలోనే వున్నది. కాని ఈ అధికారాన్ని యావత్తూ కూడా కేంద్రప్రభుత్వానికి యిచ్చాము. అలాగే sugar మీదా యిచ్చాము. అలాగే tobacco మీద కూడా యిచ్చాము. ఆరోజున మనకేదో వాటిమీద 3 కోట్ల రూపాయల ఆదాయం వస్తుంటే ఆ 3 కోట్ల రూపాయల ఆదాయాన్ని మాత్రమే ఈవేళ కూడా మనకు కేంద్రప్రభుత్వం యించుమించుగా యిస్తున్నది. అయితే నిన్ననో మొన్ననో Hindu లో పడింది. Excise duties అంతా రద్దు చేసి మనము sales tax కోరుతున్నాము అనేటటువంటి అభిప్రాయాన్ని కల్పించేటట్లుగా Hindu పత్రిక వారు ప్రకటించారు. అది సరికాదు. Excise duties 1944 లో ఏర్పడినాయి. అప్పటినుంచి యిప్పటివరకు కేంద్ర ప్రభుత్వం అన్ని రకాల వస్తువుల మీద— ఒక cotton fabrics మీదనే కాదు list లో అనేక వస్తువులు ఉన్నాయి —వాటన్నిటి మీద Excise duties వేస్తున్నారు, కేంద్ర ప్రభుత్వానికి న్యాయంగా వెళ్లుతున్నటువంటి Excise duties మనం రద్దు చేయమని చెప్పడంలేదు. మనం ఏ అధికారాన్ని అయితే కేంద్రప్రభుత్వానికి 1957 దఖలుపరిచామో, మేము sales tax వేయము మీరు additional Excise duties levy చేసి ఆ విధంగా వసూలు అయినటువంటి డబ్బు అంతా కూడ వివిధ రాష్ట్రాలకు పంచవలసిందని చెప్పామో ఆ అధికారాన్ని తిరిగి మనకు కావాలని కోరడం అది అన్యాయము కాదని మనవి చేస్తున్నాను. అయితే ఈ సందర్భంలో ముఖ్యమంత్రిగారిని అభినందిస్తున్నాను. ఇటీవల అఖిల భారత కాంగ్రెసు కమిటీ కార్యవర్గము సమావేశము జరిగినప్పుడు ఈ planned resources మొత్తం అన్ని విషయాలు చర్చించినప్పుడు వారు చాల గట్టిగా వాదించినట్లు పత్రికలలో వచ్చినది. మా అధికారాన్ని మాకు యివ్వండి. మేము cotton fabrics మీద wollen fabrics మీద Rayon fabrics మీద sugar మీద tobacco మీద sales tax గనుక వేసుకొనేటట్లయితే కనీసం యీ వచ్చే 5 సంవత్సరాల

కాలంలో ఒక 50 కోట్ల రూపాయలవరకైనా రావడానికి అవకాశం ఉంటుందని వారు చాల స్పష్టంగా చెప్పినట్లు ఆరోజున పత్రికలలో వచ్చింది. కాబట్టి అది న్యాయమైనటువంటి కోరిక, కాబట్టి ఈ న్యాయమైన మన చేతిలో ఉన్నటువంటి అధికారాన్ని మన ప్రయోజనంకోసమని మనము ఆరోజున సరిగా జాగ్రత్తగా ఆలోచించలేని ఫలితంగా యిచ్చినటువంటి అధికారాన్ని తిరిగి ఈరోజున ఆ Addit onal excise levy Act, 1957 ను రద్దుచేసుకొని, మనకు యివ్వమని అనడంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం అందుకు తటాపటాయించవలసిన అవసరం ఏమో కనిపించడంలేదు. అందువలన యీ విషయాన్ని గురించి మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గట్టిగా కృషి చేస్తే మిగతా రాష్ట్రాలు కూడ చేదోడు వాదోడుగా ఉంటే మనం దీనిని సాధించడానికి అవకాశం ఉంటుంది మన res urces పెరగడానికి చాల అవకాశం ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

తరువాత ఈ వేళ గాంధి జయంతి ఉత్సవాలు అంటున్నారు. ఏమిటి ఈ గాంధి జయంతి ఉత్సవాలు నిజంగా గాంధిగారు చెప్పినటువంటి మాటలలో ఏ ఒక్క భాగమైనా మనం అనుసరిస్తున్నామా అనేది ఆలోచించినప్పుడు మన ప్రభుత్వాలు గాంధిగారి మతానికి చాల దూరంగా ఉన్నాయని బాగా తెలుస్తుంది. ఎందుకంటె A. I. C. C.లో ఈ prohibition చర్చల సందర్భంలో వి.కె.వి.రావు గారు చెప్పారు. ఏ మంత్రిగారు కూడ Gandhian అవడానికి వీలులేదు. ఏ ఒక Gandhian కూడ మంత్రి కావడానికి వీలులేదని స్పష్టంగా నిర్వచనం చేశారు. ఈ నాటి మన కాంగ్రెసు పెద్దల యొక్క పరిస్థితులన్నీ కూడ కారణమని నేను చెబుతున్నాను. అంటే ఈవేళ handloom indust ies గురించి ఒకసారి budget లో reference చెప్పారు. గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో కూడ ఒకమాట చెప్పలేదు. ఏమిటి మీ పరిశ్రమలని నేను అడుగుతున్నాను. ఈ వేళ పరిశ్రమలు పరిశ్రమలు అని మనమంతా యిక్కడ వ్రాసుకొని indu trial d velopment corporation లేకపోతే small sca e development corpration ఈ పరిశ్రమలలో కోటాను కోట్ల రూపాయలు వెచ్చించి ఎవరినో పెట్టుబడిదారులను పోషించడం తప్ప లేదా కొన్ని వేల మందినో 2, 3 లక్షల మంది కార్మికులనో పోషించేది తప్ప ఆంధ్రదేశంలో 6 లక్షల చేమగ్గాలు ఉండి 30 లక్షల చేనేత పారిశ్రామికులు ఉండి indirect గాను, direct గాను కొన్ని లక్షల మందికి వృత్తి కల్పిస్తున్నటువంటి చేనేత పరిశ్రమను గురించి ప్రభుత్వంలో యింతనిర్లక్ష్యం ఎందుకు జరుగుతున్నదో అర్థం కావడంలేదు. బలహీనులను నిర్లక్ష్యం చేయవచ్చు. కాని కొంతకాలం మాత్రమే నిర్లక్ష్యం చేయగలుగుతారు పిల్లిని కూడ గదిలో పెట్టి కొట్టడానికి ప్రయత్నంచేస్తే అదికూడ కరవడానికి ప్రయత్నం చేస్తుంది గాని అది వెనుకకుపోదు. పిల్లి అయినప్పటికి కూడ నేను మానవుడిని నా చేతిలో కఱ్ఱ వున్నది బాదగలను, పిల్లి చాలా బలహీనమైన జంతువు అని కొట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తే ప్రయోజనం లేదు. మీరు మూడవ ప్రణాళికలో 305 కోట్ల రూపాయలు ప్రణాళిక ఉన్నప్పుడు 540 lakhs hand loom industriesకు కేటాయించారు. ఈవేళ 4వ ప్రణాళికలో రు. 650 కోట్లు అని నలుమూలల చాటుతూ దానిలో మీరు 300 కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే ప్రతిపాదించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారంటే న్యాయమేనా అని అడుగుతున్నాను. ఏ సూత్రం

ప్రచారం చేస్తున్నారని అనుకుంటున్నాను. మీ working theory ఏమిటో చెప్పండి. 305 కోట్ల రూపాయలు ప్రణాళిక ఉన్న పరిస్థితులలో 540 లక్షలు handloom industriesకు కేటాయించి 300 లక్షలు మాత్రమే ఖర్చు పెట్టారు. 240 లక్షల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టలేదు. తెలంగాణా వారు రాజకీయంగా ఒత్తిడి తెస్తే వారికి రాజకీయ ప్రాబల్యము ఉన్నది కాబట్టి మీ 30 కోట్ల రూపాయలు మేము ఖర్చు పెట్టలేదు కాబట్టి వచ్చే 4వ ప్రణాళికలో ఈ 30 కోట్ల రూపాయలుకూడ పెట్టబోతున్నాము అని చెప్పినటువంటి ప్రభుత్వం మిగతా బలహీనులను గురించి అదే ధోరణిలో ఆలోచించవలసిన అవసరం లేదా? ఇది న్యాయం కాదని మనవి చేస్తున్నాను. ఎందుకంటె మాకు మూడవ ప్రణాళికలో 240 లక్షల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టలేదు. ఈ 240 లక్షల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టక పోయిన ఫలితంగా దేశంలో ఉన్న పేదవాళ్ళకు ప్రభుత్వంవారు కోటిరూపాయలు బాకీ ఉన్నారని మీరు గుర్తుంచుకోవలసి యున్నది. ఎవరికో కాదు. పేదవాళ్ళకు ఈ రోజున rebate పేరుతో కోటి రూపాయలు ప్రభుత్వం బాకీ ఉన్నది. వచ్చే 605 కోట్ల ప్రణాళికలో మెకుర కోట్లు మాత్రమే కేటాయిస్తామంటే ఎందుకు ఈ నిర్లక్ష్యం అని అడుగుతున్నాను. సిల్కుకూడ మనిషి చే చేనేత పారిశ్రామికులుకూడ మనుష్యులే. ఈ రాష్ట్రంలో 30 లక్షలమంది ఉన్నారు. వారిని ఆధారం చేసుకొని మరికొన్ని లక్షలమంది ఉన్నారు. బలహీనులను నిర్లక్ష్యం చేయవద్దని నేను ప్రభుత్వాన్ని హెచ్చరిక చేస్తున్నాను. ఈ పరిశ్రమను అభివృద్ధి చేయడానికి అవసరమైనటువంటి అన్ని చర్యలుకూడ తీసుకోవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద ఉన్నదని మనవి చేస్తున్నాను. పోతే ఒక చిన్న విషయం. మొన్న Budget Session తరువాత పంచాయితీరాజ్ వ్యవస్థను గురించి అందులో అనేక లోపాలున్నాయని, indirect ఎన్నికల ద్వారా కాకుండా direct ఎన్నికల ద్వారా జరిపిస్తేనే Panchayat Raj Institutions సక్రమంగా పని చేస్తాయని అన్ని పక్షాలవారు చెప్పారు. దానికిగాను ప్రభుత్వంవారు Congress legislature partyలో ఒక కమిటీని ఏర్పాటు చేశారు వారుకొన్ని సూచనలు చేశారు. మిగతావారు కొన్ని సూచనలు చేశారు. పంచాయతీరాజ్ Minister ఈ houseలో వాగ్దానం చేశారు అవసరమైన చేర్పులు మార్పులు చేసి పంచాయితీరాజ్ విధానమంతా కూడ సంస్కరించి indirect elections కాకుండా direct elections తీసుకువచ్చే దానికి ఆలోచిస్తున్నామని చెప్పిన తరువాత కూడ ఈరోజున ప్రభుత్వం వారు దానిని దాటవేశారు మళ్ళీ ఉన్న చట్టం ప్రకారమే ఎన్నికలు జరిపించడానికి సంసిద్ధపడుతున్నారంటే ఈ జరిగిన కార్యకలాపమంతా ఒక గారడీ స్వరూపం పొందుతుందే తప్ప అంతకంటె మరొకటిగా కన్పించటం లేదు. తరువాత ఒక క్రొత్త జిల్లా నిర్మాణం అన్నారు. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వానికి ఒక చిన్న విషయం మనవి చేస్తున్నాను. జిల్లాల నిర్మాణం చేయవలసిన ఆవశ్యకత ఉన్నదని ప్రభుత్వం అభిప్రాయపడితే ఒక కమిషన్ ఏర్పాటు చేయాలి. అంతే తప్ప గుంటూరు జిల్లాలో కొంత భాగాన్ని, కర్నూలు జిల్లాలో కొంత భాగాన్ని నెల్లూరు జిల్లాలో కొంత భాగాన్ని తీస్తున్నామంటే నాకు ఆశ్చర్యం వేస్తున్నది. ఇంత బ్రహ్మాండమైనటువంటి ప్రాతిపదిక వేస్తున్నారని. ఎన్నో

కోట్ల రూపాయలు జిల్లా నిర్మాణమునకు ఖర్చుపెట్టబోతున్నారు. జిల్లా కేంద్రము ఎక్కడ ఉండబోతున్నది? దానికి కావలసిన భవనాలు కోసం ఎంత ఖర్చుచేయవలసియుంటుంది. డిపార్టుమెంటు రీఆర్గనైజేషన్ కోసం ఎంత ఖర్చు అవుతుంది? ఈవేళ పోలీసు రేంజస్ ఏవిధంగా ఉన్నాయి. మునిసిపల్ పరిపాలనయొక్క రేంజస్ ఏవిధంగా ఉన్నాయి, కోఆపరేటివ్ డిపార్టుమెంటు యొక్క రేంజస్ ఏవిధంగా ఉన్నాయి. వీటన్నింటినీ రీఆర్గనైజేషన్ చేయడానికి ఎన్ని కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుకాబోతున్నది, ఏమి చేయబోతున్నాము అనుకొన్నప్పుడు, ఇదంతా రాష్ట్రం మొత్తం మీద ఆలోచించాలి. విశాఖను విడదీయాలి అంటున్నారు. మరి కొన్ని మార్పులు కావాలంటున్నారు. వీటికంతకు బిల్డింగ్సు ఇవన్నీ కావాలను కొన్నప్పుడు ఒక కమీషన్ అపాయింట్ చేసి మొత్తం మీద రీఆర్గనైజ్ చేయడానికి అవకాశాలు ఉన్నాయా అనేది ఆలోచించాలి. డబ్బులేదు, మనకు వనరులు లేవు. డబ్బు లేకుండా అవసరమైనటువంటి కార్యక్రమాలు కూడా సాగించలేక బాధపడుతున్నామని ఒక వంక చెప్పుతూ ఈవేళ కోట్లకొలది రూపాయల వ్యయముతో కూడుకొన్నటువంటి ఒక కొత్త జిల్లా నిర్మాణమునకు గాను మన ప్రభుత్వము ఒక అడ్మినిస్ట్రేషన్ ఆర్డరు ద్వారా చేసినట్లయితే. ఇది ఎవరి కోసమో చేస్తున్నారు అనిఅభిప్రాయము కల్పించడానికి తావువుంటుంది. కనుక ప్రభుత్వము వారు ఈ విషయంలో తొందరపడకుండా రాష్ట్రం మొత్తాన్ని ఒక యూనిటుగా తీసుకొని, రీఆర్గనైజ్ చేయవలసిన అవసరముంటె, ఆవిధంగా మొత్తం రాష్ట్రాన్ని రీఆర్గనైజ్ చేయుంచడానికి పూనుకోవలెను గాని డబ్బులేని పరిస్థితులలో ఎవరి కోసమో కొత్త జిల్లా నిర్మాణము మాత్రం ప్రవేశపెట్టడం మాత్రం న్యాయం కాదని నేను మీ ద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారికి, ప్రభుత్వానికి సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. బి. రాజారావు (మడకశిర):—అధ్యక్షా, గవర్నర్ గారి ప్రసంగాన్ని నేను అభినందిస్తున్నాను. స్థూలంగా చూసినట్లయితే అది బాగానే ఉన్నట్లు కనబడుతుంది. గవర్నమెంటు ఏదో ప్రజలకు సౌకర్యాలు కలుగజేయటానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నట్లు కనబడుతున్నది. కనిఇది చాలా తక్కువగా ఉన్నదని ప్రజలు అంటున్నారు. ముఖ్యంగా రాయలసీమ ప్రజలు ఇటువంటి పథకాలు చాలటం లేదని అంటున్నారు. వారు చాలా దీనావస్థలో ఉన్నారు. వర్షాలులేక క్షామపీడుతులై ఉన్నారు. చాలా అడుగునపడి దరిద్రఅవస్థలో ఉన్నారు. వారికి అనేక అవసరాలు ఉన్నవి. వారికొరకు సమగ్రంగా ఏదన్నా పథకాలు ఆలోచించివేస్తే బాగుంటుంది. ఏదో 15 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుచేస్తున్నాము—అన్నమాత్రంచేత వారికి తృప్తి ఉన్నట్లు కనబడటంలేదు. అక్కడవర్షం అన్నది సాధారణంగా ఉండవలసినదిపోయి—అసాధారణమైపోయింది. కరువు అసాధారణంగా ఉండవలసినదిపోయి—సాధారణము అయినది. ఎపుడో వర్షంవస్తే వస్తుంది, లేకపోతేలేదు. కొద్దిగా వర్షంవస్తే—అది బహూశా ప్రజల కన్నీళ్ళు తుడవటానికే వస్తుంది—అనిపిస్తుంది. వర్షం అంటే మా రాయలసీమవాసులకు విశ్వాసం పోయింది. వర్షంవస్తే మేము బాగుపడతాము, మాపంట పండుతుంది. అనే విశ్వాసం లేకుండాపోయింది. కొద్దిగా వర్షం వచ్చినా, దానివల్ల ఏమిలాభం. దానివల్ల మాదారిద్రం తీరదు—

అనిపిస్తున్నది. మొన్న వర్షం రాలేదు. ఇప్పటికి మెట్టప్రదేశాలు బీడుగానే ఉన్నవి. సెప్టెంబరులో కొద్దిగా వర్షంవచ్చినా, మెట్టప్రదేశం సాగుచేయలేక పోయారు చెరువులలో సరిగా నీరు నిండలేదు. కొద్దిగా నీరువస్తే - ఆ కొద్దినీళ్ళను ఆధారము చేసుకొని పంట పెట్టటానికి వారికి ధైర్యము లేకపోతున్నది. వర్షం పడకుండా ఉంటే ఎట్లా ఉంటుందో, కొంచెము వర్షం వచ్చినా అట్లాగే ఉన్నది ప్రజలు—ముఖ్యంగా హరిజన ప్రజలు చాలామంది వలసపోతున్నారు మాది బోర్డరు ప్రాంతము. ఇక్కడవారు ఉండలేక మైసూరుకు వలసపోతున్నారు. రెండు, మూడు రోజులకు ఒక పూటఅయినా వారికి అన్నం దొరుకుతుందని చెప్పలేము వర్షాలు రాకముందు గంజికేంద్రాలు ఉండేవి. ఇపుడు అవికూడలేవు. డిస్ట్రిక్టు తక్కావిలోన్సు ఇస్తామన్నారు. అవికూడ రాలేదు. లోకల్ అఫీసర్సును అడిగితే ఇస్తాము అంటారు. ఎపుడు ఇస్తారో తెలియదు సమయానికి ఇస్తే రిలీఫ్ అంటారుగాని—సమయం మించిపోయినతర్వాత ఇస్తే ఏమీ ప్రయోజనంలేదు. మార్చివరకు—అం.తో. ఇంతో పంటవచ్చేవరకు యీబీదప్రజలను కాపాడవలసిన అవసరం ప్రభుత్వానికి ఉంది మంచివర్షాలు ఉన్నటైములో బీదప్రజలు ఏరోజుకు ఆరోజు కూలి చేసుకొని దానితో భోజనము చేసేవారు. అంటే డెయిలీ వేజెసు మీద ఆధారపడేవారు. ఇపుడు డెయిలీవేజెసు లేవు, ఎందుకంటే ఎగ్రికల్చరల్ ఆపరేషన్సు, ఇండస్ట్రియలు ఆపరేషన్సు ఏమీలేవు. ఏవిధంగాను కూలి దొరకకుండా వారు చాలా అవస్థలలో ఉన్నారు. ఏమీ దిక్కుతోచకుండా చాలామంది వెళ్ళిపోతున్నారు. కరువువల్ల మరణాలు వచ్చినవో లేదో తెలియదుగాని వచ్చేపరిస్థితి ఉన్నది అంటే మనం నమ్మవలసివస్తుంది ఇదిచాలా అన్యాయంగాఉన్నది. దీనికి ఒక నీడ్ బేస్ట్‌ప్లాను ఏర్పాటుచేస్తే బాగుంటుంది. ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు నీడ్ బేస్ట్ వేజెసు కావాలి అన్నప్పుడు-ఏమీ ఉద్యోగ సదుపాయాలు లేనటువంటి బీదప్రజానీకానికి రాయలసీమ ప్రజలకు ఒక నీడ్ బేస్ట్ ప్లాన్ లేకపోతే వారెట్లా బ్రతుకగలరు? క్రమేణా యీ రాయలసీమ ఒక ఎడారిగా మారుతుందేమోననిపిస్తుంది. క్రమేణా రాయలసీమనుండి ప్రజలు వెళ్ళిపోతారేమోననే భయంగాఉంది. వచ్చేమార్చివరకు గవర్నమెంట్ వెంటనే వారికి ఏదో ఉద్యోగ సదుపాయాలు, ఏవో పనులు కల్పించాలి. నాచిన్నప్పుడు-బ్రిటిషుటైములో వేజెసు తక్కువ పెట్టినా—ఏవోపనులు చేసేవారు. ఆవేజెసుతీసుకొని ప్రాణాలు నిలబెట్టుకొనేవారు. ఇపుడు అలాంటి స్కీములు ఏమీలేవు. వర్షాలు రాకపూర్వం కొంతపనులు చేసినమాట నిజమే. ఆపనులు ప్రజలకు కొంత తోడ్పడినమాట నిజమే. కాని వర్షం వచ్చిన తర్వాత—పనులు నిలిచిపోయాయి. కలెక్టరును అడిగితే ఫండ్సురాలేదు అంటున్నారు. ఇక్కడ అడిగితే ఇదిగో-ఫండ్సు వస్తున్నాయి అంటున్నారు. అది స్టాండుస్టిలుగాఉంది. వారి ప్రాణాలు నిలబెట్టటానికి తగినఅవకాశాలేమీ కలుగజేయకుండా వారిని దేవుని దయకు వదలవేసినారు వారు చెపుతున్నది వింటూంటే—మేము వారికి మా ముఖం చూపించటానికి కష్టంగా ఉన్నది. వారు అమాయకులైన ప్రజలు. గవర్నమెంట్ ఇదిచేస్తున్నాము, అది చేస్తున్నాము అంటే —అది

వారికి అర్థం కాకుండా ఉన్నది. నిజమే; గవర్నమెంట్ ఏదో చేస్తున్నారు. కాని వాటివల్ల వారి అవసరాలు తీరటంలేదు. అట్టి పరిస్థితిలో మేము శాసన సభ్యులం వారికి ముఖం చూపించటానికి కష్టంగా ఉంది. మేము ప్రభుత్వానికి చెప్పుకొంటే—ప్రభుత్వం "మేము ఏదో చేస్తున్నాము" అని చెబుతున్నది. ఇట్టి పరిస్థితిలో శాసనసభ్యులుగా ఉండటమే ఒక శాపం అనిపిస్తున్నది. వర్షాలు లేనప్పుడు—రాయలసీమలో వర్షాలమీద ఆధారపడితే ఏమి లాభము? అక్కడ ఏవైనా ఇండస్ట్రియల్ స్కీములు ఏర్పాటుచేస్తే బాగుంటుంది. ఇండస్ట్రియల్ స్కీమ్సు పెడితే—అక్కడ వర్షాలు రాకపోయినా—కొంతవరకు ఆ ప్రజలు ప్రాణాలు నిలబెట్టుకోటానికి అవకాశం ఉంటుంది. మా ప్రాంతానికి దగ్గరలో ఉన్న మైసూరు స్టేటుప్రాంతంలో—మన ప్రాంతంలో ఉన్నటువంటి వాతావరణమే ఉన్నప్పటికీ—అక్కడ ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్‌మెంట్ చేసినందు వల్ల అక్కడ ఇండస్ట్రీస్ చాలా ఉన్నందువల్ల వారు మనకంటె ఎంతో మెరుగ్గా ఉన్నారు. మడకసిరకు రెండుమూడు మైళ్లదూరంలోనే మైసూరు స్టేటు ఉంది. ఆ బోర్డర్ దాటగానే అక్కడ పచ్చటి చేలు, అనేక సౌకర్యాలు, బావులు, చెరువులు విద్యుచ్ఛక్తి ఉన్నది. మన ప్రాంతానికి రాగానే ఎడారి. మాకు చాలా సిగ్గుగా ఉంది. మైసూరు స్టేటులో బాగా చేస్తున్నారు; ఇక్కడ చేయటంలేదు—అని మమ్మల్ని అక్కడి ప్రజలందరు అడుగుతున్నారు. ఈ మధ్య మడకసిర తాలూకాలో ఉన్న కొంతమంది కన్నడంవారు మడకసిర తాలూకాను మైసూరుకు ఇస్తే బాగుంటుందని ఏదో చేస్తున్నారు. అది జరగకపోవచ్చును. కాని ఎందుకు యీ పరిస్థితి వచ్చింది? మన గవర్నమెంట్ సరైన సౌకర్యాలు చేస్తే అటువంటి ఆలోచన వారికి లేకుండా పోతుంది గదా—అనే విషయం కొంచెం ఆలోచన చేయవలసిఉంటుంది. రిగ్స్ గురించి చెప్పారు. ఆ రిగ్స్ ఎక్కడ ఉన్నవో తెలియదు. రిగ్స్ ఉపయోగించి—అండర్‌గ్రౌండ్ వాటర్ బయటకు తీసుకువచ్చి ప్రజలకు సౌకర్యాలు కలుగజేస్తే బాగుంటుంది. ఆ రిగ్స్ అన్నవి—రూరల్ వాటర్ కోసం పెట్టారన్నారు. రూరల్ వాటర్ కూడ సప్లయి చేయవలసిఉన్నది. అవి ఇరిగేషన్ కొరకుకూడ ఎందుకు ఉపయోగించకూడదు? అన్నది గవర్నమెంట్ ఆలోచన చేస్తే బాగుంటుంది.

ఎడ్యుకేషన్ గురించి కొంత చెప్పవలసిఉంది. ఎడ్యుకేషన్ గురించి చెప్పటానికి పెద్ద బ్రెయిన్ అక్కరలేదు. పిల్లలుగలవారందరు ఎడ్యుకేషన్ గురించి చెప్పగలరు. పిల్లలు నాకు చాలామంది ఉన్నారు. ప్రస్తుతం ఎడ్యుకేషన్ వల్ల పిల్లలు ఎంత సఫర్ అవుతున్నారో, నాకు తెలుసు, ఆ భగవంతునికి తెలుసు. ఎన్నో పుస్తకాలు పెట్టటం, స్కీము ఎప్పటికప్పుడు చేంజ్ చేయటం జరుగుతున్నది. అసలు వారికి ఎడ్యుకేషన్ లేదు. వారు ఎట్లా పాస్ అవుతున్నారో అర్థం కావటంలేదు. ఎం.ఏ. పాసైనా ఒక్క ఇంగ్లీషుముక్క రాదు; తెలుగు అసలే రాదు. అసలు ఏమి చదువులో, ఎట్లా పాసవుతున్నారో నాకు అర్థం కావటంలేదు. ఎడ్యుకేషన్ ఎక్కువడబ్బు 30 కోట్ల రూ.లు ఖర్చుచేస్తున్నారు. దానివల్ల ఉపయోగంలేదు. ఎడ్యుకేషన్‌కు బదులు ఆ డబ్బును ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్‌మెంట్ కొరకు ఎగ్రికల్చరల్ డెవలప్‌మెంట్ కొరకు ఖర్చుచేస్తే ప్రజలకు భోజనమైనా దొరుకుతుంది. ప్రస్తుత ఎడ్యుకేషన్ నిరుద్యోగులను తయారుచేస్తున్నది.

విద్యార్థులలో ఇండిసిప్లిన్ బాగా పెరుగుతున్నది. మేము చిన్నప్పుడు ఎంతో భయపడుతూ-డిసిప్లిన్‌గా ఉండేవారము. ఇప్పుడు డిసిప్లిన్ లేదు. పిల్లలు ఇప్పుడు మనమీద తిరగబడతారు. ఇంత చదువు చదివి ఎం.ఎ. పాసైనా—ఏర్పడేది నిరుద్యోగ సమస్య. ఈ ఎడ్యుకేషన్‌గురించి ఎక్కువ డబ్బు ఖర్చుచేసే బదులు ఆ డబ్బు ఇంకోవిధంగా ఖర్చుచేస్తే బాగుంటుంది. టెక్—ఎడ్యుకేషన్‌ను మంచి సుస్థిరమైన బేసిస్‌లో పెట్టి వారిని ఉపయోగకరమైన పౌరులుగా తయారుచేస్తే బాగుంటుంది. లేకపోతే యీ ఎడ్యుకేషన్ వల్ల నష్టం వస్తుంది.

డబ్బులేదంటున్నారు, డబ్బు సంపాదించటానికి అనేక విధానాలు ఉన్నవి. అప్పన్న గారు ఇప్పటికే టాక్సెస్ ఎక్కువైనవన్నారు. టాక్స్ ఎవరిమీద పడుతున్నదన్నది ఆలోచించినపుడు ఎక్కువ డబ్బు ఎక్యుములేట్ అవుతున్న వారిమీద పడలేదు. డబ్బు ఎక్కువ ఎక్యుములేట్ అవుతున్నది సినిమాలవారి దగ్గర, హోటల్స్‌వారిదగ్గర. వారిమీద ఎక్కువ టాక్స్ వేశారా? లేకపోతే వారివద్ద డబ్బు ఎట్లా పెరుగుతున్నది—అన్నది అర్థం కావటంలేదు. వారివద్ద డబ్బు ఎక్కువ ఎక్యుములేట్ కాకుండా చూడాలి. ఇవాళ సినిమాలు ప్రజల మొరాలిటీని, జీవితాన్ని పాడుచేస్తున్నవి. నగ్నచిత్రాలు, సెక్సుచిత్రాలు ఎక్కువచేసి ప్రజలను నాశనం చేస్తున్నారు. వాటిని చూసి అనేకమంది చిన్న పిల్లలు మేడ్ అయిపోతున్నారు. అందులో మా పిల్లవాడు ఒకడు ఉన్నాడు. అందువల్ల నేను బాధపడుతున్నాను. ఈ విషయాలన్నీ ఆలోచన చేసి గవర్నమెంట్ ఒక సుస్థిరమైన పథకం వేసి, కొంతవరకు ప్రజలయొక్క అవసరాలు తీర్చడానికి ప్రయత్నం చేయాలని నేను కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. బుచ్చిరాయుడు:—అధ్యక్షా, ఇప్పుడు మనం గవర్నరుగారి ప్రసంగం మీద మంచిచెడ్డల గురించి ఆలోచన చేస్తున్నాము. అందులో యించుమించుగా మన ప్రభుత్వం గతంలో చేసినపనులు ముందర వారు చేయబోయే పనులు ఉంటాయని అందరము ఆశించడం జరుగుతూ ఉంటుంది. కాని ఇప్పుడు గవర్నరుగారి ప్రసంగం చూసినట్లయితే ఏవో ఊహాగానాల మీద ఆధారపడిందే గాని మేము యింత సాధించాము, ముందర ఈ విధంగా సాధించదలచుకొన్నాము అనేది అందులో ఏమిలేదని నేను మనవిచేస్తున్నాను. మన రాష్ట్రంలో వర్షాలు లేక మొత్తం పల్లెగ్రామాలలో ఉన్న రైతాంగం చాల నష్టపడిన విషయం మన అందరికీ తెలుసు. అదేవిధంగా వర్షాలు ఎక్కువై పెనుతుఫానువల్లకూడ కొన్ని ప్రాంతాలలో చాలా గడ్డుసమస్యను మనరాష్ట్రం ఎదుర్కొన్న విషయం మన అందరికీ తెలుసును. ఇటువంటి పరిస్థితిలో మనరాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏమిచర్య తీసుకొన్నది? వర్షాలు లేకపోవడంవల్ల గాని, పెనుతుఫానువల్లగాని రైతాంగం ఎంతనష్టానికి గురి అయ్యారో, దానికి compensative గా 2% 3% కూడ ఈ ప్రభుత్వంవల్ల సహాయం అందలేదనే విషయం మీదృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. కష్టకాలంలో మనకు తప్పకుండా ప్రభుత్వం సహాయం చేస్తుంది. మనం కొంత వరకు తేరుకొన్న తరువాత మన కృషిమీద పైకి వెళదామనే ఆశతో ఆశించడం సహజం. కాని ఈ సంవత్సరం జరిగినటువంటి ఈ కష్టాలకు, మన ప్రభుత్వం మాటలు చూస్తే మాత్రం పెద్ద పెద్ద మీటింగులు వేసి, Revenue Board Members గాని, Ministers గాని ప్రతిజిల్లాకు ప్రతి తాలూకాకు meetings

పెట్టి మేము అది చేస్తాము, యిదిచేస్తాము అని అనేక రకాల ఆశలు కల్పించి, మీకు వచ్చిన నష్టాన్ని మేము తప్పకుండా అందుకుంటాము అని పెద్ద పెద్ద ప్లానులు జిల్లాలవారీగా తయారుచేసి ఆశలు చూపించారు. కాని ఈ రోజువరకు ఏవిధమైన సహాయం వారికి అందలేదని మనవిచేస్తున్నాను. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో నాలుగు మెరక తాలూకాలు వర్షాలు లేకపోవడంవల్ల చాలా నష్టపోయినాయి. రెవిన్యూ బోర్డు మెంబరు గారు, చీఫ్ సెక్రటరీగారు మాపశ్చిమ గోదావరిజిల్లాకు వచ్చి జిల్లాపరిషత్ ఆఫీసులో meeting పెట్టి 6, 7 కోట్ల రూపాయలు ఒక్కమా జిల్లాకే నష్టంవచ్చిందని, 6 కోట్ల రూపాయలు మాజిల్లాకు యిస్తేనేగాని చాలదనే విధంగా ఆనాడు చెప్పడం జరిగింది. కాని నిన్న వి. బి. రాజుగారు చెప్పినది చూచినట్లయితే మొత్తం Central Government నుంచి మన రాష్ట్రానికి వచ్చినది 6 కోట్లు ఉన్నట్లుగా లేదు. ఒక్కమా జిల్లాలో 4 తాలూకాలలోనే రు. 6 కోట్ల పైచిలుకు నష్టం కలిగిందని చెప్పడం జరిగినప్పుడు మొత్తం రాష్ట్రానికి యింతవరకు 6 కోట్ల రూపాయలు మేము చేశాము అని చెప్పినప్పుడు ఎంత వరకు రాష్ట్రప్రభుత్వం ప్రజలకు సహాయం చేసినదనే విషయం మన అందరికీ అర్థం అవుతున్నది. ఈ కరువులు ఈ సంవత్సరం రావడం కాదు ప్రతి సంవత్సరము మన రాష్ట్రంలో కొద్దిగానో గొప్పగానో ఎదురు చూస్తున్నాము. అలాంటప్పుడు వెంటనే ఎటువంటి ఆలస్యం లేకుండా వీటిని ఆదుకునే సమస్య ఏమిటి అనేది మన ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి అని మనవి చేస్తున్నాను. ఇల్లు తగుల బడుతూ ఉండగా ప్రక్కన నూయిత్రవ్వి నూతులో నీరు వచ్చాక యిల్లు ఆర్పడం అనే పద్ధతి వుంటే దానివల్ల ఏమి ఉపయోగం లేదని మనవి చేస్తున్నాను. ముందరగానే యిటువంటి ప్రమాదాలు వస్తాయి, వచ్చినప్పుడు మనం ఏమిచేయాలి, ఏ విధంగా చేసినట్లయితే ఈ కష్టాల నుండి మనం బైటికి వస్తామనే ఆలోచనతో, ముందుచూపుతో plan వేసుకుంటేనేగాని ఎప్పటికప్పుడు ఈ పెనుతుఫానులువల్లగాని, వర్షాలులేక పోవడంవల్లగాని వచ్చిన కష్టాలను ఎదుర్కొలేము. ఇటువంటి కష్టాలు వచ్చినప్పుడు రెవెన్యూ బోర్డు మెంబర్సుగాని, Collector గాని, మంత్రిగారుగాని వచ్చి మీటింగులువేసి ఎంతనష్టం జరిగిందని estimation తయారుచేసి, దానిని Central Government కు పంపించి, వారు దానినిచూచి, దానిలోకొంత ఒప్పుకొని అది మళ్ళీ రాష్ట్రానికివచ్చి మంత్రులు దానినిచూసి జిల్లాకు యింత అని పంచేలోపులో ఆ ప్రజలయొక్క సంగతి ఏమి అవుతుందో ఆలోచించమని కోరుతున్నాను. ఏ డాక్టరు అయినా మందు వేసేటప్పుడు ఆ పేషంటు బ్రతికి ఉండగా వేయాలిగాని చనిపోయిన తరువాత వేస్తే ఆ మందుయొక్క ఉపయోగం వుండదు. చచ్చి పోయిన తరువాత మందువేసేపరిస్థితి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కల్పిస్తున్నది. ప్రతి సంవత్సరం యిలా జరగకుండా ఏమిచేయాలి? ఒక వేళవస్తే ఏవిధంగా దానిని meet అవ్వాలనేది జరగడం లేదని మనవి చేస్తున్నాను. ఒక చిన్న ఉదహారణ మనవి చేస్తాను, Revenue Board Member, Chief Secretary, ఎం. టి. రాజు గారు, విఠలరావుగారు మా జిల్లాకు వచ్చినప్పుడు రేపే rigs వచ్చేస్తాయి. power drills వచ్చేస్తాయి ఎక్కడపడితే అక్కడ మెరక తాలూకాలలో అమాంతంగా భూమిలో నీరు పైకి తీసుకు వచ్చేస్తాము. యిదంతా సస్యశ్యామలం చేస్తాము అని ఆనాడుచెప్పడం జరిగిందికాని ఈ రోజువరకు అక్కడ ఏమీ జరగ లేదు. రాజుగారు

మెచ్చుకోని ఏనుగును బహుమతి యిచ్చాడట. కాని వాడు మేపగలడా? 10 ఎకరాలు, 50 ఎకరాలు కలిగిన రైతు ఆ rig లను maintain చేయలేడు దానికి బోలెడంత cost అవుతుంది. ప్రభుత్వమే rigs ను వేసి ఆ filter points లో వచ్చే నీరును రైతులకు సరఫరాచేసి తరువాత రైతుల దగ్గర water tax మాదిరిగా collect చేయాలిగాని, మేము rigs తీసుకువచ్చాము, మీరు వేసుకోండి అంటే తరతరాలుగా వారికి ఉన్నటువంటి ఆస్తులన్నీ తాకట్టు పెట్టినాగాని ఏరైతుకూడ rigను ఉపయోగించే పరిస్థితిలో లేడు అని మనవి చేస్తున్నాను. మనం ఒక Plan వేశాములంటే, ఒక ఉపకారం చేయదలచుకున్నాము అంటే అది practical గా జరిగే విధానం చూడాలిగాని మేము చేశాము rigs తెప్పించాము, మీరు వేసుకోండి అంటే ఏమి ఉపయోగం లేదని మనవి చేస్తున్నాను ఎందు చేతనంటే వాటియొక్క working costs చాల ఎక్కువ. కాబట్టి rigs గాని, power drills గాని మరొకటిగాని ఏది తెచ్చినా ప్రభుత్వమే దానియొక్క working costs ను maintain చేసి, వాటిద్వారా వచ్చే నీటియొక్క ఫలితాల మీద వచ్చే ఆదాయాన్ని పన్నుక్రింద వసూలుచేస్తే బాగా ఉంటుంది గాని మేము తెచ్చాము వేసుకోండి అంటే ఈ rigs వల్ల ఏమి ఉపయోగం లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

నాలుగవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో 50 % విద్యుచ్ఛక్తికి, వ్యవసాయానికి ప్రాముఖ్యత యిచ్చాము అని గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో ఉన్నది. కాని యిదంతా ఊహాగానమే. ఈ మాటలలో ఎవరికి నమ్మకం లేదని మనవి చేస్తున్నాను. ఎందుచేతనంటే ఇన్నాళ్ళు మనది వ్యవసాయదేశం అంటూనే వ్యవసాయదారులకు మాత్రం ఏవిధంగా కూడ సహాయం చేయలేదు అనే విషయం మన అందరకు తెలుసు. కృష్ణా గోదావరి డెల్టాలలో యిప్పటి వరకు water tax గాని, మరొక రకంగా గాని కొన్ని కోట్ల రూపాయలు రైతులు ప్రభుత్వానికి యిచ్చారు. కాని గోదావరిమీద, కృష్ణమీద ఏ పని చేయదలచు కొన్నా రైతులనే డబ్బుయివ్వండి, మేము కడతాము అనే సిద్ధాంతం తీసుకుం టున్నారు. కాని ప్రభుత్వం మాత్రం ఏ విధంగా కూడ అక్కడ రైతాంగానికి ఏ విషయంలో కూడ సహాయం చేయడం లేదనే విషయం మన అందరకు తెలుసు. గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో, గోదావరినది నీరు ఉపయోగించుకోవాలి కాబట్టి 4వ ప్రణాళికలో గోదావరినది మీద పెద్ద ప్రాజెక్టు కట్టాలనే విషయం చేర్చారు. అది కనుచూపు మేరలో కనబడదు. అది పగటి కలేగాని జరిగే విషయం కాదని మనవి చేస్తున్నాను. ఒక మాట మన గవర్నరుగారుగాని, మనప్రభుత్వంగాని చెప్పినది అంటే ఆ మాట ప్రజలు విశ్వసించే విధంగా చెప్పాలి గాని ఏదో కళ్ళ నీళ్లు తుడవడానికి, లేకపోతే మేము ఏదో చేస్తామని పాటి వేషగాడు చెప్పే విధంగా ఉంటే మాత్రం దానివల్ల ఏమి ఉపయోగం లేదని మనవి చేస్తున్నాను. ఎప్పుడో 10 సంవత్సరాల క్రితం ప్రారంభించిన నాగార్జునసాగర్ గాని, పోచం పాడుగాని, upper Sileru గాని Lower Sileru గాని ఈ రోజువరకు పూర్తి చేయలేని పరిస్థితిలో మనం ఉండి గోదావరినది మీద రు. 500 కోట్లు 400 కోట్లు పెట్టి మేము ప్రాజెక్టు కడతాము మీరు చూడండి అని చెప్పడం, అది వాస్తవానికి చాల దూరమని మనవి చేస్తున్నాను అటువంటి మాటలవల్ల ఏమి ఉపయోగం లేదని

మనవిచేస్తున్నాను. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత పదహారు సంవత్సరాలు గడచినా కూడ industrial గా develop కాని రాష్ట్రం ఏదైనా ఉన్నదంటే first mark మన రాష్ట్రానిది అని చెప్పవచ్చు. ఒక పెద్ద ప్రాజెక్టుగాని, కనీసం చిన్న ప్రాజెక్టుగాని కేంద్రం ఈరోజు వరకు మన రాష్ట్రంలో పెట్టకపోవడం, అది ఎవరి తప్పో మన అందరికీ తెలుసు. విశాఖపట్టణంలో ఆనాడు ఉక్కు ఫ్యాక్టరీ కావాలని రాష్ట్రవ్యాపితంగా అందరు ఆందోళన చేశారు. అన్ని పక్షాలవారు దానిని బలపరచారు. అప్పుడు అధికార పక్షం కూడ బలపరచినది. అన్ని చేసినా గాని అది రాకపోగా మరొక విషయం చెప్పడం జరిగింది. ఆ ఉక్కు ఫ్యాక్టరీ సమస్య యిందులో లేకపోగా, విశాఖపట్టణంలో Private sectorలో మేము ఒక ఎరువుల ఫ్యాక్టరీ పెడుతున్నాము అని చెపుతున్నారు. కాంగ్రెసు పార్టీ చెప్పే సిద్ధాంతానికి గాని, లేక మన ప్రభుత్వం చెప్పే సామ్యవాద సిద్ధాంతానికిగాని, అది గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో చెప్పవలసిన విషయం కాదని మనవి చేస్తున్నాను. సోషలిస్ట్ పాటర్న్ ఆఫ్ సొసైటీ బేసిస్ పైన పని చేస్తామని అధికార పార్టీ చెబుతున్నది; మరొకవైపున ఒక ప్రైవేటు సంస్థకు-అమెరికన్ కంపెనీకి, మేము లైసెన్సు యిచ్చాము ప్రైవేట్ సెక్టర్ లో మిల్లు పెట్టుకొనడానికి, అని దానిని కూడా ప్రభుత్వం చేసిన ఒక గొప్ప పనిగా గవర్నరుగారు తమ ప్రసంగంలో చెప్పారు. ఇది సరియైన పద్ధతి కాదు. దేశంలో కోటీశ్వరులు అనేక మంది వున్నారు. లైసెన్సు వుంటే కట్టడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. ఇందులో ప్రభుత్వం యొక్క ఘనత ఏమిటని నేను అడుగుతున్నాను. పబ్లిక్ సెక్టర్ లో ఏమైనా చేసి వుంటే చెప్పుకోవడంలో అర్థం వున్నది. కాని, ఏ అమెరికన్ కంపెనీకో లైసెన్సు యిచ్చి, ఏదో గొప్ప పని చేసినట్లుగా చెప్పుకొనడం సామ్యవాద సిద్ధాంతానికే వ్యతిరేకం అని మనవి చేస్తున్నాను.

ఇంక విద్యా విధానం విషయమున్నది. ఇందాక అపోజిషన్ లీడర్ బచ్చన్నగారు మాట్లాడారు. ఈనాడు నిరుద్యోగం విపరీతంగా పెరిగిపోతున్నది. యువకులు తాము చదువుకున్న చదువు వారి జీవితాలకు ఎందుకూ ఉపయోగ పడడం లేదు. వారి కుటుంబాలను పోషించుకొనడానికి ఉపయోగపడడంలేదు. వ్యక్తిగత జీవితానికి ఉపయోగ పడడం లేదు. చదువునకు కూడా వారు ఉద్యోగం నిమిత్తం ఆఫీసుల చుట్టూ, యం. యల్. ఏ. చుట్టూ తిరగడం జరుగుతున్నది. ఈమధ్య ఇంజనీరింగు కాలేజీలు క్రొత్తగా పెట్టి, యితర కాలేజీలు పెట్టి నిరుద్యోగ సమస్యను తీవ్రతరం చేస్తున్నామే తప్ప వారు చదువుకున్న చదువును సార్థకం చేసుకోడానికి మాత్రం ఎటువంటి అవకాశాలూ కలుగ జెయ్యడం లేదని మనవి జేస్తున్నాను. ఇంకా బ్రిటిష్‌వారు పెట్టిన పద్ధతిలోనే విద్యావిధానం నడుపుతున్నాం తప్ప యిందులో మార్పు ఏమీలేదని, దీనివలన యిది ఎవరికి ఉపయోగపడే పరిస్థితిలో లేదని కూడా నేను మనవి జేస్తున్నాను. ఈనాడు మనం అనేకమంది ఇంజినీరింగు కోర్సు పాస్ అయి నిరుద్యోగులుగా తిరుగుతున్నవారిని చూస్తున్నాం, వారిపై ప్రభుత్వం కొలెదు డబ్బు ఖర్చు పెట్టింది. అతను కూడా 20, 30 వేలు ఖర్చుపెట్టి ఇంజినీరింగు పాసయినాడు. అతను చదువును దేశాభివృద్ధికి వుపయోగించుకునే పరిస్థితి వున్నదా? అంటే లేదు. ఇది చాలా శోచనీయమైన విషయమని మనవిజేస్తున్నాను. ఇంక,

గవర్నమెంటు డాక్టర్లు ప్రైవేటు ప్రాక్టీస్ చేయకూడదని నిషేధిస్తున్నది. గవర్నరుగారు తమ ప్రసంగంలో చెప్పారు. అయితే వారిచేత ప్రైవేటు ప్రాక్టీసు మానిపించినంత మాత్రాన పేద ప్రజలకు ఉపయోగం జరుగుతుందనుకోవడం పొరబాటని మనవిచేస్తున్నాను. గవర్నమెంటు ఏర్పాటు చేసిన సెంటర్సులో మందులులేవు. అక్కడ హెచ్చుగా మందులు యిచ్చినట్లయితే ప్రజలకు కొంతకాకపోతే కొంతయినా మేలు చేసినవారవుతారు డాక్టర్లచేత ప్రైవేట్ ప్రాక్టీసు మానిపించినంత మాత్రాన సరిపోదు. అక్కడ మందులు వుండేట్లు కూడా చూడాలి మా ఊరిలో ఒక పి. హెచ్. సెంటర్ వున్నది. అక్కడ కాస్త ఎర్రనీరు, పచ్చ నీరు వుంటుంది. డాక్టర్ కూడా వుండడు; అక్కడి ఆయాలూ, దాయాలు ఎవరైనా వస్తే వారికి యీ రంగునీళ్లుపోసి పంపుతూ వుంటారు. ఏ రోగానికైనా సరే, అదే. దీనివలన ఉపయోగమేమీ లేదు.

ఇంక, తెలంగాణా సేఫ్‌గార్డ్స్ విషయంలో నా వుద్దేశమేమంటే— వెనుకబడిన ప్రాంతం వెనుకబడినట్లే వుండిపోకుండా, తెలంగాణా తప్పకుండా అభివృద్ధి కావాలని నేను కూడా కోరుతున్నాను. మన దేశంలో వెనుకబడిన ప్రాంతం ఎక్కడ వున్నప్పటికీ, ఆ ప్రాంతం ఎప్పటికీ వెనుకబడి వుండాలని ఎవరూ కోరరని, ఆ ప్రాంతం అభివృద్ధిని ఎవరూ వ్యతిరేకించరని నేను అనుకుంటున్నాను. సర్కారు జిల్లాలలో కొన్ని ప్రాంతాలు అభివృద్ధి చెందినవిధంగానే తెలంగాణా ప్రాంతం కూడా అభివృద్ధి కావాలి. ఆ విధంగా అభివృద్ధి కావాలని కోరే వారిలో నేను ప్రథముడను. కాని, యీ విషయంలో ఎటువంటి అపోహాల, అడ్డుగోడలు ఎవరూ నిర్మించకూడదని నేను కోరుతున్నాను. అలాగే ఆంధ్ర ప్రాంతమునుండి యిక్కడకువచ్చి పది పన్నెండేళ్లుగా ఉద్యోగం చేస్తూవున్న ఉద్యోగుల విషయంలో కూడా ప్రభుత్వం ఆలోచించవలసివుంది. ఉదాహరణకు పదిపన్నెండేళ్లుగా యిక్కడ పని చేస్తూ వున్న ఉద్యోగిని ముల్కి సర్టిఫికేట్ యిప్పుడు అడిగితే అతను ఏం కావాలి? అతనిని ఉద్యోగం నుండి తొలగిస్తేపిల్లలతో పది పన్నెండేళ్లుగా యిక్కడ ఉద్యోగం చేస్తూ, జీవనం సాగిస్తూవున్న అతని కుటుంబం ఏమి కావాలి? వి. బి రాజుగారు హ్యూమన్ కన్సిడరేషన్ అన్నారు. వారి విషయంలో తప్పక శ్రద్ధవహించాలి. తెలంగాణా అభివృద్ధికి ఎంత డబ్బు అవసరమో అంత డబ్బు ఖర్చుపెట్టండి. ఆ ప్రాంతాన్ని తప్పకుండా అభివృద్ధి చేయాలని నేను కోరుతున్నాను.

ఇంక, గాంధీగారి ఆత్మశాంతికి జయంతి చేస్తున్నాం. మన సభలో పైన గాంధీ గారి బొమ్మ కనిపిస్తున్నది ఆయన మనస్సుకు శాంతి చేకూరాలంటే ఆంధ్ర ప్రాంతంలో వలెనే యిక్కడ కూడా ప్రొహిబిషన్ అమలుజరపండి. ఇక్కడ కూడా త్రాగుడు మానిపించమని కోరుతూ నేను సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ జి. సత్యనారాయణరావు (ఎల్లందు):—అధ్యక్షా, గవర్నరుగారు తమ ప్రసంగములో మన రాష్ట్రానికి సంబంధించిన ప్రముఖమైన సమస్యలను చర్చించినందుకు నేను హర్షిస్తూ కృతజ్ఞత తెలుపుతున్నాను.

ప్రత్యేకంగా కరువు విషయం చర్చించారు. ప్రభుత్వం పదుకోట్ల రూపాయలు వ్యయపరచి, యీ విషయంలో చాలా కృషి చేసినది. అయినప్పటికి,

రిగ్స్‌కు సంబంధించి, ఒక అడుగుకు 26 రూపాయిలు ఖర్చు పెట్టవలసివస్తున్నది. నూరు అడుగులు త్రవ్వాలంటే ఖమ్మం జిల్లాలో రెండు వేల ఆరు వందల రూపాయిలు డిపాజిట్ చేయవలసివస్తున్నది. అందువలన రైతులకు చాలా కష్టమవుతున్నది. కలెక్టరును అడిగితే యింతవరకూ ఎవరూ డిపాజిట్ చేయలేదని చెప్పారు. రిగ్స్ యింకా సప్లయ్ చెయలేదంటున్నారు. వీటి నిర్మాణం విషయంలో వచ్చే అవరోధాలను తొలగించడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నించాలి. అప్పుడే మనం ఆశించినట్లుగా ప్రభుత్వం చేసే సహాయమును రైతు పొందడానికి అవకాశం కలుగుతుంది. ప్రభుత్వంవారు రిగ్స్ తీసుకొచ్చి, ఏర్పాటు చేసి, రైతులనుండి నామినల్ చార్జి మాత్రం వసూలుచేసి, వారు లాభపడేట్లు చూడాలని మరొకసారి కోరుతున్నాను. ఖమ్మం జిల్లాలో నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టువలన కేవలం కొన్ని ప్రాంతాలు మాత్రమే లాభపడడానికి అవకాశమున్నది. అటువంటి అవకాశమేమీ లేని, ఏజెన్సీప్రాంతం యిల్లెందుప్రాంతం. చాలా వెనుకబడిన ప్రాంతమది. అందువలన, అక్కడ జియొలాజికల్ సర్వే జరిపించి, పిల్లిగుంటల ప్రాజెక్టు, తోరారాం ప్రాజెక్టులవలన అక్కడ దాదాపు 30, 40 వేల ఎకరాలు సాగులోకి రావడానికి అవకాశమున్నది కాబట్టి తక్షణమే ఆ పనిని టేకప్ చేయవలసినదిగా కోరుతున్నాను

ఇంక, నాలుగవ పంచవర్ష ప్రణాళిక విషయమున్నది. 650 కోట్లవరకు అవుతుందన్నారు. ప్రప్రథమంగా వ్యవసాయానికి ప్రాముఖ్యత యిచ్చారు ఇక్కడ ఒక విషయం చెప్పవలసి వున్నది. కేవలం లెక్కలప్రకారం చూసినప్పటికికూడా ఎక్స్‌టెన్సివ్ కల్టివేషన్‌వలన మన వ్యవసాయపు ఖర్చులు ఎక్కువ అవుతాయని నిరూపితమవుతున్నది. ఇన్‌టెన్సివ్ కల్టివేషన్ ద్వారా ఎకరానికి రెండు పుట్లు పండించే రైతు యీ రోజున నాలుగుపుట్లు పండించినట్లు కనిపించినా, దానివలన అధికోత్పత్తి సాధించామని చెప్పుకోవడం పొరబాటు అవుతుందని మనవి జేస్తున్నాను. ఇజ్రాయిల్ వంటి దేశాలలో వ్యవసాయానికి సంబంధించి, భూమికి సంబంధించి ఎంతో రిసెర్చి చేశారు వారు. రైతాంగం పంటలను యితోధికంగా పండించడానికి చక్కని అవకాశాలు ఏర్పడ్డాయి. రైతాంగానికి అక్కడ ఎన్నో సదుపాయాలు కల్పించబడ్డాయి. అటువంటి రిసెర్చి జరగడం, రైతాంగానికి సౌకర్యాలు కల్పించబడడం జరిగినప్పుడే అధికోత్పత్తికి అవకాశముంటుంది. అంతేగాని, యిలాంటి లెక్కలద్వారా అధికోత్పత్తిని సాధించామనుకోవడం పొరబాటు అవుతుందని మనవి జేస్తున్నాను.

మొత్తం దేశంలోని యితర రాష్ట్రాలతోగనుక పోల్చి చూసినట్లయితే మన రాష్ట్రం పారిశ్రామికంగా చాలా వెనుకబడివున్నది. వైజాగ్‌లో స్టీల్ ప్లాంట్ కొరకు ఎంతో పెద్దఎత్తున పోరాటం జరిగింది. అయినప్పటికీ, గవర్నరుగారి ప్రసంగములో దాని ప్రసక్తి ఏమీ లేదు. దానికి తక్షణమే నడుం కట్టవలసిన అవసరమున్నదని మనవి జేస్తున్నాను. నా నియోజకవర్గంలో—ఇల్లెందులో ఐరన్ ఓర్ చాలా వున్నది అక్కడ పిగ్ ఐరన్ ఫ్యాక్టరీ పెట్టడానికి ఆస్కారమున్నది. నాలుగవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో దీనిని టేకప్ చేయవలసినదిగా నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. అయిదవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో షెడ్యూల్డు కాస్ట్స్, షెడ్యూల్డు ట్రైబ్స్‌కు ప్రత్యేక అవకాశాలు చూపిస్తామని తెలియపరచారు. కాని, వాస్తవంగా

యీనాడు జరుగుతున్నదేమిటో కూడా పరిశీలించవలసిన అవసరమున్నది. ఈ షెడ్యూల్డు కులాలవారు ఫారెస్టు ఏరియాలో గత ఇరవై సంవత్సరాలుగా మన్నుకుంటూ వున్నవారికి ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటువారు నోటీసులు ఇచ్చి వెళ్లగొడుతున్నారు. అక్రమంగా నోటీసులు యిస్తున్నారు ఇది షెడ్యూల్డు కులాలవారికి, షెడ్యూల్డు ట్రైబ్స్‌కు ద్రోహకరంగా చేయడమా? అని అడుగుతున్నాను 20 వ తేదీన కొమారారం, మాణిక్యారం ప్రాంతాలకు నేను వెళ్లి చూసివచ్చాను అక్కడ 700 ఎకరాలలో రైతులకు నోటీసులు యిచ్చారు. అక్కడ గ్రామ్ కూడా వున్నది ఇది చాలా విచారకరమైన విషయం. ప్రభుత్వంవారు తక్షణమే యీ విషయం జోక్యం చేసి నోటీసు తీసేసుకొని, వారికి పట్టాలు యిచ్చి పూర్తిగా హక్కు కలిగించవలసిందని కోరుతున్నాను. ఈనాడు విద్యావిధానం చూస్తే, బి.ఎ పాసైన ప్రతి ఒక్కరూ ఏదో ఉద్యోగం సంపాదించుకోవాలనే కుతూహలంతోనే ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. జపాను వంటి దేశాలలో విద్య పూర్తి అయినతరువాత ప్రభుత్వంవారు ఉద్యోగమిస్తామంటేకూడ వద్దు అనే పరిస్థితివుంది. అటువంటి పరిస్థితి ఇక్కడ వచ్చేట్టు స్మాల్ ఇండస్ట్రీస్ నడిపించుకునే పద్ధతులు వారికి నేర్పవలసిన అవసరంవుంది. ఇప్పుడు రిట్రెంచ్‌మెంటు చేస్తున్నారు. చదివేవారందరికి ఉద్యోగాలు ఎక్కడినుంచి తెస్తారు? అందువలన, మన విద్యావిధానం మారాలి. స్వతంత్రంగా అర్జించుకుందామనే ఆలోచన, శక్తి విద్యార్థులకు కలిగించే విధంగా లేకపోతే ఇది పొరపాటు విధానమవుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఎల్లందులో 55 మంది విద్యార్థులను మాల్ ప్రాక్టీసెస్—కాపీ చేశారని—కమిటీవారు తీసేశారు. అది పూర్తిగా అక్రమం, అన్యాయం. దానికి ఏలాంటి ప్రూఫ్ కూడలేదు. అలాంటిది జరగదని డి.ఇ.ఒ.గారు కూడ రిపోర్టు యిచ్చారు. తక్షణమే ఆ జి.ఒ.ను అమెండు చేసి అయినాసరే వారి ఫలితాలు ప్రకటించవలసిందని కోరుతున్నాను. తెలంగాణా రక్షణల విషయంలో గవర్నరుగారు ప్రస్తావించినందుకు నేను హర్షిస్తున్నాను. కొందరు మిత్రులు యిట్లా 5 సం. లు ఎక్స్‌టెండు చేయడం చాల అన్యాయమని భావిస్తున్నారు. కాని ఇది చాల న్యాయమైనదినేను వారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఇది అసలు లీగల్‌గాకూడ పేర్కొనబడింది. తెలంగాణా సోదరులు మేము అభివృద్ధికి రాలేదని ఒక అభిప్రాయానికి వచ్చినప్పుడు ప్రభుత్వం యిలాంటి రక్షణ కల్పించడం అవసరమని భావించి, చేసినందుకు హర్షిస్తున్నాను. ప్రభుత్వానికి కృతజ్ఞతాభివందనలు తెలుపుతున్నాను. ఆంధ్ర తెలంగాణా భేదాలు సమసిపోయేటట్లు ప్రభుత్వంవారు ఒక కార్యక్రమం చేపట్టాలి. విద్యార్థులలో అశాంతి ప్రబలిపోతున్నది. జి ఒ.లు ఇస్యూ అయినప్పటికీ కూడ క్రియారూపంలో అసలు జరగడంలేదు. కొత్తగూడెం థర్మల్ స్టేషనులో—తెలంగాణా విద్యార్థులలోగాని, ఎన్.జి.ఒ.లలో గాని మనోభేదాలుంటే ఆంధ్రప్రదేశ్ అభ్యున్నతికి విరోధం కలగడానికి ఆస్కారం అవుతుంది, తక్షణమే జి.ఒ.లను అమలుచేసి క్రియారూపంగా హృదయపూర్వకంగా సదభిప్రాయాలు కలుగజేయవలసిందని కోరుతున్నాను. జిల్లా పునర్వ్యవస్థీకరణ విషయంలో యీనాడు ఆంధ్రప్రభలో ఒక విషయం వచ్చింది. ఖమ్మంజిల్లా పరిషత్తు సమావేశంలో వరంగల్ జిల్లాకు సంబంధించిన

కొర్నకల్ మరియు అమ్మపాలెం గ్రామాలను ఖమ్మంలో కలుపుకోవాలని 21 వ తేదీన యునానిమస్‌గా రిజల్యూషను పాసయినట్లు ప్రకటించారు. అది పొరపాటు. జిల్లా పరిషత్తు మీటింగులో నేనుకూడ వున్నాను కేవలం రిఆర్గనైజేషను వస్తుంది. అప్పటివరకు దీనిని షెల్వ్ చేయకుండా — జిల్లాలు సమితిలోకి వస్తాయి, అది అప్పుడు చర్చించి ఒక రిజల్యూషను పాస్‌చేయవలసివుంటుంది అనుకున్నాము. ఆంధ్రప్రభవారు యిట్లా పొరపాటుగా ఎందుకు ప్రకటించారో అర్థంకాకుండా వుంది. వెంటనే ఇలాంటిది జరగలేదని ప్రకటించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. శాంతిభద్రతల విషయం వుంది. ఖమ్మంజిల్లా అయినా, నల్లగొండజిల్లా అయినా ఉగ్రవాదులు ప్రజలలో భయకంపితమైన వాతావరణం సృష్టిస్తున్నారు. వారు ఎలక్షనులలో నమ్మకంలేదు, పంచాయతీబోర్డు ఎన్నికలలో పాల్గొనవద్దు అని బాహాటంగా ప్రకటిస్తున్నారు. తుపాకులద్వారా, విప్లవంద్వారానే ప్రభుత్వం రావాలని ప్రకటిస్తుంటే ప్రభుత్వం ఆ పార్టీని ఎందుకు శాసనంద్వారా బాన్ చేయకుండా వుంటున్నదో అర్థంకాకుండావుంది. సూర్యాపేటలో ఒక మర్డరు కేసులో వున్నవారు మా నియోజకవర్గములో వచ్చి దాగుకొన్నారని వదంతులు వస్తున్నాయి. అక్కడ అడవులు వున్నాయి. అశాంతి రేగే ప్రమాదంవుంది. ఈ ఉద్యమాన్ని నడిపినవారి చర్యలను గర్హించి వారి పార్టీని తక్షణం బాన్‌చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. లేకపోతే ప్రజానీకంలో ప్రభుత్వమంటే పూర్తిగా చౌక అభిప్రాయం ఏర్పడటానికి ఆస్కారం వుంది ప్రభుత్వం ఏమిచేస్తోందని మమ్ములను అడుగుతున్నారు; మేము ఏమీ జవాబు చెప్పలేకుండావున్నాము. తక్షణమే చర్య తీసుకోమని కోరుతున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు నదీజలాల విషయంలో ఎంతో నమ్రతగా, మంచిగా వున్నప్పటికీకూడ దీనిని సీరియస్‌గా భావించి సుప్రీంకోర్టులో కేవియట్ చేసినందుకు ముఖ్యమంత్రిగారిని అభినందిస్తున్నాను. ఈ నక్సల్బరీ ఉద్యమం విషయంలో — గోటితో పోయేదానికి గొడ్డలితో కొట్టవలసిన ప్రమాదపరిస్థితికి ఆస్కారం వస్తుంది. కాబట్టి, ప్రభుత్వం ఉగ్రవాదుల పార్టీని తక్షణమే బాన్ చేయవలసిందిగా కోరుతూ ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :— అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి ప్రసంగంపై అభినందన తీర్మానంతో చేసిన ఉపన్యాసము, యీవేళ జరుగుతున్న ప్రసంగాలు వింటున్నాము. కాని ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే యీనాడువున్న ఏసమస్యనుకూడ పరిష్కరించే పద్ధతిలో గవర్నరుగారి ప్రసంగంలేదు. ప్రతిదానినీకూడ యీ కాలం, యీ సంవత్సరం వెళ్ళిన తరువాత వచ్చే సంవత్సరం చూచుకుందాములే అనే పద్ధతిలో వాయిదావేయుడం జరిగింది. ప్రతి సమస్యగురించీ, దాని మౌలిక కారణాలకు పోకుండా, సమస్యను సావకాశంగా, సావధానంగా పరిష్కరించాలనీ, మన కార్యక్రమాలను పటిష్టంగా ముందుకు తీసుకుపోవాలనీ, ఏ ఒక్క సమస్యపైనకూడ సూచించలేదంటే సత్యదూరంకాదు. మనం ప్రతి సంవత్సరం లోటుబడ్జటులోనే వుంటున్నాము. ప్రతి సంవత్సరం బడ్జటు అంకెలుగాని, మూడు పంచవర్ష ప్రణాళికల ఫిగర్సుగాని చూస్తే ఆ ఫిగర్సు మైనస్‌లోనే ఎక్కువ అవుతున్నాయి. ఈనాడు యిన్ని సంవత్సరాల కార్యక్రమాలను ఒక ఒరిజినల్ రెవ్యూచేసి అన్ని రంగాలలోను జరుగుతున్న సారాంశాన్ని తీసుకొని

స్టేటు లెవెలులో ప్లానింగు కమిషను సంపూర్ణంగా ఆలోచించి [illegible] ఏ నిర్ణయాలు జరగడంలేదు. పీస్‌మీల్‌గా ఎప్పటికప్పుడు ఏ సమస్య వచ్చినప్పుడు దానిని తీసుకొని ఏదోవిధంగా నడపడం జరుగుతున్నది. నా కిప్పుడు వివరాలు చెప్పాలంటే సమయం వుండదు. కాని, యీనాడు తెలంగాణా రక్షణలు ఎక్స్‌టెండ్ చేసే సందర్భంలో కొంత మిస్‌అండర్‌స్టాండ్ చేసుకోవడం జరుగుతున్నదనే బాధతో కొంత మాట్లాడవలసిన బాధ్యత నాపైన వున్నది. లచ్చన్న గారిని ముందుగా అభినందించాలి. వారు యీ ప్రొద్దున్న ప్రారంభంలోనే చెప్పారు. ఈ సమస్యను పూర్తిగా తీసుకుని ముఖ్యమంత్రిగారుగాని, కాంగ్రెసు పక్షంనుంచి ప్రభుత్వ పెద్దలుగాని, ప్రతిపక్షాల పెద్దలుకూడ — అందరూ కూర్చొని ఆలోచించి — ప్రభుత్వం ప్రకటించాలని చెప్పారు. అంతా కూర్చుని అసలు యీ సమస్య ఏమిటి, ఏ విధంగా పరిష్కరించాలి, ఇందులో వాస్తవం ఎంత అనేది ఈ సమావేశం పూర్తిఅయ్యేలోపలనే ఒక డిక్లరేషను చేయాలని చెప్పారు. దాని పైన, ముఖ్యమంత్రిగారిపక్షంనుంచి, ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న పెద్దలనుంచి సమాధానం వచ్చినట్లు కనిపించదు. నేను యీనాడు పెద్దలందరికి వినయపూర్వకంగా మనవిచేస్తున్నాను. దీనివల్ల యీనాడు తెలంగాణాలో ఇంటిగ్రేషనుకు వ్యతిరేకం అనిగాని, ఆంధ్రరాష్ట్రంలో కలిసి బ్రతకడానికి వ్యతిరేకమైన పరిస్థితులు తీసుకువస్తుందనిగాని మీరెవ్వరూ అనుకోనక్కరలేదు, మేముకూడ ఆ విధంగా ఆలోచించమని మనవిచేస్తున్నాను అంతా కలిసిమెలసి సమస్యను పరిష్కరించుకోడానికి ప్రయత్నిస్తాము. నేను ప్రభుత్వంలోఉన్న పెద్దలను ఈ సమస్యపై బాధపడుతున్న పెద్దలను ఒకమాటఅడగదలచుకున్నాను. అసలు ఆంధ్రప్రదేశం ఏర్పడిన పరిస్థితుల బాక్‌గ్రౌండు ఏమిటి, ఏ పరిస్థితులలో కలిశాము, ఆ కలసిన విషయాలను విస్మరించుదామా, ఆ విషయాలలోని కొన్ని నిర్ణయాలను పాటిద్దామా అనే విషయం ఆలోచించవలసిన అవసరం వుంది. పెద్దమనుషులుగా కొన్ని ఒప్పందాలు చేసుకున్నారు. ఆ ఒప్పందాలుకూడ తెలంగాణా పక్షంనుంచి కావాలని కోరినవి కాదు. ఆనాడున్న సందేహాలను నివారించడానికి, ఆనాడు వున్న పరిస్థితులను చక్కదిద్ది, సక్రమంగా నడిపించడానికి, ఆంధ్ర ప్రాంతానికి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న ప్రభుత్వంలోని పెద్దలు ఆ నాడు ముందుకువచ్చి, మీరు ఏవిధమైన సంశయాలు పెట్టుకోవలసిన అవసరంలేదు, మేము ఒక బ్లాంక్ చెక్ యిస్తున్నాము, ఏయే విషయాలలో అనుమానాలున్నాయో అవన్నీ మనం చర్చించుకొని ఒక పెద్దమనుషుల ఒప్పందానికి వచ్చి, పాటిస్తాం అన్నారు. అది కొంత స్టాట్యూటరీ రూల్స్‌లో వచ్చింది, పెద్దమనుషుల ఒప్పందంలో కొంత వచ్చింది. అది ఆచరణలో ఏవిధంగా జరుగుతున్నదో మనం చూడవలసిన అవసరం వున్నది. పది పన్నెండు సంవత్సరాల తరువాత ఇప్పుడు యీ విధంగా అడగవలసిన పరిస్థితులు ఎందుకు వచ్చాయనేది విచారించవలసిన విషయం. ఏవిధంగా దీనిని పరిష్కరించవలసినదీ మనం ఆలోచించవలసి యున్నది. నేను యీ మాట అన్నంత మాత్రాన మన రాష్ట్రానికి ముప్పు వాటిల్లుతుందని ఆలోచించే పెద్దలకు మనవి చేస్తున్నాను. ఆ నాటి ఒప్పందం ప్రకారం మాకువున్న తెలంగాణా రెవిన్యూస్ తెలంగాణాకే ఖర్చుపెట్టాలని, తెలంగాణా రీజినల్ కమిటీ వుండి, దాని పర్యవేక్షణలో యీ డెవలప్‌మెంట్ వర్క్స్ జరగాలని ఒప్పందం

చేసుకున్నాము. అసలు మేము యీనాడు ఏమి అడుగుతున్నామో అందరికీ తెలుపడానికే నేను యీ విషయం చెబుతున్నాను ఈ పెద్దమనుష్యుల ఒప్పందంలో పాపులేషన్ బేసెస్ అని కాని 21 నిష్పత్తి కాని తెలంగాణా అభివృద్ధికి సంబంధించి కాని ప్రత్యేకంగా ఒక్క అంశం యిందులో లేదు. న్యాయంగా తెలంగాణా ప్రాంతానికి ఖర్చుచేయవలసిన షేర్ 66 పర్సెంట్ ఉంటే 33 పర్సెంట్‌కు మాత్రమే ఒప్పుకున్నాము.

(Sri P. Gunnaiah in the Chair)

రెండవ ప్లాన్‌లో 40 కోట్ల 60 లక్షలు, మూడవ ప్లాన్‌లో [illegible] కోట్ల 50 లక్షలు బడ్జెట్ అంకెలలో ఉన్నవి తెలంగాణాలో ఖర్చు కాకుండా ఉండిపోయాయి. ఈ మొత్తాలను ఎందుకు ఖర్చుచేయలేదని ఈ నాడు ఎట్లా అడుగుతున్నామో, ఇదే విధంగా రెండవ ప్లాన్ తరువాత అడిగితే మూడవ ప్రణాళికలో 22 కోట్లు ఖర్చు చేస్తాం అని హామీ ఇచ్చారు కాని ఇప్పటికి మూడవ ప్రణాళిక ఐపోయిన రెండు మూడు సంవత్సరాలకు కూడా ఒక కోటి రూపాయలు అందులో ఖర్చు కావలసినది ఉండిపోయింది. ఇది కాక రెండు, మూడు ప్రణాళికలలో సర్‌ప్లస్ అయి మిగిలిపోయిన 48 కోట్లు కాక తెలంగాణా సెక్యూరిటీస్, ఇతర వ్యవస్థల మూలధనం తీసుకుంటే, ఇండస్ట్రియల్ ట్రస్ట్ ఫండ్ 311 లక్షలు, ఆర్.టి.సి. 238 లక్షలు పవర్ వివిధ రంగాలలో సిటీమీద మా అకౌంటుకు కాకుండా ఖర్చు చేసినది 11,62 లక్షలు— ఈ లెక్కలన్నీ తీసుకుంటే తెలంగాణా సర్‌ప్లసెస్ 70 కోట్ల 23 లక్షలు ఉన్నాయని ముఖ్యమంత్రిగారికి వివరాలు చెప్పి అడుగుతున్నాం. ఈ డబ్బు 12 సంవత్సరాలుగా బడ్జెట్ ఫిగర్స్‌లో చూపి ఎందుకు ఖర్చుచేయలేదు? మీవద్ద ఖర్చుకాలేదు కాబట్టి ఖర్చు పెట్టలేదని ఒక్క మాటలో జవాబు చెబుతున్నారు. ప్రణాళికలు ఏర్పాటుచేసి రిసోర్సెస్ ఎక్స్‌ప్లాయిట్ చేయడానికి ఆ విధంగా డెవలప్‌మెంట్ తీసుకురావడానికి చేస్తున్నాం అన్నప్పుడు డబ్బు ఖర్చు చేయలేకపోయాం అనేది ఎవరికి నచ్చచెప్పే సమాధానం కాదని వినయపూర్వకంగా మనవిచేస్తున్నాను. వివరాలలోనికి వెళ్ళాలంటే చాలా అంకెలున్నాయి. మేము అడిగే విషయాలలో జాతీయ సమైక్యతకు కాని ఆంధ్రరాష్ట్రంతో కలిసి బ్రతకడానికి కాని వ్యతిరేకం ఏమీ లేదని మీకు తెలియచెప్పడానికి నేను ఇదంతా మనవి చేస్తున్నాను. దీనిని తప్పుగా అర్థంచేసుకుంటే దేనికి దారితీస్తుందో నేను చెప్పవలసిన పరిస్థితి కాదు. జరిగిన ఖర్చులు వివరం చూడండి. ఎలక్ట్రిసిటీకి సంబంధించిన ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ రిపోర్టులో ఇచ్చిన ఫిగర్స్‌బట్టి మొత్తం 587 మెగావాట్ల ఉత్పత్తి మనకు ఉంది ఇందులో 300 మెగావాట్లు తెలంగాణా ప్రాంతలో తెలంగాణా రివెన్యూస్‌తో ఉత్పత్తి ఐనది. ఎలక్ట్రిసిటీని డిస్ట్రిబ్యూట్ చేసిన పద్ధతి చూస్తే తెలంగాణాలో 1.400 గ్రామాలకు ఆంధ్రలో 3.405 గ్రామాలకు సప్లయ్ చేసారు. తెలంగాణా, ఆంధ్ర అని అనుకోకుండా ఏ జిల్లా తీసుకుని ఐనా చూస్తే, ఎలక్ట్రిసిటీ వచ్చిన గ్రామాల నిష్పత్తి చూస్తే అర్థం అవుతుంది. ఏకొంచెం తేడా ఐనా ఉంటే సరిపుచ్చడానికి ప్రయత్నం చేయవచ్చు. 12 సంవత్సరాలలో వచ్చిన మెడికల్ కాలేజెస్ కాని ప్రొఫెషనల్ కాలేజెస్ కాని తీసుకుని చూడండి. తెలంగాణాలో ఒక్క కాలేజిని కూడా ప్రభుత్వం టేక్ అప్ చేయలేదు. ఆంధ్ర ప్రాంతంలో

రెండు మెడికల్ కాలేజెస్ తెరిచారు. బెడ్స్ నిష్పత్తి తీసుకుని చూడండి. కోస్టల్ జిల్లాలలో లక్ష జనాభాకు 65 ఉంటే, రాయలసీమలో 45 ఉంటే. తెలంగాణాలో లక్ష జనాభాకు 18 బెడ్స్ ఉన్నాయి. ఈ ప్రాంతాలమధ్య తారతమ్యం పెరుగుతోందా తగ్గుతోందా చూడండి. పెద్ద మనుష్యుల ఒప్పందం ప్రకారం కాని ఎస్. ఆర్. సి. ఆక్టు ప్రకారం కాని పార్లమెంటులో పాసైన అనేకమైన వాటి సారాంశం ప్రకారం. కాని పది సంవత్సరాలైన తరువాత ఇవన్నీ రివ్యూ చేయవలసి ఉంది. ఇదివరకు ఎంత తారతమ్యం ఉంది. ఇప్పుడు ఎంత తగ్గించారనేది చూడవలసి ఉంది. ఫిగర్స్ చూపి కన్విన్స్ చేయాలి. ఎడ్యుకేషన్ విషయం తీసుకుంటే, ఆంధ్రప్రదేశ్ మొత్తానికి 26.5 పర్సెంట్ లిటరెసీ ఉంటే తెలంగాణాకు 18.5 పర్సెంట్ మాత్రమే ఉంది. ఈ డిస్పారిటీస్ గురించి ఏమనుకోవాలని అడుగుతున్నాను. హరిజనులు, గిరిజనులైన వారికి, ఎక్కడ వారైనా కనీస సౌకర్యాలు కలుగచేయాలని అందరూ కోరేదే హరిజనుల మొత్తం జనాభా తెలంగాణా ప్రాంతంలో 21 లక్షలు, ఆంధ్ర ప్రాంతంలో 28 లక్షలు ఉంటే ఆంధ్ర ప్రాంతంలో వారికోసం ఖర్చు చేసిన డబ్బు 220 లక్షలుంటే తెలంగాణాలో 77 లక్షలే ఖర్చు చేసారు. హృదయం ఉన్న ఏ పెద్ద మనిషి ఐనా ఈ తారతమ్యాలను ఏ విధంగా నచ్చ చెప్ప గలుగుతాడు. ఇది కేవలం ఎవరో తెచ్చిపెట్టింది కాదు. వ్యక్తులు తెచ్చి పెట్టింది కాదు. రాజకీయంగా అపోజిషన్ తెచ్చిపెట్టింది కాదు. ఆంధ్ర ప్రాంతం వారికి తెలంగాణా ప్రాంతంవారికి మధ్య ఏవో ఉద్రేకాలుండి వచ్చింది కాదు. ఇది ప్రభుత్వం తెచ్చి పెట్టిందని ప్రభుత్వంపై నింద మోపుతున్నాను. దీనికి ఏమి సమాధానం చెబుతారు? ఇటువంటి తీవ్ర పరిస్థితిని సృష్టించి ఇప్పుడు కొంతమంది జాతీయ సమైక్యతకు వ్యతిరేకం అని మనవిచేస్తున్నారు. నేషనల్ ఇంటిగ్రేషన్ కౌన్సిల్ వారి రిపోర్టు ఏమిటని నేను అడుగుతున్నాను. రీజినియల్ ఇంబాలెన్సులు తగ్గించడానికి పథకం కావాలని చెప్పారా లేదా? బాక్వర్డ్ ఏరియాలలో అక్కడ స్థానికంగా ఉన్న వారికి ఉద్యోగాల విషయంలో అవకాశం ఇవ్వాలని చెప్పారా, లేదా? పబ్లిక్ సెక్టర్ విషయంలోనే కాకుండా ప్రైవేట్ సెక్టర్ వారిపై కూడా ప్రభుత్వం వత్తిడి తెచ్చి స్థానిక ప్రజలకు ఉద్యోగ అవకాశాలు కల్పించాలని నేషనల్ ఇంటిగ్రేషన్ కౌన్సిల్ చెప్పిన మాటలను ఎందుకు మరచిపోతారు? ఇప్పుడు జాతీయ సమైక్యతకు వ్యతిరేకం అని చెప్పడం న్యాయం కాదు. అన్నిటికంటె ముఖ్యంగా ప్రజలను కలవరపెట్టే విషయం ఉద్యోగులకు సంబంధించినది. నిన్ననే మనవి చేసాను. పెద్ద మనుష్యుల ఒప్పందంపై తెలంగాణాకు ప్రాతినిధ్యం వహించి సంతకాలు పెట్టిన వారిలో జె. వి. నరసింగరావుగారు కూడా ఉన్నారు. 5 వ క్లాజులో "Future recruitment to services will be on the basis of population for both the regions." అని ఉంది. మీరు న్యాయంగా చెప్పండి. పాపులేషన్ బేసెస్ మీద ఫ్యూచర్ రిక్రూట్మెంట్ జరిగిందా లెక్కలు తీసి చూడండి. తెలంగాణాకు రావలసిన ప్రాతినిధ్యం వచ్చిందో, లేక తక్కువ వచ్చిందో చూడండి తెలంగాణా పోస్టులన్నింటిని చూసి చెప్పండి. దీనికి ఏదైనా పద్ధతి పెట్టుకోవాలి కదా. ఏ పద్ధతిలో 5 వ క్లాజ్లో చెప్పినది అమలు చేయదలచుకున్నారు? డొమిసైల్

సర్టిఫికేట్ 5 సంవత్సరాలుండాలా, 10 సంవత్సరాలుండాలా అంటున్నారు. ఏ అంకె అయినా మాకు అవసరం లేదు. డొమిసైలు సర్టిఫికేట్సుకు టైము లిమిటు పెట్టమని కోరదలచుకోలేదు. పాపులేషను బేసిసు మీద ఈ నిష్పత్తిలో తెలంగాణాకు ప్రాతినిధ్యం ఏ విధముగా గ్యారంటీ యిస్తారో దానికి యిక్కడ ఉన్న ఉద్యోగస్థులకు చదువుకున్న వారికి అస్యూరెన్సు యివ్వండి, దానిని అమలు జరిగేటట్టు చూడండి. దీనిని అస్యూర్ చేసుకోవడానికి డొమిసైలు రూలు వచ్చిన దానిని 5 సంవత్సరాలవరకు ఎక్స్టెండ్ చేస్తే కేవలం డొమిసైలు రూలు ప్రాధాన్యం కాదు. డొమిసైలు తీసివేయండి.

శ్రీ కె. బుచ్చిరాయుడు :— మీరు చెప్పింది కావలసింది లేదు. లచ్చన్న గారు చెప్పినట్లు ఒక అండర్ స్టాండింగుకువచ్చి అందరూ మాట్లాడితే మంచిది. ఇంత లోనే ఎక్సైటెడుగా మాట్లాడి అట్మాస్ఫియరులో మార్పు తేవద్దని కోరుతున్నాను

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :— నేను ఆర్గ్యుమెంటు చెబుతున్నాను. డొమిసైలు విషయంలో మిస్ అండర్ స్టాండింగ్ వచ్చింది కాబట్టి క్లారిఫై చేస్తున్నాను. డొమిసైలు సర్టిఫికేటుకు 5 సంవత్సరాలు. 10 సం॥లు కాల పరిమితి ఉంచి అది ఎందుకు పెట్టారనే ప్రశ్న ఉంది. జనాభా నిష్పత్తిలో ఉద్యోగాలు యివ్వాలంటే ఎవరూ దానికి వ్యతిరేకంగా మాట్లాడరు. జంటిల్మెన్స్ అగ్రిమెంటు గాని, ఇంటి గ్రేషను కౌన్సిలుయొక్క రిపోర్టు చూసినా వ్యతిరేకంగా మాట్లాడరు. డొమిసైలు సర్టిఫికేటు 5 సంవత్సరాలు ఎందుకు పెట్టారంటే నేను నా ఆలోచన వచ్చినంత వరకు చెబుతున్నాను. తెలంగాణా-ఆంధ్ర జంటిల్మెన్స్ అగ్రిమెంటులోని 5 వ క్లాజునుబట్టి జనాభా నిష్పత్తిలో ఉద్యోగాలు యివ్వాలనే దానిని అమలులో పెట్టడానికోసం డొమిసైలు సర్టిఫికేటు పెట్టారు. తెలంగాణాలోనే ఉద్యోగాలు మొత్తం తెలంగాణా వారికే యివ్వాలనేది కంటిన్యూ చేయడంవల్ల రిస్కు ఉంది. ఇంటిగ్రేషనుకు వ్యతిరేకమని ఒప్పుకుంటాను. ఎందుకంటే జనాభా నిష్పత్తి ప్రకారం 42 ఉద్యోగాలలో తెలంగాణా వాడు తెలంగాణాలోనే పని చేయాలంటే యిన్డైరెక్టుగా ఆంధ్రవాడు ఆంధ్రలోనే పని చేయాలనడం అవుతుంది తెలంగాణా వానిని ఆంధ్రకు రావద్దు, ఆంధ్ర వానిని తెలంగాణాకు రావద్దని అంటే అది సమైక్యతకు వ్యతిరేకం అవుతుంది తాత్కాలికంగా 4 సంవత్సరాలు పెట్టారు. దానిని తీసివేయండి. వద్దనను కాని జనాభా ప్రకారం 42 ఉద్యోగాలు యివ్వకపోతే శిక్షించడానికి స్టాట్యూటరీ రూల్సు ఉన్నాయి. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి, గవర్నరుకు చెప్పుకొనే అధికారం తెలంగాణా వారికి ఉన్నది. అటువంటి అధికారం ఉన్నప్పుడే రూల్సుకు సేఫ్టి లేకుండా భంగం జరుగుతున్నప్పుడు ఏ విధముగా ఉద్యోగావకాశాలకు గ్యారంటీ యిస్తారు? అటువంటి అధికారం లేకుంటా రేపు ఏ విధముగా చేయగలుగుతారు. ఆ ప్రాంతంకంటె యీ ప్రాంతం వెనుకబడి ఉంది పాపులేషను బేసిసు మీద వీరికి ఉద్యోగావకాశాలు కల్పించే పరిస్థితి కనుక చూస్తే మేము దీనికొరకు ఏ విధముగా చేయబోమని మనవి చేస్తున్నాను ఇంప్లిమెంటేషను విషయంలో అసలు యీనాడు ఉద్యోగం ఉన్న వారికి ఏ విధముగా ఇంప్లిమెంటు చేయడం అనేది పెద్ద సమస్య అయిపోయింది. వర్క్యమన్ కేరియన్ విషయంలో 5-6 సంవత్సరాలు పని చేసినవారిని పొమ్మనడం న్యాయం కాదని ఒప్పుకుంటున్నాను. దాని కొరకు మూడు సంవత్సరాలుగా

రీజియనల్ కమిటీ ప్రభుత్వాన్ని శాసిస్తున్నది. యీ సమస్య వస్తున్నది. ఉద్యోగస్థుల నుంచి వదేపదే మాకు మీద ఒత్తిడి వస్తున్నది. మేము దీనిని బయట చెప్పే పరిస్థితి లేదు. కాబట్టి యీ సమస్యను పరిష్కారం చేయండి. ఉద్యోగాలలో కూడా నాన్‌ముల్కి ఉద్యోగాలు సర్టిఫికేట్లు సంపాదించిన వారి గురించి తగాదా పడడం లేదు. చట్టరీత్యా వారిపైన చర్యలు తీసుకుంటారు. ఇంకొక వేకెన్సీలలో తీసుకున్నవారు 2,500 మంది ఉంటారని లచ్చన్నగారు అన్నారు. ఆ సంఖ్య కొంచెం ఎక్కువ తక్కువ ఉండవచ్చు. వారిని తీసివేసి వారి ఉద్యోగాలను రద్దు చేయాలని చెప్పడంలేదు. కాని ఆ సంఖ్య మేరకు ఆంధ్ర ప్రాంతంలో వచ్చే కొత్త వేకెన్సీలలో ఫ్రెష్ క్యాండిడేట్సుకి ఆంధ్ర ప్రాంతంలో ఉద్యోగాలు యివ్వండి. ఇంటిగ్రేషను ప్రారంభం చేయదలుచుకుంటే ఫ్రెష్ క్యాండిడేట్సుకు ఆంధ్రలో అవకాశం యిచ్చే ఎక్స్‌పెరిమెంట్‌గా స్టార్టు చేయండి. ఈ సమస్య లచ్చన్నగారు చెప్పినట్లు తీవ్రరూపం దాల్చక ముందు, శాసనసభ్యుల మీద, పెద్దమనుష్యుల మీద పూర్తిగా ప్రజలలో, విద్యార్థులలో, ఉద్యోగస్థులలో విశ్వాసం పోయి మీరు పరిష్కారం చేయరు మా అంతట మేము పరిష్కారం చేసుకుందామనే పరిస్థితి రానీయకుండా చేయండి అని వినయ పూర్వకంగా మనవి చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎం. వెంకటనారాయణ :— అధ్యక్షా! ఉభయ శాసన సభలలో గవర్నరు ప్రసంగానికి అభినందనలు అర్పిస్తూ దానిలో ఉన్న విషయాలన్నిటిని కూడా సాకల్యంగా చెప్పాలనే ఉద్దేశ్యముతో ఉన్నాను. కేవలం అభినందనలు చెప్పడానికి కారణం పాలక పక్షానికి చెందిన వాడినని మాత్రమే కాకుండా నిష్పాక్షికంగా మొత్తం పుస్తకంలో గవర్నరు ప్రసంగం యావత్తు సాకల్యంగా చదివితే యింతకుముందు యిట్లాంటి ప్రసంగం ఏ గవర్నరు చేసి ఉండరు అని పిస్తున్నది. కరువు కాటకాలు, కృష్ణానదీజలాల సమస్య, పంటల మంచి చెడ్డలు, ప్రభుత్వం ఏ విధముగా అతివృష్టి అనావృష్టి పరిస్థితులను ఎదుర్కొంటున్నదీ, వాటిని సాకల్యంగా చర్చించడం మాత్రమే కాకుండా తీసుకున్న చర్యలు, తీసుకోబోయే చర్యలు చెప్పడం చాలా ప్రశంసనీయంగా ఉన్నాయని చెప్పడానికి ఏమాత్రం సందేహం లేదు. ఈ సంవత్సరం ఆంధ్రదేశం మొత్తం మనప్రభుత్వం మొట్టమొదట ఎదుర్కొనవలసివచ్చినది. ప్రకృతి సిద్ధమైన అతివృష్టి అనావృష్టివల్ల అనేక కోట్ల రూపాయల నష్టం. ధనం అనేక రకాలుగా ప్రజలకు నష్టం రావడం, తత్ఫలితంగా ప్రభుత్వం అనేక రకాలైన సహాయ చర్యలు చేయడం జరిగింది. కేవలం ప్రభుత్వం లెక్కలు గట్టుకుంటూ చూస్తూ ఉండడం మాత్రమే కాకుండా ఏ ప్రభుత్వం యీ సంవత్సరం పని 15 కోట్ల రూపాయలు అంచనా వేసి ఇప్పటికి అప్పుడే 7 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టింది అంటే సామాన్యమైన విషయం కాదు. ఎవరు ఎన్నయినా చెప్పవచ్చు. ఉపన్యాసములు చెప్పవచ్చు. కాని క్రియాత్మకంగా ఒక పని చేయాలంటే నిర్మాణాత్మకమైన పని చేయాలంటే ఎన్ని రకాలయిన ప్రతిఘటనలు, కష్టసుఖాలను ఎదుర్కోవాలో చెప్పడం చాలా కష్టం. అంతేకాక యీ విధముగా, మాత్రమే ఆహారధాన్యాలకు సంబంధించి ఆంధ్రదేశం అన్నదాత అనిపించుకునేది యిప్పుడు యితర రాష్ట్రాలకు బియ్యం సప్లయి చెయలేమని నిష్కర్షగా బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు చెప్పడం చాలా

సంతోషం, ఈ సంవత్సరం చాలా క్లిష్టమయిన పరిస్థితి వచ్చింది కాబట్టి సప్లయి చేయలేమని ధైర్యముగా కేంద్రప్రభుత్వానికి చెప్పిన మన ప్రభుత్వానికి సారథ్యము వహించిన ముఖ్యమంత్రిగారి ధైర్యమును ఎంతయినా మెచ్చుకోవలసి ఉంటుంది. కృష్ణా జిల్లాలో మహారాష్ట్ర 780 క్యూసెక్కులకంటే అదనంగా నీరు వాడుకొంటే ఏ మాత్రం సహించము అని వారు తీవ్రంగా ఆక్షేపణ తెలియచేశారు. మన ప్రభుత్వానికి కేంద్ర ప్రభుత్వంవద్ద మొఖమాటం వుందని ప్రతిపక్షంవారు చెప్పింది సబబైనదికాదు. 780 క్యూసెక్కులకు మించి ఎక్కువ వాడుకొంటే తగిన చర్య తీసికొంటాము, మేము ఒక బియ్యపు గింజ కూడా ఎగుమతి చేయము అని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పటం అభినందించవలసిన విషయం. శాంతి వెంకట రామమూర్తిగారు వున్నప్పుడు రామపాదసాగర్ ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో పోలవరంవద్ద భవనాలకు లక్షలు ఖర్చుచేసి తరువాత ఈ నాటి వరకు దాని సంగతి తెలియని పరిస్థితిలో తిరిగి ఈ నాడు దానిని గురించి ఇన్వెస్టిగేషన్ జరపాలని గవర్నరుగారు తమ ప్రసంగంలో తెల్పటం ఎంతైనా ముదావహం. ఇది మొత్తం ఆంధ్ర రాష్ట్రానికే సౌభాగ్యాన్ని తెచ్చే ప్రాజెక్టు కాని దురదృష్టవశాత్తూ గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో కొల్లేరు సంగతిగాని, చిన్న చిన్న ప్రాజెక్టులు తమ్మిలేరుకాని, బుడమేరుకాని ప్రస్తావించబడలేదు. ఒక్క కొల్లేరు ప్రాజెక్టుకడితే భారతదేశ మొత్తానికి ఆహారం సప్లయి చేస్తామని రైతులు చెప్పారు. దానిని గురించి అయినా వెంటనే శ్రద్ధతీసికోవాలి. విశాఖపట్టణంలో రెండవ ఎరువుల కర్మాగారం స్థాపన చేయటానికి, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్ తరఫున 2, 3 పరిశ్రమలు నెలకొల్పబడతాయని చెప్పటం సంతోషకరమైన విషయం. వ్యవసాయానికి సంబంధించి 16 పథకాలకు రిఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్ వారి ఆమోదం లభించటంతోపాటు 2 కోట్ల పెట్టుబడితో ఎగ్రో ఇండస్ట్రీస్ కార్పొరేషన్ పెట్టి 500 ట్రాక్టర్స్ దిగుమతి చేసుకోటానికి, రిగ్స్ తెప్పించటానికి ప్రయత్నించటం ఎంతో సంతోషకరమైన విషయం.

ఇక వైద్యశాఖ వున్నది. బడ్జెటు సెషన్‌లో సభ్యులందరు పేషంట్స్ డిమాండుపై మాట్లాడుతూ ఏ హాస్పిటల్‌కు వెళ్ళినా రోగికి సరైన న్యాయం జరగటంలేదని విమర్శించారు. ప్రభుత్వం ఈ విషయాన్ని సుదీర్ఘంగా ఆలోచించి ప్రైవేటు ప్రాక్టీసును నిషేధించి పే క్లినిక్స్‌ను ఏర్పాటు చేసింది. అంటే రోగికి ఏ డాక్టరు కావాలంటే ఆ డాక్టరు చేత వైద్యంపొందే వీలు కల్పించారు. ఫలానా వైద్యుడు నాకు కావాలని రోగి నామినల్ ఫీజ్ కడితే ఆ వైద్యుడే ఆ రోగికి అటెండ్ అయ్యే వీలు కల్పించారు.

(Bell)

అధ్యక్షా, ఇక శాంతి భద్రతల గురించిచెప్పి ముగిస్తాను. చెప్పాలంటే మన రాష్ట్రంలో శాంతి భద్రతలు కుదించబడ్డాయి. పొలిటికల్‌గా దాదాపు లేవనే చెప్పవచ్చు. ఈ మధ్య సెప్టెంబరు 16 వ తేదీన ఏలూరు పట్టణంలో సాయంత్రం 6 గంటలకు కృష్ణా జ్యూట్ మిల్లులో పనిచేసే 2 వేల మంది పని చేస్తున్నచోట ఉగ్రవాద కమ్యూనిస్టులు దొంతంసెట్టి వెంకన్న అనే I.N.T.U.C. కార్యకర్తను నిర్దాక్షిణ్యంగా భార్య అడ్డం వచ్చినా, అమెనుకూడ కర్రలతో కొట్టి

చంపేశారు. ఈ మార్క్సిస్టులు హైదరాబాదు నుండి కుగ్రామం వరకు దసరా దీపావళి పండుగలకు గోడలకు తెల్లగా సున్నం వేసుకొంటే ఆ తెల్లటి గోడలపై నల్లని అక్షరాలతో పేరు రెండు మూడు నినాదాలు వ్రాశారు "బులెట్ ద్వారానే అధికారం" "సాయుధ పోరాటమే శరణ్యం" అని వాటి క్రింద 'ఉ-క' అనివుండేది. మరుసటి దినం మార్క్సిస్టు ఆనినాదాల క్రింద "తుపాకి చూడటం తోటే తుప్పులు పట్టిన ఉగ్రవాదులా విప్లవ వీరులా ?" అని వ్రాసియుండి దాని క్రింద 'మి-క' అని వుండేది. ముందు ఈ 'ఉ-క' 'మి-క' అంటే ఏమిటో అర్థం కాలేదు. తరువాత తెలిసింది. ఉ-క అంటే ఉగ్రవాద కమ్యూనిస్టులు, 'మి-క' అంటే మితవాద కమ్యూనిస్టులు అని.

ఒక గౌ॥ సభ్యుడు :—అవి మీరు వ్రాయించారేమో ?

శ్రీ యం. వెంకటనారాయణ :— యథార్థవాది లోక విరోధి అంటారు. వీరు చతుర్ముఖ బ్రహ్మలాగా అ-క అతివాద కమ్యూనిస్టులు - మి-క-మితవాద కమ్యూనిస్టులు.— ఉ-క ఉగ్రవాద కమ్యూనిస్టులు, త-క-తటస్థ కమ్యూనిస్టులు అని నాలుగు రకాలైనవారు వున్నారు. నేను ఏలూరులో సెప్టెంబరు 1వ న జరిగిన హత్య గురించి కాల్ ఎటెన్షన్ నోటీసు ఇచ్చాను, కోర్టులో వుందని అనుమతిస్తారో లేదో. ఎంత రాక్షసంగా వారు ప్రవర్తించారో ఆ సంఘటనవల్ల తెలుస్తుంది. అలాగే స్కావెంజర్స్-రోడ్డు తుడిచే వాకివారు వుండే కాలనీలోకి కాంగ్రెసువారు ఎప్పుడూ అక్కడకు వెళ్ళటం కాని మమ్మల్ని వారు రానివ్వటం కాని ఇంతవరకూ లేదు. అది ఎప్పుడూ కమ్యూనిస్టుల అగ్రసెషన్ క్రిందనే వున్నది. మరి ఏ కారణం వల్లలో కాని అక్కడ 3 కుటుంబాలవారు కమ్యూనిస్టు పార్టీకి రాజీనామాఇచ్చి కాంగ్రెసులో చేరారు. ఆ కాలనిలోని రామాలయం లోనే కమ్యూనిస్టుపార్టీ ఆఫీసును పెట్టారు. దేవాలయంలో పార్టీ ఆఫీసు పెడితే ఎన్‌డోమెంట్ డిపార్టుమెంటు ఏమిచేస్తున్నదో తెలియదు. కాంగ్రెసులో చేరిన వారికి ఎవరూకూడా నిప్పు ఇవ్వవద్దనీ, నీరు ఇవ్వవద్దని ఉప్పు ఇవ్వవద్దనీ ఇలా సాంఘిక బహిష్కారం చేశారు. అంతేకాదు మిమ్మల్ని చంపితే దిక్కు లేదు, మిమ్మల్ని కొట్టినా ఎవరూ సాక్ష్యంకూడా ఇవ్వరు - అని బెదిరిస్తున్నారు ఈ ఉ-క-మి-క లే.

ఒక గౌ॥ సభ్యుడు :— మీరు వృ-కా-నా ? వృద్ధ కాంగ్రెసా ?

శ్రీ యం. వెంకటనారాయణ :—ఉగ్రవాద కమ్యూనిస్టులు మాకు పార్లమెంటరీ విధానంలో నమ్మకంలేదు, శాసన సభల ద్వారా మేము సాధించేది ఏమిలేదు, బులెట్ ద్వారానే సాధిస్తాం, విప్లవం ద్వారా రక్తపాతం ద్వారా ప్రజారాజ్యాన్ని స్థాపిస్తాం అని బహిరంగంగా చెబుతుంటే మనం చూస్తూ ఊరు కొనరాదు. మనం రోజు పత్రికల్లో చూస్తున్నాము. కేరళ ప్రభుత్వం మీదనే బహిరంగంగా తిరుగుబాటు చేస్తున్నారు. వారిలో వారు కాలూచి అయ్యారేమో మనకు తెలియదు. మొత్తం మీద ఏదైతేనేం అక్కడవాళ్లు కేరళ రాష్ట్రంలో యీ విధంగా పోలీసు స్టేషనుల మీద దాడి జరపడమే కాకుండా పోలీసు స్టేషన్లో వున్నటువంటి తుపాకులను, అక్కడ వున్నటువంటి బాయ్‌నట్లను అన్నిటినీ కూడా స్వాధీనం

حکومت بالکل نا کام ہوچکی ہے ۔ آخر اسکا یہ نتیجہ ہوگا کہ سلسلہ کہیں تک چلا جائیگا ۔

دوسرے مسائل جن سے ہمیں رات دن سابقہ پڑتا ہے وہ سٹی سے متعلق ہیں ۔ سینکڑوں برس سے اسکے آبا و اجداد یہاں رہتے آئے ہیں لیکن آج ان شہریوں کیلئے پانی ، لائٹ اور روڈس نہیں ہیں ۔ لیکن جو لوگ آندھرا سے آئے ہیں . . میں آندھرا اور تلنگانہ کی اصطلاح میں سوچنے کا عادی نہیں دل میں تو سمجھتا ہوں کہ ہم سب ہندوستان کے رہنے والے ہیں ۔ لیکن ہم سب ہندوستان کے رہنے والے ہیں تو اسکا مطلب یہ نہیں کہ آپ میرے گھر پر قبضہ کرلیں ۔ یہ بات کوئی انصاف پسند آدمی پسند نہ کریگا ۔ انکے لئے جو نئے نئے ، کالونیز بنے ہیں اور نئے کالونیز کے پورے کے پورے لوگ آندھرا ہیں ، انکے لئے نل ، ڈرینج اور لائٹ کا انتظام ہے لیکن کارپوریشن میں ، اولڈ سٹی میں دو ، دو گھنٹے بجلی فیل ہو جاتی ہے ۔ وہاں پانی لائیٹ اور ڈرینج کا مناسب انتظام نہیں ۔ لیکن آج وجے نگر اور شانتی نگر میں ان سب چیزوں کا پورا پورا انتظام ہے ۔ ہم کارپوریشن سے دو سال سے رقم جمع کر رہے ہیں لیکن کوئی سننے والا نہیں ہے حالانکہ وہاں فسلیٹیز کا کوئی انتظام نہیں ہے ۔

نوکریوں کے بارے میں بھی تناسب دیکھا جائے تو پتہ چلےگا کہ تلنگانہ اور آندھرا کا کیا تناسب ہے اور تلنگانہ کے لوگوں کے حقوق کو کسطرح متاثر کیا جارہا ہے ۔ انکو کہیں کا بھی نہیں رکھا ۔ جو تعلیم یافتہ لوگ ہیں خود انکو روزگار کے مواقع فراہم نہیں ہیں ۔ امپلائمنٹ اکسچینج ہے وہاں یہ کہا جاتا ہے کہ آندھرا کے لوگ نہیں آتے ۔ لیکن ن ۔ جی ۔ اوز کی طرف سے جو مواد ، ڈیٹا (data) جمع کیا گیا ہے اوس سے معلوم ہوتا ہے کہ کتنے آندھرا کے لوگوں کو لیا گیا ہے ۔ تلنگانہ کے لوگوں کو روزگار پر نہیں لیا جاتا ۔ تلنگانہ کے لوگوں کو ترقی دینا تو کجا ، انکی مدت ملازمت ختم ہوتے ہی وظیفہ پر علحدہ کردیا جاتا ہے ۔ اسکے بر خلاف آندھرا کے لوگوں کو توسیع دی جاتی ہے ۔ میں نام لینا نہیں چاہتا لیکن اس ایوان میں ہی اپنی نظروں کو گھمائیں تو معلوم ہوگا کہ کتنے برس کی توسیع دی گئی ۔

آخر میں میں چیف منسٹر صاحب سے کہونگا کہ ہوم کا پورٹ فولیو انکے پاس ہے تو وہ اسمیں دلچسپی لیں کیونکہ یہاں جو کچھ بھی ہوا اسکی عام طور پر ذمہ داری آپ پر عاید ہوتی ہے ۔ آپکا کام ہے کہ پولیس کو چوکس رکھیں ۔ جب آندھرا اور تلنگانہ کی بات ہوتی ہے اور میں مسلمانوں کی بات کروں تو آپکو کیوں برا معلوم ہوتا ہے ۔

آج چیف سکریٹری صاحب کے تعلق سے یہ شکایت موصول ہوتی ہے کہ وہ تعصب کا برتاؤ کرتے ہیں ۔ جو لوگ بڑے بڑے ذمہ دار عہدوں پر ہیں

چیف سکریٹری نے انکو وہاں سے ہٹایا اور کئی لوگوں کو وظیفہ لینے پر مجبور کیا گیا ۔ اگر کوئی عہدہ دار اچھی جگہ پر تہا چیف سکریٹری نے اسکو دوسری جگہ بھیج دیا یا جبراً رخصت دلائی گئی ۔ یہ تمام چیزیں ایسی ہیں کہ انکی موجودگی میں قومی یکجہتی زبان سے کہنے سے کچھ حاصل نہوگا بلکہ عمل سے بتلائے اعداد و شمار سے بتلائیے کہ آپ نے کتنے موقع فراہم کئے یا اگر آپ صرف قومی اتحاد ، نیشنل انٹریگیشن چاہے ۲۰ ہزار دفعہ کہیں کچھ حاصل نہ ہوگا ۔ چیف منسٹر صاحب آچکے ہیں وہ اسپر غور کریں اور جو نا انصافیاں ہوئی ہیں انکو دور کیا جائے ۔

شری یم ۔ یم ۔ ہاشم ۔ مسٹر اسپیکر سر ۔ میں گورنر کے خطبہ کی تائید کرتا ہوں اور چند چیزیں ھاوز کے سامنے لانا مناسب سمجھتا ہوں ۔ بیروزگاری کا مسئلہ اسمیں شک نہیں کہ شہر میں ہے اسکو جس ڈھنگ سے رفتہ رفتہ کرکے دور کیا جارہا ہے وہ ہمارے سامنے ہے انڈسٹریز کی شکل میں ، چھوٹے چھوٹے یونٹس کی شکل میں اسکو رفتہ رفتہ دور کر رہے ہیں ۔ پرانا شہر جس جس دور سے گزرا ہے ۔ اوس نقطہ نظر سے دیکھیں تو وہاں جاگیرداری منصب داری اور صرفخاص وغیرہ وہاں ابھی حال حال تک رہے ہیں ۔ یہ ساری چیزیں ختم ہونے کے بعد روزگار کا سوال ضرور موجود ہے جسے کانگریس اور ہماری سرکار کے کاربہ کرتا اسکو پورا کرنیکی کوشش کررہے ہیں ۔

اب رہا یہ کہ اس شہر میں جو واقعات پیش آئے ہیں اسمیں شک نہیں کہ ان واقعات کو پڑھنے اور دیکھنے کے بعد یہ ضرور ظاہر ہوتا ہے کہ اس تھوڑے سے عرصہ میں بیس پچیس سال سے جو آب و ہوا تھی ، بڑی حد تک شانتی تھی ، بھائی چارگی تھی ، آپس میں مل جل کر عید اور ہولی کے تہوار مناتے تھے اسمیں تھوڑا سا بیاک آیا ہے ۔ اور بنیادی حیثیت سے ہمیں یہ دیکھنا ہے کہ یہ سب بیاک کیوں آیا ہے ۔ میں اس ھاوز میں تو تقریباً سات سال سے " as a duty " اس ھاوز میں یہ چیز لایا ہوں اور اسوقت تک لاتا رہونگا جبب تک یہ ھاوز یہ محسوس نہ کرلے کہ ہم علاج کرنے اس وقت جاتے ہیں جب مرض بڑھ جاتا ہے ، مریض مرنے کے قریب ہو جاتا ہے ۔ جب ہم مسلسل چلاتے ہیں کہ یہ بیماری ہے ، یہ شکایت ہے اسکو دور کرنا چاہئے ، اس سے سارے شہر میں وبا پھیل رہی ہے نہ تو سرکار اور نہ ہی پولیس اسپر توجہ دیتی ہے ۔ میں بار بار یہ بات ھاوز کے سامنے لایا ہوں کہ اس قسم کی فرقہ وارانہ تقاریر عوام کے سامنے کی جائیں ور انکو پر جوش کیا جائے تو لازم ہے کہ دوسری طرف سے بھی پرویکشین ہوتا ہے چاہے وہ کسی پارٹی کی طرف سے کیوں نہو ۔ اگر میں کانگریسی ہوتے ہوئے ر ویکٹیو اسپیچ کرونگا تو ظاہر ہے کہ سامنے والے لوگ اس سے متاثر ہونگے ۔ کے ذہن متاثر ہونگے اور نتیجہ برا نکلے گا ۔ آج حیدرآباد میں مسلسل (میں نام

بکر کہونگا) صلاح الدین اویسی صاحب ہر جگہ اپنی تقریر کررہے ہیں - جو لوگوں کو اشتعال دلاتی ہے - جو لوگ دفاتر میں کام کرتے ہیں انکے ڈائرکٹر یا سپرنٹنڈنٹ ہیں وہ اس سے کیا تاثر لیتے ہیں -

شری صلاح الدین اویسی :- میرا نام لیکر کہہ رہے ہیں کہ اشتعال انگیز تقریر کرتا ہوں بڑے افسوس کی بات ہے راشٹریہ سیوک سنگھ ، گول والکر اور " مادر انڈیا " کے اداریوں کے تعلق سے آپ نے کچھ نہیں کہا - معلوم ہے کہ آپ کیا چاہتے ہیں اور آپ کس کے نمائندے بنکر تقریر کر رہے ہیں سارا ایوان اس سے واقف ہے - آپ اس وقت گول والکر اور راشٹریہ سیوک سنگھ کے نمائندے بنے ہوئے ہیں -

شری یم - یم - ہاشم - جو لوگ سمجھ نہیں سکتے وہ آپکے پاس آتے ہیں - آپ مسجد میں جاکر مذہبی رنگ سے تقریر کرتے ہیں - تو یہ ساری چیزیں ہوتی ہیں - میرے دوست نے گول والکر کی تقریر کہتے ہیں - وہ اخباروں میں آتی ہے - اخبارات لوگ پڑھتے ہیں - مگر ایک آپ تقریر کرتے ہیں تو روزانہ یا ایک دن آڑ مسجد میں اللہ کا نام لیکر رسول کا نام لیکر نماز کا نام لیکر تقریر کرتے ہیں ، انکو اشتعال دلاتے ہیں کہ چپل بازار میں یہ ہو رہا ہے - اونٹ واڑی اور چپل بازار کے واقعات کو میں (condemn) کرتا ہوں - میں اوس واقعہ کو فرقہ وارانہ واقعہ ہے کنڈم (condemn) کرتا ہوں - اگر " Mother India " میں کوئی ایسی چیز آتی ہے تو میں اسکو کنڈم کرتا ہوں - گول والکر کہتا ہے تو میں اسکو بھی کنڈم کرتا ہوں - میں اس ہاوز کو یہ بتلانا چاہتا ہوں مسجد جو عبادت گاہ ہے ، مندر ، جو پوجاہ کرنے کی جگہ ہے اگر وہاں جاکر اشتعال دلائیں اور اپنی تقریریں معصوم عوام سے کہیں کہ چین چلانا سیکھو چاقو چلانا سیکھو - کشتی لڑنا سیکھو - میں مانتا ہوں کہ راشٹریہ سیوک سنگھ ایسا کرتا ہے ، جن سنگھ ایسا کرتا ہے تو اسکے لئے لا اینڈ آرڈر ہے - ہوم منسٹر صاحب ہیں - گورنمنٹ اسکو دیکھے گی - اسکو بر وقت سزا دلائیگی - لیکن آپ اپنی لیڈر شپ کی ترقی کیلئے بار بار اس مسئلہ کو لیکر آتے ہیں - آپ اونٹ واڑی کا بار بار ذکر کرتے ہیں - آپ وہاں پھٹکے تک نہیں اور دوسرے دن بیان دیدیا کہ پولیس روک دی - حالانکہ سارے کانگریس کے لوگ گئے جنازہ میں شریک رہے - انکو پرسہ دئے دنیا بھر کی مدد کئے -

شری سلطان صلاح الدین اویسی - کمشنر پولیس نے آپ . . . .

مسٹر ڈپٹی اسپیکر - اویسی صاحب آپ بیٹھ جائیے -

شری یم - یم - ہاشم - چپل بازار کا واقعہ ایک اموشنل رپچر (emotional rupture) تھا - سارے شہر کے لوگ مشتعل ہوگئے تھے - ایک طرف جیسا

کہ آپ کہہ رہے ہیں - آپکی تقاریر اور دوسری طرف آر یس - یس کی تقاریر - عوام میں ایک کمیونل ٹنشن پہیل گیا جسکے نتیجہ میں ایک واقعہ ہوا -

(mass) کی طرف سے ایک مرڈر (murder) ہوا - جب کمیونل ٹنشن ہو تو ٹھوکر لگنے پر، پٹاخہ چھوٹنے پر، جہاڑ نزنے پر، کسی کے چلتے چلے مسکرا دینے پر لڑائی ہو جاتی ہے - چاقو نکل جاتے ہیں - جب آپ مسلمان عوام کے سامنے یہ ثابت کرتے ہیں۔ یہ ساری تیاریاں آپکو مارنے کیلئے ہو رہی ہیں آپکو کاٹنے کیلئے ہیں آپکو جلانے کیلئے ہورہی ہیں - سارے لوگوں کو یہ بتلاتے ہیں تو پھر کیا ہوگا - ہماری سرکار کی پالیسی جو کچھ بھی ہے وہ ایسی تقریر کرنے دیتی ہے - آج اویسی صاحب کو آزادی ہے کہ وہ پھر پھر کر بڑی بڑی باتیں کرتے ہیں - میں ہاوز کو یہ بتلانا چاہتا ہوں کہ سرکار کو اس سے دلچسپی ہے تو یہ معصوم لوگوں پر یہ ظلم کرتے ہیں - اگر انکی تقریر بند ہو تو پھر کوئی بات نہوگی - شہر حیدرآباد میں انکی تقریر سے جن سنگھ آئی - انکی تقریر سے آر - آر - ایس - ایس - آئی - پرانے شہر کے لوگ جانتے ہیں کہ پہلے حیدرآباد میں جن سنگھ اور آر - یس - یس نہیں تھے - آپ کھڑے ہو کر تقریر کرتے ہیں تو اسکو پولیس سپرنٹنڈنٹ سنتا ہے، اسکے ذہن میں ایک نفرت پیدا ہوتی جاتی ہے ڈائرکٹر سنتا ہے - دفتروں میں کونے کونے میں اس سے نفرت پھیل جاتی ہے - جب اس نفرت کا نتیجہ سامنے آتا ہے تو آپ کھڑے ہو کر تقریر کردیتے ہیں کہ پرانے شہر میں ایسا ہو رہا ہے - مسلمانوں پر ظلم ہو رہا ہے۔ ....condemn that اسپیکر سر - اسکا سدباب ہونا چاہئے - لیکن یہ چیز ایک فیشن بن گئی ہے کہ آپ اپنے ووٹوں کی خاطر، اپنی لیڈرشپ کی خاطر مسلمانوں کو انوالو (involve) کرکے، انکے خیر خواہ اور بہی خواہ بنکر تقریر کرتے ہیں تو اخباروں میں ہیڈنگ آجاتی ہے کہ آج صلاح الدین صاحب نے منہ توڑ اسپیچ کی - بڑی شاندار اسپیچ دی - اس سے آپ اپنے ووٹ گہٹ کرلیتے ہیں - لیکن آپ یہ غور نہیں کرتے کہ سٹیزنس پر اسکا کیا اثر پڑتا ہے - نفرت کیسے بڑھتی ہے - نیشنل انٹگریشن کے مسئلہ پر چاہے وہ کسی طبقہ کے ہوں جب انکی خیر خواہی میں پرووکیٹیو اسپیچ کرتے ہیں تو لازمی ہے کہ دوسرے سٹیزنس پر اسکا اثر پڑتا ہے اور وہ ری ایکٹ (re-act) کرتے ہیں اسکا جو ری ایکشن ہوتا ہے اسکو لیکر بتنگڑ بناتے ہیں - اسپیکر صاحب میں بتلانا چاہتا ہوں کہ شہر حیدرآباد میں لا اینڈ آرڈر کا مسئلہ اسوقت حل ہوگا جب فرقہ واریت کی جو تقاریر ہوتی ہیں چاہے وہ جن سنگھ کی طرف سے ہوں، راشٹریہ سیوک سنگھ کی طرف سے ہوں اوس سے پہلے صلاح الدین صاحب کی جو اسپیچس ہوتی ہیں انکو (ban) کیا جائے - اسکو اگزامن کیا جائے - ورنہ ہم یہ سمجھینگے کہ اویسی صاحب جو بولتے ہیں - وہ مائنارٹیز کے ساتھ کھیل کھیلنا چاہتے ہیں اور آپ جسٹس کرنا چاہتے ہیں مائنارٹیز کے ساتھ تو پہلے اویسی صاحب کے ساتھ جسٹس کیا جائے - اور وہ یہ ہے

کہ انکو خاموش بٹھائیے - وہ ہر پرووکیٹیو اسپیچ کرتے ہیں میں یہ ثابت کرتا ہوں اگر مجھے یہ بقین ہو جائیے ......

شری صلاح الدین اویسی :- میں اسکے لئے راضی ہوں - میری تقاریر کی چھان بین کی جائے ....

شری وی - بی - راجو :- آپ کو خاموش بیٹھنے کیلئے مشورہ دیئے ہیں -

شری یم - یم - ہاشم :- اسپیکر سر ، مجھے فوج سے نکالے ہونگے ، مجھے پھانسی پر چڑھائے ہونگے میں کچھ بھی ہونگا - اس سے بحث نہیں ہے - آج بحث یہ ہے کہ آپ کتنے خاندانوں کو تباہ کروائے ہیں - کتنوں کو نوکریوں سے نکال رہے ہیں - .... you are the greatest

میں یہ ثابت کرسکتا ہوں - اگر گورنمنٹ آف آندھرا پردیش سنسرلی (sincerely) چاہتی ہے تو such people should be taken to task.

Otherwise it will be a hypocracy to say about national integration. If you want national integration take such people to task. At the cost of innocent people they are playing. They are playing into the minds of minorities and gaining their sympathy in that way.
وہ خود اپنے منہ سے بار بار کہتے ہیں - اگر ذرا وکالت کرلیتے ہیں بھالیاں بجاتے ہیں ووٹ لیتے ہیں - آپ کانگریس کو کنڈم (condemn) کرتے ہیں - اعلان کرتے ہیں کہ ناکارہ ہو گئے ہیں - مجلس اتحادالمسلمین کے لیڈر ہونے کی حیثت سے آپ ناکارہ ہو گئے ہیں - میں اعلان کرتا ہوں کہ آپ مائنارٹیز کو ڈیلیوری (delivery) نہیں دے سکتے - آپ استعفی دیدیجئے - کانگریس سے آپ کو بڑی ہمدردی ہے تو آپ کانگریس کو درست کیجئے - آپ کانگریس میں آئیے میں مجلس میں جاؤنگا - مجلس کو درست کرتا ہوں - (Interruption)
آپ کو گت ھی نہیں ہے - آپ عوام کے سامنے جا ھی نہیں سکتے - آپ عوام کی بات ھی نہیں کرسکتے - آپکے گانے کو لوگ پسند ھی نہیں کرتے - آپ کا گانا ایک ھی سرکا ہے - مسلمان تباہ ہو گئے - مسلمان برباد ہو گئے - مسلمانوں پر ظلم ہورہا ہے - کہاں ہورہا ہے - مسلمانوں پر ظلم - کون یہ کہتا ہے کہ مسلمانوں پر ظلم ہورہا ہے - وی - بی - راجو ، وجئے بھاسکر ریڈی ، جے - وی - نرسنگ راؤ ، لکشمن کنڈہ باپوجی یہ سب مسلمانوں کو چاہتے ہیں - پھر یہ کیسے مسلمانوں کے گنہ دار بنے ہیں - تھوڑی بہت غلطیاں ہوئی ہیں - لیکن جب موقعہ ملتا ہے اس ایوان میں برابر یہ ذکر آتا ہے - کتنی شرمناک بات ہے - آپکی طرف سے سارے انوسنٹ (innocent) مسلمانوں پر یہ الزام عائد ہوتا ہے - مسلمانوں پر اعتراض آتا ہے - اگر آپ ایسی حرکت نہ کریں تو اسکا اثر دوسرے مسلمانوں پر کیوں پڑیگا - سرویسس پر اسکا اثر پڑتا ہے - اسپیکر سر - اگر آپ مجھ سے بات کریں اور میں نہ کروں تو دوسرے وقت آپ قلم سے زور سے مارک کرتے ہیں - اویسی صاحب منہ میں جو

بھی آیا بولے ھیں - آپ فوج سے نکالے ھوئے ھیں - آپکے پاس رپورٹ ھے !
میں نکلا ھوا ھوں اگر وہ یہ ثابت کردیں تو میں اسمبلی چھوڑ دوں - آپ مجھ پر یہ
الزام لگاتے ھیں - آپ جھوٹے ھیں - کوئی ایسی چیز نہیں ھے آپ الکشن کے نامینیشن
(داخل کرنے وقت) یہ ٹرک کرے - آپ همیشه فیل ھوئے - یہ باتین کر کے لوگوں
کو خلاف کرنے کیلئے آپ پبلیسٹی کے لئے یہ ساری چیزین کرتے ھیں - میں اکس
سرویس من ھوں -

شری صلاح الدین اویسی - آپکا کورٹ مارشل ھوا - آپکے کندھے سے پھول
نکالے گئے پورے لوگوں کے سامنے ، فوجی افسروں کے سامنے -

شری ایم - ایم - ھاشم - میں اس میں نہیں تھا - یہ جو کچھ کہے ھیں سچ
ھے تو I will resign from my Legislatorship otherwise you see what you
are going to do with him. بولو یہ خواہ مخواہ اڈورٹائیزمنٹ کی خاطر کہتے ھیں
آپ تو میٹرک کی سند چرا کر عابد شاپ پر گھٹے تھے - جلئے میں ثابت کرتا ھوں - میں
نہیں چاھتا تھا نه بولوں - دیکھئے یہ طریقه اختیار کر کے ناٹک کرتے ھیں - فوج سے
نکالے ھیں - پولیس والوں سے یہ کہتے ھیں کہ تیرا معمول بند ھوجائیگا گزمیہ کا - پھر
ٹیلیفون کرتے ھیں اپنے لئے یہ ایک بلیک میلنگ (black mailing tactics)
ٹاکٹس ھے - میں نہیں کہنا چاھتا تھا - انہوں نے بار بار کہا - میں فوج سے نکالا ھوا
ھوں - میں کنڈم ھوں تو مجھے ویالیو نہیں دینگے - ایک بڑے پنڈت ھیں وہ کہا کرتے
تھے کہ امیج (Image) کو چھوٹا کرو - امیج کو گراو - تو وہ اچھے
راستہ پر جاتا ھے - یہ تو فقط گرانے کے لئے ساری باتین کرتے ھیں - لیکن ان باتوں
سے کچھ نہیں ھوتا - مختصر بات یہ ھے کہ نیشنل انٹیگریشن ، امن کو اپنانا ھے
تو انکی تقریروں پر پابندی عائد ھونی چاھئے - اگر انکے ساتھ کے دوسرے لوگ
بھی ایسی ھی تقریر کرتے ھیں تو ان پر بھی پابندی ھونی چاھئے - ورنہ ھم معصوم
لوگ جو دفتروں میں کام کر کے آج اپنا پیٹ بھرلیتے ھیں - پیار و محبت سے رھنے کی
بجائے فوٹو گراف کر کے یہ دیکھ رھے ھیں کہ کہاں اس کے پاس چین (chain)
ھے - کہاں اسکے پاس چاقو ھے ، بجائے گھر میں آرام سے رھنے کے مصیبت میں ھیں -
تو کبتک یہ کر کری چلے گی - یہ بات میں آپ سے بار بار کہتا ھوں کہ اسپر سخت
سے سخت پابندی ھونی چاھئے - اگر یہ پابندی نہ ھو تو اسکا نتیجہ اچھا نہ نکلے گا
میں آپ سے صاف بول رھا ھوں - نتیجہ اچھا کیا نہ نکلے گا - ؟ جب یہ تقریر کرین
تو ھم ستیہ گرہ کرینگے - انکو بات کرنے نہیں دینگے - انکے سامنے لیٹ جائینگے -
جیسے یہ واک اوٹ کر کے جاتے ھیں - ھم بھی انکی تقریر میں پروٹسٹ کر کے واک
اوٹ کر کے چلے جائینگے - جئے ھند -

శ్రీ కె. అంజిని రెడ్డి :—అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి ఉపన్యాసం విన్నతరువాత ఏదో శీతాకాల సమావేశం జరపాలనే ఉద్దేశ్యంతో యిరికించి పరిచయం చేయడంకోసం చేసినటువంటిదిగా ఉన్నది కాని ప్రజాసమస్యలను కూలంకషంగా చర్చించి వాటికి పరిష్కారమార్గం ఏమిటో ఆలోచించాలనే ఉద్దేశ్యం ఎంత మాత్రం యిందులో కనబడడం లేదు. అంతే కాదు. ఇందులో seasonal conditions విషయంలో వేసిన అంచనాలు వాస్తవంగా లేవు. రాయలసీమ ప్రాంతాన్ని అంచనా వేసినప్పుడు పంట 50% వస్తుందని మొత్తం రాష్ట్రాన్ని దృష్టిలో పెట్టకొని వేసినట్లు ఉన్నది. కాని రాయలసీమలో dry crop విషయంలో చాలా దెబ్బతిన్నారు. wet crops మొత్తం పంటపెట్టడం అనేది జరగలేదు. Famine relief works, October నుంచి, మరల 1969 ఫిబ్రవరి వరకు పనులు చూపెట్టాలనే ఉద్దేశ్యంతో 15 కోట్ల రూపాయలు యిచ్చాను అనేది అలాఉంచి, ఉన్నటువంటి పరిస్థితులను చూచినతరువాత ప్రతిజిల్లాలో master plans అని తయారు చేశారు. ఆరకంగా తయారు చేయడంవల్ల అనంతపురం జిల్లాలో రెండుకోట్ల రూపాయలలో ఫిబ్రవరివరకు ప్రజలకు పనిచూపించడానికి సాధ్యం అవుతుంది, ప్రజలను రక్షించుకోగలుగుతాము, పశువులను కాపాడుకోగలుగుతాము అనేఉద్దేశ్యము ఉన్నది. కాని తయారు చేసిన plans అన్నీ plans గానే ఉండిపోవడం జరిగింది. వాస్తవంలో దానికి వచ్చినమొత్తం ఎంత మాత్రం చాలదు. ఇప్పుడుకూడ pay చేయవలసిన bills 3 లక్షలకు పైబడి మాజిల్లాలోనే యివ్వవలసిన పరిస్థితి ఉన్నది. అంతేకాకుండా సెప్టెంబరులో ప్రారంభించిన పనులు పూర్తి చేయకుండా, వాటిని కూడ డబ్బు లేదనేసాకుతో అవిధంగానే నిలిపివేయడం జరిగి, పూర్తి అయిన పనులకు యింతవరకు డబ్బు చెల్లించడం జరగలేదు. హిందూపురం తాలూకాలో మూడు ఫిర్కాలలో అక్టోబరు ప్రారంభంలోగాని, సెప్టెంబరు మాసంలోగాని బొత్తిగా వర్షంపడలేదు. అదృష్టంవశాత్తు మైసూరు ప్రాంతంలో పడి. ఆ నదిలో వచ్చినటువంటి నీటితో నది ప్రక్కన ఉండేచెరువులు నింపుకోవడం జరిగింది. ఆ ప్రాంతంలో మాత్రం, హిందూపురం తాలూకాలలో మొత్తం 174 minor irrigation tanks, 84 P. W. D. tanks ఉన్నప్పటికి రెండు చెరువులలో మాత్రమే పూ.. నీరుఉన్నది. Minor irrigation tanks, 8 చెరువులలో మాత్రమే నీరు ఉన్నది. కొన్ని ప్రాంతాలలో యిప్పటికే త్రాగడానికి నీరు లేనటువంటి పరిస్థితి ఉన్నది. కలెక్టరుగారు మాతోపాటు చూడడం, దానిపైన reports పంపించడం జరిగింది. ఇప్పటికే పశువులు అక్కడ ఉన్నటువంటి ఆకులు అలములు తిని జీవించడానికి కూడ సాధ్యం కానటువంటి పరిస్థితిలో కొంతమంది కొన్ని ప్రాంతాలకు అప్పుడే వెళ్ళిపోవడం జరిగింది. అక్కడ క్రొత్తగా పనులు ప్రారంభించాలనే దృష్టి ఉన్నప్పటికీ డబ్బులేదనే సాకుతో దానిని వెనక్కు నెట్టివేయడం జరుగుతోంది. వీటినన్నింటిని వాస్తవిక దృష్టితో పరిశీలన చేసి వెంటనే పనులు ప్రారంభించాలి. త్రాగడానికి నీటిసౌకర్యం కలుగజేయాలి. పశువులకు మేత కలుగజేయకపోతే చాల దుర్భరమైన పరిస్థితులు ఏర్పడతాయి. రాజస్థాన్‌లో, బీహారులో కలిగినటువంటి, ఒకప్పుడు 1942 లో బెంగాల్‌లో కలిగినటువంటి దుర్భరమైన క్షామ పరిస్థితులు మా ప్రాంతంలో కలుగజేయరని ఆశిస్తున్నాను.

Fourth plan లో కేటాయించిన మొత్తం రూ. 650 కోట్లు. అందులో Spillover commitments 350 కోట్లు ఉంటే యింక క్రొత్తగా plans తయారు చేసుకొని ఖర్చుపెట్టుకోవలసిన మొత్తం రూ. 300 కోట్లు ఉన్నది. మనం ఏదైనా interval resources, కొంత మిగిలించుకోవడంగాని యిక్కడ సేకరించుకోవడంగాని చేస్తేతప్ప ఆ plans ను బాగా విజయవంతంగా సాధించుకోలేము అనికూడ తెలుస్తున్నది. Industrial development చాల వెనుకబడియున్నది. ప్రగడ కోటయ్యగారు యిచ్చిన లెక్కలనుబట్టి చూస్తే మొత్తం దేశంలో మన రాష్ట్రం అన్నిరంగాలలోకూడ చాల వెనకబడినరాష్ట్రంగా ఉన్నది. అన్నిటిలో కూడ మనం సాధించిన విజయం చాల అట్టడుగున ఉండిపోయిందనేది వాస్తవం. ఎంత వ్యవసాయకంగా అభివృద్ధిచెందిన రాష్ట్రం అనిపించుకున్నప్పటికీ కూడ వ్యవసాయరంగంలో చాల వెనక ఉన్నది. ఉత్పత్తికూడ per acre చాల తక్కువగా ఉన్నదని మీదృష్టికి తెస్తున్నాను. వ్యవసాయరంగలో సామాన్యపు రైతాంగానికి యిస్తున్న అప్పులు ఒక్కొక్క ప్రాంతంలో, ప్రత్యేకించి రాయలసీమలో ఒక్కొక్క గ్రామాన్నిబట్టి లెక్కలు తీస్తే యిప్పటికే అప్పులతో చాల దివాళాతీసే పరిస్థితిలో వ్యవసాయ కుటుంబాలు ఉన్నాయి ఆ ఉన్నటువంటి ఆస్తిపైన ప్రభుత్వంలోగాని, సహకారరంగంలోగాని, మరేరంగంలోగాని అప్పుయిచ్చే పరిస్థితిలో లేదు. అటువంటి పరిస్థితిలో వాళ్ళను అభివృద్ధికి తీసుకు రావడానికి ఏవిధమైన మార్గాలు సూచించకపోవడం చాల చింతించవలసిన విషయం. 5 ఎకరాలు కలిగిన ప్రతివారికి ఆ జామ ప్రాంతాలలో rigs ద్వారా బావులు త్రవ్వించి 10, 20 సంవత్సరాలలో కంతులలో వసూలుచేసి వ్యవసాయాన్ని అభివృద్ధిచేయడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. Electricity కూడ ఆ పద్ధతిలోనే యిచ్చి కంతుల రూపేణ వసూలు చేస్తేతప్ప ఆ ప్రాంతంలో వ్యవసాయాన్ని అభివృద్ధి చేయడానికి సాధ్యంలేనటువంటి పరిస్థితులు ఉన్నాయి. ఆ విధంగా చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను. ఈరోజు credit corporations, Finance corporations, వ్యక్తులు స్వంతంగా పెట్టుకొనేటటువంటి వాటిని ప్రతి town లో ప్రారంభించినందువల్ల, ప్రత్యేకించి రాయలసీమ ప్రాంతంలో అత్యధికంగా ఉండి, వడ్డీ వ్యాపారం అనేది ప్రధానంగా పెట్టుకొని 100 కి 30, 25 వడ్డీ రేటు గిడుతూ ఉండే పరిస్థితిలో, యింతక్రితం ప్రైవేటుగా 12 % లో దొరుకుతున్న అప్పులు యిప్పుడు దొరకకపోయే పరిస్థితులు ఏర్పడినాయి. ఇందులో అత్యధికమైన లాభం వస్తున్నది. నానావిధాలైనటువంటివి Finance corporations ఏర్పాటుచేసుకొని ఈ రకమైన వడ్డీ వ్యాపారంలో ప్రజలను పీల్చేసే పరిస్థితి ఉన్నది. దీనికి ఒక వడ్డీరేటు fix చేసి యింతకంటె అధికంగా తీసుకోడానికి వీలులేదని నిర్ణయం చేస్తేతప్ప పరపతి అనేది లభించకుండా పోతుంది. ఆ రైతులకు అప్పులు లభించని పరిస్థితులు ఏర్పడతాయి. ఆరకమైనటువంటి దోపిడికి, లూటీలకు అవకాశంయిచ్చే పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది కాబట్టి దానిపైన అదుపు పెట్టాలని, తగినటువంటి కఠినచర్య తీసుకోవాలని గవర్నమెంటును కోరుతున్నాను. Welfare department లో యిచ్చే డబ్బు చాల అన్యాయంగా ఉన్నది. విద్యార్థికి 20 రూపాయల ప్రకారం యిస్తే దానితో నెల అంతా భోజనంచేసే పరిస్థితిలో లేరు. చాల యిబ్బందులకు గురి అవుతున్నారు దానిని

కొంత పంపకం చేయడానికి ప్రయత్నం చేయవలసియున్నది — బంజర్లు పంపకం క్రితం సంవత్సరంతో పూర్తి చేస్తాము అన్నారు. ఈ సంవత్సరం పూర్తి చేస్తాము అన్నారు. కాని యిప్పటికీ పూర్తి చేయనటువంటి పరిస్థితి ఉన్నది అది పూర్తి చేయడానికి ప్రయత్నం చేయాలి పూర్తి చేయాలనే ఒత్తిడి ఎక్కడైతే ఉన్నదో అక్కడ రెవెన్యూ ఉద్యోగస్థులే వారికి సంబంధించిన వారి కుటుంబాల పేరిటనో, వారి పిల్లల పేరునో పట్టాలు చేసుకోవడం, అంతక్రితం 5 సంవత్సరాలు 10 సంవత్సరాలనుంచి అనుభవిస్తున్నటువంటి వాళ్ళందరిని భూములనుంచి వెళ్ళగొట్టి వీరు స్వాధీనం చేసుకుంటున్నారు. అటువంటిది ప్రాజెక్టుక్రింద, కాలవలక్రింద, మిగతా అన్ని ప్రాంతాలలో జరుగుతూ ఉన్నాయి. అది ప్రత్యేకంగా మా ప్రాంతంలో జరుగుతున్నది. అది ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకురావడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. కలెక్టరుగారి దృష్టికి తీసుకువచ్చినాము. వాటిని అరికట్టి వెంటనే అటువంటివారిపైన చర్య తీసుకొని ఆ భూములను, ఎవరైతే దున్నుతున్నారో వారికే యిచ్చేవిధంగా చేయాలి. దానిని యిందులో తడవకపోవడం చాల చింతించవలసిన విషయం. Law and order విషయాలు చెప్పారు. Law and order సక్రమంగా పోలీసులు అమలుజరపాలి అన్నప్పుడు. పాత పద్ధతులు, బ్రిటీష్‌వారు అనుసరించే పద్ధతులు అయితే అది ప్రజలను మోసంచేసే టటువంటిది గాను, ప్రజలను పీడించే విధంగాను ఉంటుంది. ఇప్పుడు ఉన్న, పరిస్థితులలో నిజంగా వారు మరింత Law and order ను చెడగొట్టేటటువంటి పద్ధతులలో ఉన్నది. దానిని సంస్కరించడానికి ప్రయత్నం చేయాలి అంత్యంలో గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో తడివినటువంటిది గాంధి సెంటినరి సెలబ్రేషన్సు. అది చాల ఆలస్యంగా ప్రారంభింపబడినది. ప్రథమంలో స్వాతంత్ర్యం వచ్చినప్పటి నుంచి ఆ ఉద్దేశ్యంతోనే, Gandhian principles, ఆ spirit తోనే అమలు జరపడానికి ప్రయత్నం చేసి ఉంటే ఈరోజు యిటువంటి పరిస్థితులకు దారితీసే అవకాశం ఉండేదికాదు. దేశంలో ఆర్థిక పరిస్థితులు, యివన్నీ యింత దిగజారడానికి, యింత అధ్వాన్న పరిస్థితులు రావడానికి అవకాశం ఉండేదికాదు. Gandhian princip es ను అమలుజరపడానికి వీళ్ళ ప్రయత్నం లేదు. దానిని ఆధారంగా పెట్టుకొని, గాంధిగారు చెప్పిన prohibition అనేది కాకుండా ప్రధానమైనటువంటి ఆర్థికసూత్రం, గుండెకాయలాంటిది దానిని తీర్చలేక పోయారు. అది దురదృష్టకరం. ఇకముందైనా అనుకొన్నటువంటిది సక్రమంగా అమలుజరుపుతారని కోరుతూ విరమిస్తున్నాను.

Mr. Speaker :—I am to inform the House that discussion regarding the sugarcane crisis in the State will be taken up from 1 p. m. to 2 p. m. tomorrow the 27th November, 1968.

The House is adjourned to meet at 8-30 a.m. tomorrow.

The House then adjourned till Half-Past Eight of the clock on Wednesday, the 27th November 1968.